

ՍՈՒՐԲ ՊԱՏԱՐԱԳ

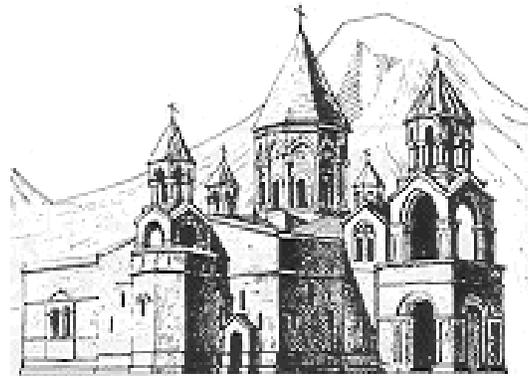
ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

**DIVINE LITURGY of the
ARMENIAN APOSTOLIC CHURCH**

2011

Ի Հայրապետութեան
Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ.
Ծայրագոյն Պատրիարք եւ
Կաթողիկոս Ամենայն Հայոց

In the reign of
His Holiness Catholicos Garegin II
Supreme Patriarch & Catholicos
Of All Armenians

Հրամանաւ
Գերշ. Տ. Բագրատ Եպս.
Գալստանեանի
Առաջնորդ Գանատահայոց Թեմին

By the order of
His Eminence Bishop Bagrat Galstanian
Primate, Diocese of Armenian
Church of Canada

Թարգմանութիւն եւ Գործ
Արժ. Տ. Սերոբ Քհնյ. Ազարեանի

Translation and Work of
Rev. Fr. Serop Azarian

Յամի Տեառն
2011

ի Թուին Հայոց

ՌՆԿ

1460

**ՍՈՒՐԲ ՊԱՏԱՐԱԳ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ
ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ
ՍՈՒՐԲ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ**

Յանուն Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն
Սրբոյ, Ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս ես, սուրբ
եղիցի անուն քո: Եկեսցէ
արքայութիւն քո: Եղիցին կամք
քո որպէս յերկինս եւ յերկրի:
Չհաց մեր հանապազորդ սուր
մեզ այսօր: Եւ թող մեզ
զպարտիս մեր, որպէս եւ մեր
թողումք մերոց պարտապանաց:
Եւ մի տանիր զմեզ ի
փորձութիւն, այլ փրկեա զմեզ ի
չարէն: Չի քո է արքայութիւն եւ
զօրութիւն եւ փառք յաիտեանս,
Ամէն:

Շարական Հանդերձի

Խորհուրդ խորին, անհաս անս-
կիզբն, որ զարդարեցեր զվերին
պետութիւնդ, ի յառազաստ
անմատոյց լուսոյն, գերապանծ
փառօք՝ զդասս հրեղինաց:

Անճառահրաշ զօրութեամբ,
ստեղծեր զԱդամ պատկեր
տիրական. եւ նազելի փառօք
զգեստաւորեցեր ի դրախտն
Ադենի տեղի բերկրանաց:

Թագաւոր երկնաւոր զեկեղեցի
Քո անշարժ պահեա, եւ
զերկրպագուս անուանդ Քում
պահեա ի խաղաղութեան:

Քի –Եւ վասն սրբուհոյ
Աստուածածնի բարեխօսու-

**SOORP BADARAK
HAYASDANYATS
ARAKELAGAN
SOORP
YEGAGHETSVO**

Hanoun Hor yev Vortvo yev
Hokvouyn Srpo, Amen.

Hayr Mer vor hergins yes,
soorp yeghitzi anoon ko.
Yegestzeh arkayootyun ko.
Yeghitzin gamk ko, vorbes
hergins yev hergri; Uzhatz
mer hanabazort, door mez
aysor. Yev togh mez uzbardis
mer Vorbes yev mek
toghoomk merotz bardaba-
natz. Yev mi danir uzmez ee
portzootyun, Ayl purgya ee
chareh. Zi ko eh arkayootyun
yev zoroootyun yev park
havidians. Amen.

Hymn of Vesting (1)

Khorhoort khorin, anhas,
anusgisbn, vor zartaretzer
zverin bedootyont, ee
harakasd anmadooytz loosoy,
kerabantz parok zdasus
hreghinatz.

Anjarahrash zoroutyamp,
sdegdzer zAtam badger
diragan, yev nazeli parok
zkesdavoretser, ee trakhdn
Ateni degghi pergranats.

Takavor Yergnavor, zegegh-
etzi ko ansharjh bahia, yev
zergurbakoos anvanud koom
bahia ee khaghaghootyan.

PRIEST: Yev vasun surpoovoh
Asdvadzadznin parekhosoo-

**THE DIVINE
LITURGY OF THE
ARMENIAN
APOSTOLIC
CHURCH**

In the name of the Father and
the Son and the Holy Spirit,
Amen.

Our Father who art in
heaven, hallowed be thy
name; thy kingdom come; thy
will be done on earth as it is
in heaven. Give us this day
our daily bread; and forgive us
our debts, as we forgive our
debtors; and lead us not into
temptation; but deliver us
from evil. For thine is the
kingdom and the power and
the glory unto ages. Amen.

Hymn of Vesting (1)

O mystery deep, inscrutable,
without beginning, Thou that
hast decked thy supernal realm
as a chamber unto the Light
unapproachable and hast
adorned with splendid glory
the ranks of the fiery spirits.

With ineffably wondrous
power thou didst create Adam,
the lordly image, and didst
endue him with gracious glory
in the paradise of Eden, the
place of delights.

Heavenly king, preserve thy
Church unshaken and keep the
worshippers of thy name in
peace.

PRIEST: By the intercession of
the holy Mother-of-God, O

թեան, Տէ՛ր, ընկա՛լ զաղաչանս մեր եւ կեցո՛ զմեզ:

Սրկ –Սուրբ զԱստուածածինն եւ զամենայն սուրբս բարեխօս արասցուք առ Հայր ի յերկինս, զի կամեցեալ ողորմեսցի եւ գրացեալ կեցուցէ զարարածս Իւր: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ եւ ողորմեա՛:

Աղօթք Բարեխօսութեան

Քի –Ընկա՛լ, Տէ՛ր, զաղաչանս մեր բարեխօսութեամբ սրբուհոյ Աստուածածինն՝ անարատ ծնողի Միածնի Որդոյ Քոյ, եւ աղաչանօք ամենայն սրբոց Քոց. եւ աւուրս շնորհիւ (կամ որոց այսօր է յիշատակ). լուր մեզ, Տէ՛ր, եւ ողորմեա՛, ներեա՛, քաւեա՛ եւ թո՛ղ զմեղս մեր: Արժանաւորեա՛ գոհութեամբ փառաւորել զՔեզ ընդ Որդոյ եւ ընդ Սրբոյ Հոգւոյդ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն:

Խոստովանութիւն

Մեղայ Աստուծոյ: Խոստովանիմ առաջի Աստուծոյ եւ սրբուհոյ Աստուածածինն, եւ առաջի ամենայն սրբոց, եւ առաջի ձեր, հա՛րք եւ եղբա՛րք, զամենայն մեղս, զորս գործեալ եմ. քանզի մեղայ խորհրդով, բանիւ եւ գործով, եւ ամենայն մեղօք, զոր գործեն մարդիկք. մեղա՛յ, մեղա՛յ: Աղաչեմ զձեզ, խնդրեցէ՛ք վասն իմ յԱստուծոյ զթողութիւն:

Աղօթք վասն Թողութեան

Ժամօրհնող –Ողորմեսցի՛ քեզ Աստուած հօրն եւ թողութիւն շնորհեսցէ ամենայն յանցանաց քոց՝ անցելոյն եւ այժմուս եւ

tyann, Der, ungal zaghachanus mer yev getzo uzmez.

DEACON: Soorp zAsdvadzadzin yev zamenayn soorpus parekhos arastzook ar Hayr ee hergins, zi gametzyal voghormestsi yev kutatzyal getzoostzeh zahraratzus yoor. Amenagal Der Asdvadz mer, getzo yev voghormia.

Prayer of Intercession

PRIEST: Ungal, Der, zaghachanus mer parekhosootyamp Surpoovoh Asdvadzadznin anarad dzunoghi miyadzni Vortvo ko yev aghachnok amenayn surpotz kotz yev avours shnorhiv (gam vorots aysor e hishadag). Loor mez Der yev voghormia, nerya, kavya, yev togh uzmeghus mer. Arjhanavoriya kohootyamp paravorel uzkez unt Vortvo yev unt Surpo Hokvuyd. Ayjhm yev mishd yev havidyans havidenitz. Amen.

Confession

Megha Asdoudzo. Khosdovanim arachi Asdoodzoh yev surpoovoh Asdvadzadznin yev arachi hark yev yeghparc, zamenayn meghus zors kordzyal yem. Kanzi megha khorhurtov, paniv yev kordzov yev amenayn meghok zor kordzen martik. Megha, megha, aghachem uztzes. Khuntretzek vasun im hasdoodzoh uztoghootyun.

Prayer for Forgiveness

ZHM: Voghormestzi kez Asdvadz huzorn yev toghootyun shnorhestzeh amenayn hantzanantz kotz,

Lord, receive our supplications and save us.

DEACON: The holy Mother-of-God and all the saints let us hold as intercessors with the Father in heaven, that he may be pleased to have mercy and compassion upon us, his creatures, and save us. Almighty Lord, our God, save and have mercy.

Prayer of Intercession

PRIEST: Receive O Lord, our supplications through the intercession of the holy Mother-of-God, the immaculate bearer of thine only-begotten Son, and by the supplications of all thy saints. (or, those whose remembrance is today). Hear us, O Lord, and have mercy; forgive, expiate and remit our sins; make us worthy to give thee thanks and glorify thee together with the Son and the Holy Spirit, now and always and unto ages of ages. Amen.

Confession

I have sinned against God. I Confess before God and before the holy Mother-of God and before all the saints and before you, fathers and brethren, all the sins that I have committed; for I have sinned in thought, word and deed and with all the sins that men commit; I have sinned, yea, I have sinned; I pray you, ask God forgiveness for me.

Prayer for Forgiveness

ZHM: May God the almighty have mercy upon thee and grant thee forgiveness of all thy transgressions of the past and

<p>յառաջիկայէն փրկեցէ՛ եւ հաստատեցէ՛ յամենայն գործս բարիս, եւ հանգուցէ գրեզ ի հանդերձեալ կեանս. Ամէն:</p>	<p>antzelooyն yev ayjhmoos, yev harachagayen purgestzeh yev hasdadestzeh hamenayn kordzus baris, yev hankoostzeh uzkez ee hantertzyal gyansun. Amen.</p>	<p>the present, and may he deliver thee from those that are to come and confirm thee in all good works, and give thee rest in the life of the age to come. Amen.</p>
<p>Կամ Սրկ –Եւ եւս իսաղաղութեան զՏէր աղաչեցուք: Խնդրեսցուք հաւատով ի հօրէ վասն քաւութեան մեղաց եւ թողութիւն յանցանաց, փրկելոյ զմեզ ի վշտաց եւ ի նեղութեանց, իջանելոյ ի վերայ մեր ողորմութիւն եւ գթութիւն Տեառն Աստուծոյ ամենակալին. Կեցո՛ւ եւ ողորմեա:</p>	<p>Or DEACON: Yev yevus khaghaghutyան uzDer aghatchestsook. Khntrestsook havadov ee Horeh vasun kavoutyan meghats yev toghootyun hantsanats, prgelo uzmez ee vshdats yev ee neghoutyants, ichanelo ee vera mer voghormutyun yev ktutyun Dyarn Asdoudzo amenagalin, getso yev voghormya.</p>	<p>Or DEACON: And again in peace let us beseech the Lord. Let us ask in faith the Father for the expiation of sins and forgiveness of trespasses, to save us from the sorrows and tribulations, to send upon us the mercy and compassion of the Lord God almighty, save and have mercy.</p>
<p>Քի –Ազատեցէ՛ եւ զձեզ մարդասերն Աստուած եւ թողցէ զամենայն յանցանս ձեր. տացէ ժամանակ ապաշխարելոյ եւ գործելոյ զբարիս. + ուղղեցէ եւ զառաջիկայ կեանս ձեր շնորհօք Սուրբ Հոգւոյն, հզօրն եւ ողորմածն, եւ Նմա փառք յաւիտեանս. Ամէն:</p>	<p>PRIEST: Azadeztseh yev uztzez martasern Asvads, yes toghtzeh zamenayn hantsans tzer. Datzeh jhamanag abashkhareloh yev kortzeloh zbaris. + Ooghestzeh yev zarachaga gyanus tzer shnorhok Soorp Hokvuyն, huzorn yev voghormatzun, yev numa park havidyanus. Amen.</p>	<p>PRIEST: May God who loves mankind, set you also free and may he remit all your transgressions; may he give you time to repent and to do good works; may he also direct your life in the time to come by the grace of the Holy Spirit, the mighty and merciful, and unto him be glory for ever. Amen.</p>
<p>Դպիրք –Յիշեցի՛ր եւ զմեզ առաջի անմահ Գառիին Աստուծոյ:</p>	<p>CHOIR: Hishestsir yev zmez arachi anmah karinn Asdoodzo.</p>	<p>CHOIR: Remember us also before the immortal Lamb of God.</p>
<p>Քի –Յիշեալ լիջի՛ք առաջի անմահ Գառիին Աստուծոյ:</p>	<p>PRIEST: Hishyal lichik arachi anmah karinn Asdoodzo.</p>	<p>PRIEST: Ye shall be remembered before the immortal Lamb of God.</p>
<p>ՆԱԽԱՍՈՒՏ</p>	<p>THE ACCESSION</p>	<p>THE ACCESSION</p>
<p><i>Առաջին Սաղմոս Մտից ԴԹ</i> Դպ 1 –Աղաղակեցէ՛ք առ Տէր, ամենայն երկիր, ծառայեցէ՛ք Տեառն ուրախութեամբ:</p>	<p><i>First Psalm of Accession, 100</i> ACOLYTE: I - Aghaghagetzek ar Der amenayn yergir, dzarayetzek Dyarn oorakhootyamp.</p>	<p><i>First Psalm of Accession, 100</i> ACOLYTE: I – Cry unto the Lord all ye lands; serve the Lord with gladness.</p>
<p>Դպ 2 –Մտէ՛ք առաջի Նորա ցնծութեամբ, ծաներուք, զի Նա է Տէր Աստուած մեր:</p>	<p>ACOLYTE: II - Mudek arachi nora tzundzootyamp, dzanerook zi na eh Der Asdvadz mer.</p>	<p>ACOLYTE: II – Enter into his presence with joy; know that he is the Lord our God.</p>

<p>Դպ 1 –Նա արար զմեզ եւ ոչ մեք էաք. մեք ժողովուրդք եւ խաշն արօտի Նորա:</p>	<p>ACOLYTE: I - Na arar uzmez, yev voch mek eyak, mek jhoghovoort yev Khashn arodi nora.</p>	<p>ACOLYTE: I – It is he who made us and we were not by ourselves; we are his people and the sheep of his pasture.</p>
<p>Դպ 2 –Մտէ՛ք ընդ դրունս Նորա խոստովանութեամբ եւ օրհնութեամբ ի յարկս Նորա:</p>	<p>ACOLYTE: II - Mudek unt troons nora khosdovan-ootyamp, yev orhnootyamp ee hargus nora.</p>	<p>ACOLYTE: II – Enter his gates with thanksgiving; and his courts with praise.</p>
<p>Դպ 1 –Խոստովան եղերո՛ւք Տեան, եւ օրհնեցէ՛ք զանուն Նորա:</p>	<p>ACOLYTE: I - Khosdovan yegherook dyarn, yev orhnetzek zanoon nora.</p>	<p>ACOLYTE: I – Give thanks unto the Lord; and bless his name.</p>
<p>Դպ 2 –Քաղցր է Տէր, յաւիտեան է ողորմութիւն Նորա, յազգէ մինչեւ յազգ է ճշմարտութիւն Նորա:</p>	<p>ACOLYTE: II - Kaghtzer eh Der, Havidyan ee voghormutyun nora; hazke minchev hazk eh jushmardootyun nora.</p>	<p>ACOLYTE: II – The Lord is gracious, his mercy is everlasting; and his truth endures from generation to generation.</p>
<p>Դպ 1 –Փառք Հօր եւ Որդոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ:</p>	<p>ACOLYTE: I - Park Hor yev vortvo yev hokvuyn surpo.</p>	<p>ACOLYTE: I – Glory to the Father and to the Son and to the Holy Spirit,</p>
<p>Դպ 2 –Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն:</p>	<p>ACOLYTE: II - Ayjhm yev mishd yev havidyans havidenitz. Amen.</p>	<p>ACOLYTE: II – Now and always and unto ages of ages. Amen.</p>
<p>Սրկ –Սուրբ եկեղեցեաւս աղաչեսցուք զՏէր, զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ ի մեղաց եւ կեցուցէ շնորհիւ ողորմութեան Իւրոյ. ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ւ եւ ողորմեա՛:</p>	<p>DEACON: Soorp yegeghetz-yavs aghachestzook uzer, zi sovav purgestzeh zmez ee meghatz yev getzoostzeh shnorhiv voghormutyun yooro. Amenagal Der Asdvadz mer, getzo yev voghormia.</p>	<p>DEACON: Through the holy Church let us beseech the Lord that through her may he deliver us from sin and may save us by the grace of his mercy. Almighty Lord our God, save and have mercy.</p>
<p><i>Աղօթք ի մէջ Տաճարի</i> Քհ –Ի մէջ տաճարիս եւ առաջի աստուածընկալ եւ պայծառացեալ սուրբ նշանացս եւ սուրբ տեղւոյս խոնարհեալ երկիւղիւ երկիրպագանեմք, զսուրբ, զհրաշալի եւ զյաղթող զտէրութիւնդ Քո փառաւորեմք, եւ Քեզ մատուցանեմք զօրհնութիւն եւ զփառս ընդ Հօր եւ ընդ Հոգւոյդ Սրբոյ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն:</p>	<p><i>Prayer in the Temple</i> PRIEST: Ee mech dajaris yev arachi Asdvadzungal yev baydzaratzyal soorp nushan-atzs yev soorp deghevoos, khonarhyal yergyughiv yergirbakanemk; Uzsoorp yev uzhrashali yev uzhaghtogh zderutyoonnd ko paravoremk, yev kez madootzanemk zorhnutyun yev zpars, unt Hor yev unt Hokvoyd Surpo, ayjhm yev mishd yev havidyans havidenitz. Amen.</p>	<p><i>Prayer in the Temple</i> PRIEST: In the midst of this temple, O Lord, and before the holy signs and before this holy place that hold God up to us and are made resplendent, we bow down in fear and worship; we glorify thy holy, wondrous and triumphant dominion, and we offer praise and glory to thee with the Father and with the Holy Spirit, now and always and unto ages of ages. Amen.</p>

<p><i>Երկրորդ Սաղմոս Մտից ԽԲ</i></p> <p>Քհ –Մտից առաջի սեղանոյ Աստուծոյ, առ Աստուած, որ ուրախ առնէ զմանկութիւն իմ:</p> <p>Սրկ –Դատ արա՛ ինձ, Աստուած եւ իրաւ արա ինձ ի դատաստանի իմում:</p> <p>Քհ –Յազգէ, որ ոչ է սուրբ, ի մարդոյ մեղաւորէ նենգաւորէ փրկեա՛ զիս:</p> <p>Սրկ –Դու, Աստուած, հզօրիչ իմ ես, ընդէ՞ր մոռացար զիս, ընդէ՞ր տրտում գնամ ես ի նեղել թշնամոյ իմոյ:</p> <p>Քհ –Առաքեա՛, Տէր, զլոյս Քն եւ զճշմարտութիւն Քն, զի առաջնորդեցեն ինձ, եւ հանցեն զիս ի լեառն սուրբ եւ ի յարկս Քն:</p> <p>Սրկ –Մտից առաջի սեղանոյ Աստուծոյ, առ Աստուած, որ ուրախ առնէ զմանկութիւն իմ:</p> <p>Քհ –Խոստովան եղեց Քեզ օրհնութեամբ, Աստուած Աստուած իմ:</p> <p>Սրկ –Արդ ընդէ՞ր տրտում ես, անձն իմ, կամ ընդէ՞ր խոռվես զիս, յուսա՛ առ Աստուած, խոստովանեա՛ Նմա, փրկիչ երեսաց իմոց Աստուած է:</p> <p>Քհ –Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ:</p> <p>Սրկ –Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն: Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր</p>	<p><i>Second Psalm of Accession, 43</i></p> <p>PRIEST: Muditz arachi seghano Asdoodzo arr Asdvadz vor oorakh arneh zmangutyoon im.</p> <p>DEACON: Tad ara intz, Asdvadz yev irav ara intz ee tadasdani imoom.</p> <p>PRIEST: Hazkeh vor voch eh soorp ee marto meghavoreh nenkavoreh, purgya zis.</p> <p>DEACON: Too, Asdvadz huzorich im yes, Unter moratzar zis? Unter durdoom kunam yes ee neghel tushnamvo imoh?</p> <p>PRIEST: Arakya, Der, zlooy ko yev uzjushmardutyoon ko, zi arachnortestzen indz yev hantzen zis ee lyarn soorp yev ee hargs ko.</p> <p>DEACON: Muditz arachi seghano Asdoodzo arr Asdvadz vor oorakh arneh uzmagootyoon im.</p> <p>PRIEST: Khosdovan yeghetz kez orhnootyamp, Asdvadz, Advadz im.</p> <p>DEACON: Art, unter durdoom yes antzn im, gam unter khroves zis? Hoosah ar Asdvadz, khosdovanya numa, purgich yeresatz imotz Asdvadz eh.</p> <p>PRIEST: Park Hor yev Vortvo yev Hokvooyn Surpoh.</p> <p>DEACON: Ayjhm yev misht yev havidyans havidenitz, Amen. Yev yevus khaghaghootyan uzDer</p>	<p><i>Second Psalm of Accession, 43</i></p> <p>PRIEST: I will go in before the altar of God; unto God who makes my youth joyful.</p> <p>DEACON: Give judgment for me, O God; and justify me in my cause.</p> <p>PRIEST: From the unholy generation; from the sinful and deceitful man deliver me.</p> <p>DEACON: Thou are, O God, the giver of my strength; why hast thou forgotten me? Why go I so exceedingly sorrowful while my enemy oppresseth me?</p> <p>PRIEST: Send out, O Lord, thy light and thy truth that they may lead me; and bring me unto thy holy hill and unto thy dwelling.</p> <p>DEACON: I will go in before the altar of God; unto God who makes my youth joyful.</p> <p>PRIEST: I will give thanks unto thee with praises, O God my God.</p> <p>DEACON: Then why art thou grieved, O my soul, and why dost thou disquiet me? Put thy trust in God, give thanks unto him; the deliverer of my countenance is God.</p> <p>PRIEST: Glory to the Father and to the Son and to the Holy Spirit,</p> <p>DEACON: Now and always and unto ages of ages. Amen. Again in peace let us beseech the Lord. Let us bless the</p>
--	---	---

աղաչեցուք. Օրհնեցո՛ւք զամենակալն Աստուած, զՀայր Տեան մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, որ արժանի արար զմեզ կալ ի տեղոջ փառաբանութեան եւ երգել զերգս հոգեւորս. Ամենակալ Տէր Աստուած մեր կեցուցէ եւ ողորմեսցի:

Աղօթք ի Յարկի Սրբութեան

Քի –Ի յարկի Քում սրբութեան եւ ի տեղոջս փառաբանութեան, հրեշտակաց բնակարանիս եւ մարդկան քաւարանիս, առաջի աստուածընկալ եւ պայծառացեալ սուրբ նշանացս եւ սուրբ սեղանոյս խոնարհեալ երկիւղիւ երկիրպագանեմք. զսուրբ զիրաշալի եւ զյաղթող զՏէրութիւնդ Քո օրհնեմք եւ փառաւորեմք. եւ Քեզ ընդ երկնային զօրսն մատուցանեմք զօրհնութիւն եւ զփառս ընդ Հօր եւ ընդ Հոգւոյդ Սրբոյ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն:

**Զգէն զվարագոյրն
Ժողովուրդն Նստի**

Դպիրքն եղանակեցեն զմեղեղին ըստ պատշաճ աւուրն, մինչ պատարագիչն արկանէ սպաս խորհրդոյն ընդ աղօթս:

Մեղեղի

Յայս յարկ նուիրանաց ուխտի Տեան տաճարիս, ժողովեալքս աստանօր ի խորհուրդ պաշտման պաղատանաց առաջիկայ սուրբ պատարագիս, խնկօք անուշիւք խումբ առեալ պարեմք ի վերնայարկ սրահս խորանիս:

Ողորութեամբ ընկա՛լ զաղօթս մեր, որպէս բուրումն անուշահոտ խնկոց, ստաշխից եւ կինամոնաց, եւ զմատուցողքս

aghachestzook. Orhnestsook zamenagaln Asdvadz, uzHayr Dyarn meroh Hisoosi Krisdosi, vor arjhani arar zmez gal ee deghvodsus parapanootyan yev yerkel zerkus hokevorus. Amenagal Der Advadz mer, Getzo yev voghormia.

Prayer in the Sanctuary

PRIEST: Ee hargi surpootyan yev ee deghvotchus parapanootyan, hreshdagatz pningaranis yev martgan kavaranis, arachi Asdvadzungal yev baydzaratzyal soorp nushanatzus yev soorp deghvooy, khonarhyal yergiuighiv yergirbakanemk, uzsoorp yev uzhrashali yev uzhaghtogh uzDerootyoonut ko orhnek yev paravoremk, yev kez unt yergnayin zorsun madootzanemk zorhnootyun yev uzparus, unt Hor yev unt Hokvooyt Surpoh, ayjhm yev mishd yev havidyanus havidenitz. Amen.

**Curtain closes
Congregation Sits**

The curtain is drawn, the Meghati Sharagn is sung according to the day, the celebrant prays the prayer of St. Gregory of Narek with tears and reverence.

Melody

Hays harg nviranats ookhdi Dyarn dajaris, zhoghovyalks, asdanor ee khorhurt bashdban baghadanats arachiga soorp badarakis, khngok anooshyuk khoomp aryal baremk ee vernaharg srahus khoranis.

Ooghutyamp ungal zaghotus mer, vorbes poorumn anooshahod khngots, usdashkhits yev ginamonats, yev uzmadootsoghkus bahya srpootyamp

Father of our Lord Jesus Christ, who has made us worthy to stand in this place of praise and to sing spiritual songs. Almighty Lord our God, save and have mercy.

Prayer in the Sanctuary

PRIEST: In this dwelling of holiness and place of praise, in this habitation of angels and the place of expiation of men, before these holy signs and the holy place that hold God up to us and are made resplendent, we bow down in fear and worship. We bless and glorify thy holy, wondrous and triumphant dominion and, together with the heavenly hosts, we offer blessing and glory to thee with the Father and the Holy Spirit, now and always and unto ages of ages. Amen.

**Curtain closes
Congregation Sits**

The curtain is drawn, the Meghati Sharagn is sung according to the day, the celebrant prays the prayer of St. Gregory of Narek with tears and reverence.

Melody

In this Sanctuary of votive offerings in the temple of the Lord, we are assembled together for the mystery of the service of supplications of the approaching holy oblation. We are grouped in a choir with sweet-smelling incense in the upper court of this tabernacle.

Receive our prayers ascending straight unto thee as the saviour of franckincense, myrrh and cinnamon. Keep us,

<p>պահեա՛ւ արբութեամբ միշտ եւ հանապազ Քեզ սպասաւորել:</p> <p>Մեռելոց: Յորժամ մտցես ի սուրբ խորանն, անդ յիշեցես զմեր ննջեցեալսն: Յորժամ առնես զպատարագն, յիշեա՛ւ եւ զիս զբազմամեղսն, զի եւ մեզ ողորմեսցի ի միւս անգամ Իւր զալստեանն:</p> <p>Հօրն փառք, Որդւոյն պատիւ եւ Սուրբ Հոգւոյն այժմ յաւիտեան, յաւիտեանս յաւիտենից Քրիստոս օրհնեալ ի համայնից:</p> <p>Յարութեան Կիրակիներ: Ի գերեզման յարուցելոյն անմահին, այսօր գոչեր հրեշտակն երկնային յարեաւ Քրիստոս, զարթեաւ Քրիստոս, ի կոյս գերեզմանէն, ի լոյս գերեզմանէն:</p> <p>կամ: Այսօր ընդ զօրս երկնից տօնեմք զքո յարութիւնդ:</p> <p>ԱՌԱՋԱԴՐՈՒԹԻՒՆ</p> <p><i>Օրհնութիւն Նշխարի</i> Մրկ –(ի ցած) Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք: Ընկա՛ւ կեցո՛ւ եւ ողորմեա:</p> <p>Քհ –(ի ցած) Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն:</p> <p>Յիշատակ Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի: Որ բազմեալ հանգչի յանարուեստ աթոռ. զմահ խաչի յանձն էառ վասն ազգի մարդկան. + օրհնեցէ՛ք, զովեցէ՛ք եւ բարձր արարէ՛ք զՆա յաւիտեան:</p>	<p>mishd yev hanabaz kez sbasavorel.</p> <p>Memorial Days: Horzham mdzets ee sourp khorann, ant hishestses zmer nunchetsyalsn. Horzham arnes zbadarakn, hishya yev zis uzpazmameghs, zi yev mez voghormestsi ee myus ankam your kalestyann.</p> <p>Horun park, Vortvouyn badiv yev Sourp Hokvouyn ayzhm havidyans havidenits Krisdos orhnyal ee hamaynits.</p> <p>Resurrection Sundays: Ee Kerezman haroutselouyn anmahin, aysor kotcher hreshdagun yergnayin haryav Krisdos, zartyav Krisdos, ee gouys kerezmanen, ee louys kerezmanen.</p> <p>Or: Aysor unt zorus yergnits, donemk zko haroutyunut.</p> <p>PROTHESIS</p> <p>Blessing of Offering (Prospora, Wafer) DEACON: (Low voice) Yev yevus khaghaghoutyan uzDer aghatchestsook. Ungal, getso yev voghormya.</p> <p>PRIEST: (Low voice) Orhnootyun yev park Hor yev Vortvo yev Hokvouyn Srpo. Ayzhm yev misht yev havidyanus havidenitz. Amen.</p> <p>Hishadag Dyarun mero Hisoosi Krisdosi. Vor pazmyal hankchi anarvest ator, uzmah khatchi hantsn eaar vasn azgi martgan. + orhnetsek, kovetsek yev partsr ararek uzna havidyan.</p>	<p>who offer them, in holiness, that we may serve thee continually always.</p> <p>Memorial Days: When thou enterest into the holy tabernacle, remember therein those of us who have fallen asleep. When thou offerest this oblation, remember me also, a man of many sins, that he may be pleased to have mercy upon us also at his second coming. Glory to the Father, honour to the Son and to the Holy Spirit, now and for ever. Christ is blessed by all, unto ages of ages.</p> <p>Resurrection Sundays: At the tomb of the risen immortal one, the heavenly angel proclaimed today: Christ is risen; Christ is alive; from the virgin tomb, from the tomb of light.</p> <p>Or: With the angels of heaven today we celebrate you resurrection.</p> <p>PROTHESIS</p> <p>Blessing of Offering (Prospora, Wafer) DEACON: (Low voice) Again in peace let us beseech the Lord: receive, save and have mercy.</p> <p>PRIEST: (Low voice) Blessing and glory to the Father and to the Son and to the Holy Spirit, now and always and unto ages of ages. Amen.</p> <p>Remembrance of our Lord Jesus Christ, who is seated on the throne not made by hands. He accepted the death of the cross for mankind. + Bless, praise and exalt him forever.</p>
--	---	---

Օրհնութիւն Գինոյ

Սրկ –(ի ցած) Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեցուք: Ընկա՛լ, կեցո՛ւ եւ ողորմեա:

Քհ –(ի ցած) Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն:

Յաղագս յիշատակի փրկագործ տնօրէնութեան Տեառն Աստուծոյ եւ Փրկչին մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի: Որ ի կողահոս արեան աղբերէն նորոգեցան արարածք եւ անմահացան. + օրհնեցէ՛ք, գովեցէ՛ք եւ բարձր արարէ՛ք զսա յաւիտեան:

Աղօթք Առաջադրութեան

Քհ –(ի ծածուկ) Տէր Աստուած մեր, որ զերկնաւոր Հացո՞ղ զՏէրն մեր Յիսուս Քրիստոս ըզկերակուրդ ամենայն աշխարհի՛ առաքեցեր Փրկիչ եւ Կեցուցիչ եւ Բարերար օրհնել եւ սրբել զմեզ. Ինքնին Դու, Տէ՛ր, + օրհնեա՛ւ եւ այժմ զառաջադրութիւնս զայս: Ընկա՛լ զսա յերկնային Քո սեղանոյ: Յիշեա՛ որպէս բարերար եւ մարդասէր զմատուցողս եւ վասն որոց մատուցանի: Եւ զմեզ անդատապարտ պահեա՛ ի քահանայագործութիւն աստուածային խորհրդոց Քոց. զի սուրբ եւ փառաւոր է ամենապատիւ մեծ վայելչութիւն փառացո՞ղ Հօր եւ Որդոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն:

Սաղմոս Առաջադրութեան 93

Քհ –Ալէլուիա, ալէլուիա. Տէր

Blessing of Wine

DEACON: (Low voice) Yev yevus khaghaghoutyan uzDer aghatchestsook. Ungal, getso yev voghormya.

PRIEST: (Low voice) Orhnootyun yev park Hor yev Vortvo yev Hokvouyn Srpo. Ayzhm yev misht yev havidyanus havidenitz. Amen.

Haghakus hishadagi prgakordz dnorenootyan Dyarun Asdoodzo yev Prgchin mero Hisoosi Krisdosi. Vor ee goghahos aryan aghperen noroketsan araradz k yev anmahatsan. + orhnetsek, kovetsek yev partsur arek uzna havidyann.

Prayer of John Chrysostom

PRIEST: (Low voice) O Lord our God, who didst send our Lord Jesus Christ, the heavenly bread, the food of the whole world, to be saviour and redeemer and benefactor, and to bless and to sanctify us; do thou, O Lord, + bless now also this presentation, receive this upon thy heavenly Altar. Be mindful, beneficent and lover of man as thou art, both of those who offer it and of those for whom it is offered and keep us without condemnation in the priestly ministration of thy divine mysteries. For holy and glorious is the most honourable majesty of the glory of the Father and of the Son and of the Holy Spirit, now and always and unto the ages of ages. Amen.

Psalm of the Prothesis 93

PRIEST: Alleluya Alleluya, Der takavoryats vayelchutun

Blessing of Wine

DEACON: (Low voice) Again in peace let us beseech the Lord: receive, save and have mercy.

PRIEST: (Low voice) Blessing and glory to the Father and to the Son and to the Holy Spirit, now and always and unto ages of ages. Amen.

In remembrance of the redeeming economy of our Lord God and Saviour Jesus Christ; Through the fountain of whose blood flowing from his side all creatures have been renewed and made immortal. + Bless, praise and exalt him forever.

Prayer of John Chrysostom

PRIEST: (Low voice) O Lord our God, who didst send our Lord Jesus Christ, the heavenly bread, the food of the whole world, to be saviour and redeemer and benefactor, and to bless and to sanctify us; do thou, O Lord, + bless now also this presentation, receive this upon thy heavenly Altar. Be mindful, beneficent and lover of man as thou art, both of those who offer it and of those for whom it is offered and keep us without condemnation in the priestly ministration of thy divine mysteries. For holy and glorious is the most honourable majesty of the glory of the Father and of the Son and of the Holy Spirit, now and always and unto the ages of ages. Amen.

Psalm of the Prothesis 93

PRIEST: Alleluya Alleluya, The Lord has reigned, he is

<p>թագաւորեաց՝ վայելչութիւն զգեցաւ, զգեցաւ Տէր զօրութիւն՝ ընդ մէջ Իւր էած:</p>	<p>zgetsav, zgetsav Der zorutyun unt mech your eadz.</p>	<p>robed with majesty; the Lord is robed, he has girded himself with strength.</p>
<p>Սրկ –Հաստատեաց զաշխարհ զի մի՛ սասանեսցի. պատրաստ է աթոռ Քո ի սկզբանէ, յաւիտեանս Դու ես:</p>	<p>DEACON: Hasdadyats zashkharh zi mi sasanesti, badrasd e ator ko ee uzgespaneh havidyanus tu yes.</p>	<p>DEACON: He established the world so that it shall not be moved; thy throne is established of old, thou art from everlasting.</p>
<p>Քի –Ամբարձան գետք, Տէր, եւ համբարձին գետք զձայնս իւրեանց, յարիցեն գետք ի գնացս իւրեանց:</p>	<p>PRIEST: Ampartsan kedk Der, yev hampartsin kedk uzsayns yuryants, yev haritsen kedk ee knatsus yuryants.</p>	<p>PRIEST: The floods have lifted up, O Lord, the floods have lifted up their voices; the floods shall rise in their course.</p>
<p>Սրկ –Ի ձայնէ ջուրց բազմաց, սքանչելի եղեն զբոսանք ծովու:</p>	<p>DEACON: Ee tsayneh churts pazmats uskancheli yeghen uzposank dzovoo.</p>	<p>DEACON: Above the voices of many waters, the mighty breakers of the sea;</p>
<p>Քի –Սքանչելի ես Դու, Տէր, ի բարձունս, վկայութեանց Քոց մէք յոյժ հաւատացաք:</p>	<p>PRIEST: Uskancheli yes tu Der ee partsouns, vgayootyants kots mek houyzh havadatsak.</p>	<p>PRIEST: Thou art mighty, O Lord, on high; thy testimonies are very sure.</p>
<p>Սրկ –Տան Քում վայելէ սրբութիւն, Տէր, ընդ երկայն աւուրս:</p>	<p>DEACON: Dan koom vayeleh srpootyun Der, unt yergayn avoors.</p>	<p>DEACON: Holiness becomes thy house, O Lord, for length of days.</p>
<p>Քի –Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ:</p>	<p>PRIEST: Park Hor yev Vortvo yev Hokvouyn Srpo.</p>	<p>PRIEST: Glory to the Father and to the Son and to the Holy Spirit.</p>
<p>Սրկ –Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն:</p>	<p>DEACON: Ayzhm yev misht yev Havidyanus Havidenits, Amen.</p>	<p>DEACON: Now and always and unto ages of ages. Amen.</p>
<p><i>Բանք Աւետման</i> Սրկ –Օրհնեա՛, տէր: <i>երիցս:</i></p>	<p><i>Words of the Annunciation</i> DEACON: Orhnya Der. <i>Thrice.</i></p>	<p><i>Words of the Annunciation</i> DEACON: Bless, Lord. <i>Thrice.</i></p>
<p>Քի –Հոգին Սուրբ + եկեսցէ ի քեզ. եւ զօրութիւն Բարձրելոյն հովանի լիցի ի վերայ քոյ:</p>	<p>PRIEST: Hokin Soorp + yegestse ee kez, yev zoroptyun Partsrelouyn hovani litsi ee vera ko.</p>	<p>PRIEST: The Holy Spirit + shall come upon thee and the power of the most high shall overshadow thee.</p>
<p><i>Եւ դպիրքն եղանակեսցեն Մեղեդի ըստ պատշաճի աւուրն:</i></p>	<p><i>The Choir sings the Proceessional Melody proper to the day (2)</i></p>	<p><i>The Choir sings the Proceessional Melody proper to the day (2)</i></p>

ՊԱՇՏՈՆ ԶԱՇՈՒ

ԽՆԿԱՐԿՆՈՒԹԻՒՆ

Քի –(ի ծածուկ)
Խունկ մատուցանեմ առաջի Քո,
Քրիստոս, բուրումն հոգեւորա-
կան: Ընկա՛լ ի սուրբ, յերկնային
եւ յիմանալի Քո մատուցարանդ
ի հոտ անուշից: Առաքեա՛ առ
մեզ փոխարէն զշնորհս եւ
զպարգէւս Հոգւոյդ Սրբոյ. եւ Քեզ
մատուցանեմք զփառս ընդ Հօր
եւ ընդ Հոգւոյդ Սրբոյ. այժմ եւ
միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից.
Ամէն:

**Բացեն զվարագոյրն
Ժողովուրդն Կանգնի**

Շարական Խնկարկութեան
Բարեխօսութեամբ մօր Քոյ եւ
կուսի, ընկա՛լ զաղաչանս Քոց
պաշտօնէից. որ զերագոյն քան
զերկինս պայծառացուցեր սուրբ
զէկէղեցի արեամբ Քո,
Քրիստոս, եւ ըստ երկնայնոցն
կարգեցեր ի սմա զդասս
առաքելոց եւ մարգարէից, սուրբ
վարդապետաց:

Այսօր ժողովեալ դասք
քահանայից, սարկաւազաց,
դպրաց եւ կղերիկոսաց, խունկ
մատուցանեմք առաջի Քո Տէ՛ր,
յօրինակ ըստ հնումն
Զաքարիայ: Ընկա՛լ առ ի մէնջ
զիսկանուէր մաղթանս, որպէս
զպատարագն Աբելի, զՆոյի եւ
զԱբրահամու:

Բարեխօսութեամբ վերին Քո
զօրացդ միշտ անշարժ պահեա՛
զաթոռ Հայկազնէայս:

THE SYNAXIS (MIDDAY)

THE CENSING

PRIEST: (Low voice) I offer
incense before thee, O Christ,
for a spiritual fragrance. Receive it for a sweet-smelling
savour into thy holy, heavenly
and intelligible place of
offering. Send down upon us in
return the graces and the gifts
of thy Holy Spirit. And unto
thee we offer glory with the
Father and the Holy Spirit,
now and always and unto ages
of ages. Amen.

**Curtain Opens
Congregation Stands**

Hymn of Censing
Parekhosootyamp mor koh yev
goosi ungal zaghachanus kotz
bashdoneyitz. Vor kerakooy
kan zerginus baydsahrahtsoo-
tser soorp yegeghetzi aryamp
kov Krisdos, yev usd
yergnaynotzun garketzer ee
sma ztass arakelotz yev
markareyitz soorp vartabedatz.

Aysor jhoghovyal task
kahanayitz, sargavakatz,
tubratz yev gugherigosatz,
khoong madootzanemk arachi
ko Der, horinag usd hnoomun
Zakaria. Ungal arr ee mehnch
zkhunganuver makhtans,
vorbes zbadarakn Abeli, zNoyi
yev zAbrahamoo.

Parekhosootyamp verin ko
zorats, mishd ansharjh bahya
zators haygaznyays

THE SYNAXIS

THE CENSING

PRIEST: (Low
voice) I offer incense before
thee, O Christ, for a spiritual
fragrance. Receive it for a
sweet-smelling savour into thy
holy, heavenly and intelligible
place of offering. Send down
upon us in return the graces
and the gifts of thy Holy Spirit.
And unto thee we offer glory
with the Father and the Holy
Spirit, now and always and
unto ages of ages. Amen.

**Curtain Opens
Congregation Stands**

Hymn of Censing
Through the intercession of thy
virgin mother accept the
applications of thy servants, O
Christ, who with thy blood
hast made thy holy Church
more resplendent than the
heavens. Thou hast also
appointed with her, after the
pattern of the heavenly hosts,
the orders of the apostles,
prophets and holy teachers.

This day we, classes of priests,
deacons, clerks and servers
herein assembled, offer incense
before thee, O Lord, as
Zachariah did of old. Accept
from us our prayers with
offerings of incense, like the
sacrifice of Abel, of Noah and
Abraham.

Through the intercession of thy
supernal hosts maintain ever
unshaken the throne of
Armenians.

ԵՐԽՑ. ՊՍՏԱՐԱԳ - ՄԿԻԶԲՆ	ENARXIS	ENARXIS
<p>Սրկ –Օրհնեա՛, տէր:</p>	<p>DEACON: Orhnya, Der.</p>	<p>DEACON: Bless, Lord.</p>
<p><i>Օրհնութիւն Սկզբան</i> Քհ –(ի ձայն) Օրհնեալ թագաւորութիւնն Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն:</p>	<p><i>Blessing of Enarxis</i> PRIEST: Orhnyal takavorootyunn Hor yev Vortvo yev Hokvooyun Surpoh, ayjhm yev mishd yev havidyans havidenitz. Amen.</p>	<p><i>Blessing of Enarxis</i> PRIEST: Blessed be the Kingdom of the Father and of the Son and of the Holy Spirit, now and forever, and unto the ages of ages. Amen.</p>
<p><i>Շախամուտ</i> Դպ –Միածին Որդի եւ Բանդ Աստուած եւ անմահ էութիւն, որ յանձն առեր մարմնանալ ի սրբուհւոյ Աստուածածնէն եւ ի միշտ Կուսէն: Անփոփոխելիդ, մարդ եղեալ խաչեցար Քրիստոս Աստուած մեր. մահուամբ զմահ կոխեցեր. մինդ ի Սրբոյ Երրորդութենէն, փառաւորակից ընդ Հօր եւ Սրբոյ Հոգւոյն, կեցո՛ զմեզ:</p>	<p><i>Troparion - Introit</i> CHOIR: Miyadzin Vorti yev pant Asdvadz yev anmah eyootyun, vor hantzn arer marmnanal ee surpooohvo Asdvadzadznen yev ee mishd goosen. Anpopokhelit mart yeghyal, khachetzar, Krisdos Asdvadz mer. Mahvamp uzmah gokhetzer. Mint ee Surpo Yerortutenen, paravoragitz unt Hor yev Surpo Hokvooyun getzo uzmez.</p>	<p><i>Troparion - Introit</i> CHOIR: Only-Begotten Son and word of God and Being immortal who didst deign to become incarnate through the Holy Mother-of-God and the Ever-Virgin. Thou that art unchangedable, didst become man and wast crucified, O Christ our God, and didst trample down death by death. O thou, who art one of the Holy Trinity, in glory equal with the Father and the Holy Spirit, save us.</p>
<p>Սրկ –Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեցուք. ընկա՛լ, կեցո՛ եւ ողորմեա՛: Օրհնեա՛, տէ՛ր:</p>	<p>DEACON: Yev yevus khaghaghootyan uzDer aghachestzook. Ungal, getzo yev voghormya. Orhnia, Der.</p>	<p>DEACON: Again in peace let us beseech the Lord: Receive, save and have mercy. Bless, Lord.</p>
<p>Քհ –Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն: + Խաղաղութիւն ամենեցուն:</p>	<p>PRIEST: Orhnootyun yev park Hor yev Vortvo yev Hokvooyun Surpo, aijhm yev mishd yev havidyans havidenitz. Amen. + Khaghaghootyoon amenetsoon.</p>	<p>PRIEST: Blessing and glory to the Father and to the Son and to the Holy Spirit, now and always and unto ages of ages. Amen. + Peace unto all.</p>
<p>Դպ –Եւ ընդ հոգւոյդ քում:</p>	<p>CHOIR: Yev unt hokvooyd koom.</p>	<p>CHOIR: And with thy spirit.</p>
<p>Սրկ –Աստուծոյ երկիրպագեցուք:</p>	<p>DEACON: Asdoodzo yergirbakestzook.</p>	<p>DEACON: Let us bow down to God.</p>
<p>Դպ –Առաջի Քն Տէր:</p>	<p>CHOIR: Arachi ko Der.</p>	<p>CHOIR: Before thee, O Lord.</p>
<p><i>Աղօթք Առաջին կցուրդի</i> Քհ –(ի ձայն) Տէր Աստուած մեր,</p>	<p><i>Prayer of the First Anthiphon</i> PRIEST: (Low voice) O Lord our God, whose power is</p>	<p><i>Prayer of the First Anthiphon</i> PRIEST: (Low voice) O Lord</p>

<p>որոյ կարողութիւնդ անքննին է եւ փառքդ՝ անհասանելի: Որոյ ողորմութիւնդ անչափ է եւ զթութիւնդ՝ անբաւ: Դու ըստ առատ մարդասիրութեանդ Քում, նայեա՛ց ի ժողովուրդս Քո եւ ի տաճարս յայս սուրբ: Եւ արա՛ ընդ մեզ եւ ընդ աղօթակիցս մեր՝ առատապէս զողորմութիւն Քո եւ զգթութիւն: Ջի Քեզ վայելէ փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն:</p>	<p>inscrutable and the glory incomprehensible, whose mercy is beyond measure and the compassion infinite, do thou, according to thy abundant love of mankind, look down upon this, thy people and upon this holy temple and make abundant thy mercy and thy compassion unto us and unto those who pray with us. For unto thee is fitting glory, dominion and honour, now and always and unto ages of ages. Amen.</p>	<p>our God, whose power is inscrutable and the glory incomprehensible, whose mercy is beyond measure and the compassion infinite, do thou, according to thy abundant love of mankind, look down upon this, thy people and upon this holy temple and make abundant thy mercy and thy compassion unto us and unto those who pray with us. For unto thee is fitting glory, dominion and honour, now and always and unto ages of ages. Amen.</p>
<p><i>Եւ սասսցեն դպիրքն սաղմոս Ճաշու եւ զշարական Ճաշու ըստ աւուր պատշաճի: 3</i></p>	<p>Harootyan Saghmos, Jashou Psalm and Hymn proper to the day (3)</p>	<p>Harootyan Saghmos, Jashou Psalm and Hymn proper to the day (3)</p>
<p><i>Ճաշու Սաղմոս</i> Սրկ –Տէր թագաւորեաց՝ վայելչութիւն զգեցաւ:</p>	<p>MIDDAY PSALM DEACON: Der takavoryats, vayelchootyun uzketzav.</p>	<p>MIDDAY PSALM DEACON: The Lord has reigned, he is robed with majesty.</p>
<p><i>Ճաշու Շարական</i> Դպ –Տէր թագաւորեաց՝ զվայելչութիւն զգեցաւ:</p>	<p>MIDDAY CHANT CHOIR: Der takavoryats uzvayelchootyun uzketsav.</p>	<p>MIDDAY CHANT CHOIR: The Lord has reigned, he is robed with majesty.</p>
<p>Զթագաւորն Քրիստոս օրհնութեամբ երգով բարեբանեցէք, ամենայն երկիր:</p>	<p>Uztakavorun Krisdos orhnoot-yamp yekov parepanetsek amenayn yergir.</p>	<p>Let us praise Christ the King with songs of joy, all the earth.</p>
<p>Արարողին երկնի եւ երկրի մատուցուր երգով գոհաբանութիւն, ամենայն երկիր:</p>	<p>Araroghin yergni yev yergri madoostsook yerkov kohapanootyun amenayn yergir.</p>	<p>To the creator of heaven and earth, let us offer songs of thanks all the earth.</p>
<p>Փառք Հօր, եւ Որդւոյ, եւ Հոգւոյն Սրբոյ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն:</p>	<p>Park Hor yev Vortvo, yev Horkvooyn Srpo, ayzhm yev misht yev havidyans haviden-its. Amen.</p>	<p>Glory to the Father, and to the Son, and to the Holy Spirit, now and always and unto ages of ages. Amen.</p>
<p>Երրորդութեան եւ մի Աստուածութեան մատուցուր պատիւ, երկրպագութիւն, յաւիտեանս, Ամէն:</p>	<p>Yerrortutyann yev mi Asvad-zootyan, madoostsook badiy, yergerbakootyun, havidyans. Amen.</p>	<p>To the Trinity and one God-head, let us offer honour and worship forever. Amen.</p>
<p><i>Աղօթք երկրորդ կցուրդի</i> Քհ –(ի ծածուկ) Տէր Աստուած</p>	<p>Prayer of the Second Anthiphon PRIEST: (Low voice) O Lord</p>	<p>Prayer of the Second Anthiphon PRIEST: (Low voice) O Lord</p>

մեր, կեցո՛ղ զժողովուրդս քո, եւ օրհնեա՛ զժառանգութիւնս քո. զլրումն եկեղեցւոյ քո պահեա՛, սրբեա՛ զսոսա, որք ողջունեցին սիրով զվայելչութիւն տան քո: Դու զմեզ փառաւորեա՛ աստուածային զօրութեամբ քով, եւ մի՛ թողուր զուսացեալսս ի քեզ: Զի քո է կարողութիւն եւ զօրութիւն եւ փառք յաւիտեանս. Ամէն:

+ Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Աղօթք երրորդ կցուրդի

Որ հասարակաց զայս եւ միաձայն մեզ ամենեցուն ուսուցեր աղօթել, եւ զերկուց եւ զերից միաձայնելոց յանուն քո զինդրուածս պարգեւել խոստացար: Դու եւ այժմ զճառայից քոց զինդրուածս առ ի յօգուտն կատարեա՛, շնորհելով մեզ յայսմ յաւիտենիս զգիտութիւն քումդ ճշմարտութեան, եւ ի հանդերձեալն զկեանսն յաւիտենականս պարգեւելով: Զի բարերար եւ մարդասէր եւ Աստուած, եւ քեզ վայելէ փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն:

ՍՈՒՏՔ ՃԱՇՈՒ

Աղօթք ճաշու Մտից

Քի –(ի ծածուկ) Տէր Աստուած մեր, որ կարգեցեր յերկինս զդասս եւ զզինուորութիւնս հրեշտակաց եւ հրեշտակապետաց ի սպասաւորութիւն փառաց քոց: Արա՛ այժմ ընդ մուտս մեր մտանել եւ սրբոց հրեշտակաց եւ լինել պաշտօնակից մեզ եւ փառաբանակից քում բարերարութեանդ:

our God, save thy people and bless thine inheritance, preserve the fullness of thy church. Sanctify those who come to greet in love the beauty of thy house. Do thou glorify us by thy devine power and forsake not us who have put our trust in thee. For thine is the might and the power and the glory unto the ages; Amen.

+ Khaghaghootyun amenetsoon.

Prayer of the Third Anthiphon

O thou who hast taught us all to pray in common and with one accord and hast promised to grant the requests of two or three agreeing together in thy name, do thou fulfil now the petitions of thy servants as may be expedient for them, granting us in this world knowledge of thy truth and in the world to come life everlasting. For thou art God beneficent and lover of man and unto thee is fitting glory, dominion and honour, now and always and unto ages of ages. Amen.

THE LESSER ENTRANCE

Prayer of the Lesser Entrance

PRIEST: (Low voice) O Lord our God, who hast established in the heavens the orders and the hosts of angels and archangels for the ministry of thy glory, make now the holy angels who enter with our entrance and serve with us and glorify with us thy goodness.

our God, save thy people and bless thine inheritance, preserve the fullness of thy church. Sanctify those who come to greet in love the beauty of thy house. Do thou glorify us by thy devine power and forsake not us who have put our trust in thee. For thine is the might and the power and the glory unto the ages; amen.

+ Khaghaghootyun amenetsoon.

Prayer of the Third Anthiphon

O thou who hast taught us all to pray in common and with one accord and hast promised to grant the requests of two or three agreeing together in thy name, do thou fulfil now the petitions of thy servants as may be expedient for them, granting us in this world knowledge of thy truth and in the world to come life everlasting. For thou art God beneficent and lover of man and unto thee is fitting glory, dominion and honour, now and always and unto ages of ages. Amen.

THE LESSER ENTRANCE

Prayer of the Lesser Entrance

PRIEST: (Low voice) O Lord our God, who hast established in the heavens the orders and the hosts of angels and archangels for the ministry of thy glory, make now the holy angels who enter with our entrance and serve with us and glorify with us thy goodness.

Քհ –(ի ձայն) Զի Քո՛ է կարողութիւն եւ զօրութիւն, եւ փառք յաւիտեանս. Ամէն:

Սրկ –Պոսխումէ՛:

Երէքսրբեանն

Դպ –Սուրբ Աստուած, Սուրբ եւ հօր, Սուրբ եւ անմահ, որ յարեար ի մեռելոց, ողորմեա՛ մեզ: (երիցս կրկնեա)

Աղօթք Երէքսրբեանին

Քհ –(ի ծածուկ) Աստուած Սուրբ, որ ի սուրբս հանգուցեալ ես, եւ երէքսրբեան ձայնի սերովբէք գովեն զՔեզ եւ քերովբէք փառաբանեն, եւ ամենայն երկնային զօրութիւնք Քեզ երկիրպագանեն: Որ ի չգոյէ ի գոյ ածեր զամենայն արարածս, որ արարեր զմարդն ըստ պատկերի Քում եւ նմանութեան, եւ ամենայն շնորհիւ Քով զնա զարդարեցեր եւ ուսուցեր ինդրել զիմաստութիւն եւ զզգօնութիւն: Եւ ոչ անտես արարեր զմեղուցեալն, այլ եղեր ի վերայ նորա ապաշխարութիւն փրկութեան: Որ արժանի արարեր զմեզ զնուաստացեալ եւ զանարժան ծառայսս Քո ի ժամուս յայսմիկ, կալ առաջի փառաց սրբութեան սեղանոյ Քո, եւ զօրինաւոր երկրպագութիւն եւ զփառաբանութիւն մատուցանել Քեզ: Դու Տէր, ընկա՛ ի բերանոյ մեղաւորացս զերէքսրբեան օրհնութիւնս, եւ պահեա՛ զմեզ Քոյին քաղցրութեամբդ. թո՛ղ մեզ զամենայն յանցանս մեր զկամայ եւ զակամայ: Սրբեա՛ զհոգի, զմիտս եւ զմարմինս մեր եւ շնորհեա՛ ի սրբութեան պաշտել զՔեզ

PRIEST: (Audible) Zi ko eh garoghootyiun yev zorootyun yev park havidyans. Amen.

DEACON: Broskhoomeh.

Trisagion

CHOIR: Soorp Asdvadz, soorp yev huzor, soorp yev anmah, vor (haryar ee merelotz) voghormia mez. (according to the proper of the day) - 3 times.

Prayer of the Trisagion

PRIEST: (Low voice) O God, the holy One, who dost rest in the saints and whom with the trisagial cry the seraphim praise and the cherubim glorify and all the heavenly hosts adore; who hast brought all creatures into being out of nothing, who hast made man after thine own image and likeness, and hast adorned him with every grace of thine, and hast taught him to seek wisdom and prudence, and hast not neglected the sinner, but hast laid upon him repentance unto salvation; who hast made us, thy lowly and unworthy servants, worthy to stand at this hour before the glory of thy altar and to offer the adoration and glory due to thee.

Do thou, O Lord, accept from our mouths, sinners as we are, the trisagial hymn and keep us by thy loving-kindness; forgive us all our transgressions both voluntary and involuntary; sanctify our souls, our minds and our bodies and grant unto us that we may serve thee in holiness all the days of our lives, through the intercession of the holy Mother-of-God and

PRIEST: (Audible) For thine is might and power and glory, unto ages. Amen.

DEACON: Let us attend.

Trisagion

CHOIR: Holy God, holy and mighty, holy and immortal, who (didst rise from the dead,) Have mercy upon us. (according to the proper of the day) - 3 times.

Prayer of the Trisagion

PRIEST: (Low voice) O God, the holy One, who dost rest in the saints and whom with the trisagial cry the seraphim praise and the cherubim glorify and all the heavenly hosts adore; who hast brought all creatures into being out of nothing, who hast made man after thine own image and likeness, and hast adorned him with every grace of thine, and hast taught him to seek wisdom and prudence, and hast not neglected the sinner, but hast laid upon him repentance unto salvation; who hast made us, thy lowly and unworthy servants, worthy to stand at this hour before the glory of thy altar and to offer the adoration and glory due to thee.

Do thou, O Lord, accept from our mouths, sinners as we are, the trisagial hymn and keep us by thy loving-kindness; forgive us all our transgressions both voluntary and involuntary; sanctify our souls, our minds and our bodies and grant unto us that we may serve thee in holiness all the days of our lives, through the intercession of the holy Mother-of-God and

<p>զամենայն աուրս կենաց մերոց, բարեխօսութեամբ սրբուհոյ Աստուածածնին եւ ամենայն սրբոց Քոց, որք յաւիտենից Քեզ բարեհաճոյացան: Զի սուրբ եւ Տէր Աստուած մեր, եւ Քեզ վայելէ փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն:</p>	<p>of all thy saints, who through the ages have been well-pleasing unto thee. For thou, O Lord our God, art holy and unto thee is fitting glory, dominion and honour, now and always and unto ages of ages. Amen.</p>	<p>of all thy saints, who through the ages have been well-pleasing unto thee. For thou, O Lord our God, art holy and unto thee is fitting glory, dominion and honour, now and always and unto ages of ages. Amen.</p>
<p><i>Քարոզ Մեծ Ճաշու</i> Սրկ –(ի ձայն) եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեցուք:</p>	<p><i>Great Litany of the Synaxis</i> DEACON: Yev yevus khaghaghootyan uzDer aghachestsook.</p>	<p><i>Great Litany of the Synaxis</i> DEACON: Again in peace, let us beseech the Lord.</p>
<p>Դպ –Տէ՛ր, ողորմեա՛:</p>	<p>CHOIR: Der voghormia.</p>	<p>CHOIR: Lord, have mercy.</p>
<p>Սրկ –Վասն խաղաղութեան ամենայն աշխարհի եւ հաստատութեան սրբոյ եկեղեցւոյ, զՏէր աղաչեցուք:</p>	<p>DEACON: Vasun khaghaghootyan amenayn ashkharhi yev hasdadootyan Surpoh Yegeghetzvo, uzDer aghachestzook.</p>	<p>DEACON: For the peace of the whole world and for the stability of the holy Church, let us beseech the Lord.</p>
<p>Դպ –Տէ՛ր, ողորմեա՛:</p>	<p>CHOIR: Der voghormia.</p>	<p>CHOIR: Lord, have mercy.</p>
<p>Սրկ –Վասն ամենայն սուրբ եւ ուղղափառ եպիսկոպոսաց, զՏէր աղաչեցուք:</p>	<p>DEACON: Vasun amenayn soorp yev ooghapar yebisgobosatz, uzDer aghachestzook.</p>	<p>DEACON: For all the holy and orthodox bishops, let us beseech the Lord.</p>
<p>Դպ –Տէ՛ր, ողորմեա՛:</p>	<p>CHOIR: Der voghormia.</p>	<p>CHOIR: Lord, have mercy.</p>
<p>Սրկ –Վասն Հայրապետին մերոյ Տեառն Տեառն (այս անուն) սրբազնագոյն Կաթողիկոսին կենաց եւ փրկութեան հոգւոյ նորին, զՏէր աղաչեցուք:</p>	<p>DEACON: Vasun Hayrabedin meroh Dyarun Dyarun (name) Surpaznakooyn Gatoghigosi genatz yev purgootyan hokvoh norin, uzDer aghachestzook.</p>	<p>DEACON: For the life of our Patriarch Lord Lord (this name) and for the salvation of his soul, let us beseech the Lord.</p>
<p>Դպ –Տէ՛ր, ողորմեա՛:</p>	<p>CHOIR: Der voghormia.</p>	<p>CHOIR: Lord, have mercy.</p>
<p>*Սրկ –Վասն վարդապետաց, քահանայից, սարկաւազաց, դպրաց եւ ամենայն ուխտի մանկանց եկեղեցւոյ, զՏէր աղաչեցուք:</p>	<p><i>[--optional for Deacon below this line--]</i> DEACON: Vasun vartabedatz, kahanayitz, sargavakatz, tubratz, yev amenayn ookhdi mangantz yegeghetzvo, uzDer aghachestzook.</p>	<p><i>[--optional for Deacon below this line--]</i> DEACON: For doctors, priests, deacons, clerics and the whole company of the children of the Church, let us beseech the Lord.</p>
<p>Դպ –Տէ՛ր, ողորմեա՛:</p>	<p>CHOIR: Der voghormia.</p>	<p>CHOIR: Lord, have mercy.</p>

<p>*Սրկ –Վասն բարեպաշտ թագաւորաց եւ աստուածասէր իշխանաց, գորավարաց եւ գորաց նոցին, զՏէր աղաչեցուք:</p>	<p>DEACON: Vasun barebashd takavoratz yev Asdvadsaser ishkanatz, zoravaratz yev zoratz notzin, uzDer aghachestzook.</p>	<p>DEACON: For pious kings and for God-loving princes, captains and their hosts, let us beseech the Lord.</p>
<p>Դպ –Տէ՛ր, ողորմեա՛:</p>	<p>CHOIR: Der voghormia.</p>	<p>CHOIR: Lord, have mercy.</p>
<p>*Սրկ –Վասն հոգւոցն հանգուցելոց, որք ճշմարիտ եւ ուղիղ հաւատով ի Քրիստոս ննջեցին, զՏէր աղաչեցուք:</p>	<p>DEACON: Vasun hokvotzun hankootzelotz, vork jushmarid yev ooghigh havadov ee Krisdos nunchetzin, zDer aghachestsook.</p>	<p>DEACON: For the souls of those who are at rest and have fallen asleep in Christ in the true and right faith, let us beseech the Lord.</p>
<p>Դպ –Յիշեա, Տէ՛ր, եւ ողորմեա՛:</p>	<p>CHOIR: Hishya Der, yev voghormia.</p>	<p>CHOIR: Be mindful Lord, and have mercy.</p>
<p>*Սրկ –Եւ եւս միաբան վասն ճշմարիտ եւ սուրբ հաւատոյս մերոյ, զՏէր աղաչեցուք:</p>	<p>DEACON: Yev yevus miapan vasun jushmarid yev soorp havadoos meroh, zDer aghachestsook.</p>	<p>DEACON: Again with one accord, by our true and holy faith, let us beseech the Lord.</p>
<p>Դպ –Տէ՛ր, ողորմեա՛:</p>	<p>CHOIR: Der voghormia.</p>	<p>CHOIR: Lord have mercy.</p>
<p>*Սրկ –Զանձինս մեր եւ զմիմեանս Տեառն Աստուծոյ ամենակալին յանձն արասցուք:</p>	<p>DEACON: Zantsinus mer yev uzmimyanus Dyarn Asdoodzo amenagalin hantzun arastsook.</p>	<p>DEACON: Let us commit ourselves and one another unto the Lord God almighty.</p>
<p>Դպ –Քեզ Տեառնդ յանձն եղիցուք:</p>	<p>CHOIR: Kez Dyarnt hantzun yeghitsook.</p>	<p>CHOIR: To thee, O Lord, we commit ourselves.</p>
<p>*Սրկ –Ողորմեա՛ց մեզ, Տէր Աստուած մեր, ըստ մեծի ողորմութեան Քում. ասացուք ամենեքեան միաբանութեամբ:</p>	<p>DEACON: Voghormyatz mez, Der Asdvadz mer, usd medzi voghormootyan koom, asastsook amenekyan miyapanootyamp. [-optional for Deacon above this line-]</p>	<p>DEACON: Have mercy upon us, O Lord our God, according to they plenteous mercy. Let us all say with one accord: [-optional for Deacon above this line-]</p>
<p>Դպ –Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛:</p>	<p>CHOIR: Der voghormia, Der voghormia, Der voghormia.</p>	<p>CHOIR: Lord have mercy, Lord have mercy, Lord have mercy.</p>
<p><i>Աղօթք Բազկատարած</i> Քհ –(ի ծածուկ) Տէր Աստուած մեր, զբազկատարած զաղաչանս ծառայից Քոց վերընկալցիս եւ ողորմեցիս ըստ մեծի ողորմութեան Քում: Զգթութիւն Քո առաքեա՛ ի վերայ մեր եւ ամենայն ժողովրդեանս, որք ակն ունին առ ի Քէն առատ ողորմութեանդ:</p>	<p><i>Prayer</i> PRIEST: (Low v.) O Lord our God, accept the supplications of us thy servants, made with open arms, and be merciful unto us according to thy plenteous mercy. Send down thy compassion upon us and upon all thy people, that await for the abundant mercy which comes from thee.</p>	<p><i>Prayer</i> PRIEST: (Low v.) O Lord our God, accept the supplications of us thy servants, made with open arms, and be merciful unto us according to thy plenteous mercy. Send down thy compassion upon us and upon all thy people, that await for the abundant mercy which comes from thee.</p>

<p>Քհ -(ի ձայն) Զի ողորմած եւ մարդասէր եւ Աստուած գոլով, եւ Քեզ վայելէ փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն:</p>	<p>PRIEST: Zi voghormadz yev martaser yes Asdvadz kolov, yev kez vayeleh park, ishkhanootyun yev badiv, aijhm yev mishd yev havidyans havidenitz. Amen.</p>	<p>PRIEST: For thou, being God, art merciful and lover of mankind and unto thee is fitting glory, dominion and honour, now and always and unto ages of ages. Amen.</p>
<p>Ժողովուրդն Նստի</p>	<p>Congregation Sits</p>	<p>Congregation Sits</p>
<p>ԸՆԹԵՐՑՈՒԱԾՔ ԸԱՇՈՒ</p> <p><i>Դպիրք ըստ խորհրդոյ ատուրն ընթերցցին Սաղմոս ճաշու, եւ զգիրս զմարգարեականս, ապա ասացեն զՄեսեդի ըստ պատշաճ ատուրն եւ ընթերցին զառաքելական զգիրս:</i></p>	<p>THE LECTIONS</p> <p>The JASHOO KIRK is read according to the proper of the day, followed by the Choir singing the Alleluia of the day.</p>	<p>THE LECTIONS</p> <p>The JASHOO KIRK is read according to the proper of the day, followed by the Choir singing the Alleluia of the day.</p>
<p>Սրկ -[Ալէլուիա], Օրթի (ոտքի):</p>	<p>DEACON: Alleluia, Orthi [RISE/STAND]</p>	<p>DEACON: Alleluia, Arise! [RISE/STAND]</p>
<p>Ժողովուրդն Կանգնի</p>	<p>Congregation Stands</p>	<p>Congregation Stands</p>
<p>Քհ - + Խաղաղութիւն ամենեցուն:</p>	<p>PRIEST: + Khaghaghootyun amenetsoon.</p>	<p>PRIEST: + Peace unto all.</p>
<p>Դպ -Եւ ընդ հոգւոյդ քում:</p>	<p>CHOIR: Yev unt hokvooyt koom.</p>	<p>CHOIR: And with thy spirit.</p>
<p>Սրկ -Երկիւղածութեամբ լուարուք:</p>	<p>DEACON: Yergyughadzut-yamp luvarook.</p>	<p>DEACON: Hearken ye in fear.</p>
<p>Քհ/Սրկ -Սրբոյ Աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի որ ըստ...</p>	<p>PRIEST or DEACON: Surpo Avedaranis Hisoosi Krisdosi vor ust ...</p>	<p>PRIEST or DEACON: Surpo Avedaranis Hisoosi Krisdosi vor ust ...</p>
<p>Դպ - Փա՛ռք Քեզ Տէր Աստուած մեր:</p>	<p>CHOIR: Park kez der Asdvadz mer.</p>	<p>CHOIR: Glory to thee, O Lord our God.</p>
<p>Սրկ -Պոսխուումէ:</p>	<p>DEACON: Broskhoomeh.</p>	<p>DEACON: Let us attend.</p>
<p>Դպ -Ասէ Աստուած:</p>	<p>CHOIR: Aseh Asdvadz.</p>	<p>CHOIR: God speaks.</p>
<p>Քհ/Սրկ -ընթերցցի զԱւետարանս սուրբ:</p>	<p>PRIEST or Deacon: (reads the Holy Gospel)</p>	<p>PRIEST or Deacon: (reads the Holy Gospel)</p>
<p>Դպ -Փա՛ռք Քեզ, Տէր Աստուած մեր:</p>	<p>CHOIR: Park kez Der Asdvadz mer.</p>	<p>CHOIR: Glory to thee, O Lord our God.</p>

ՀԱՆԳԱՆԱԿ ՀԱԻՍՏՈՅ

Նիկիական Ղաաանութիւն

Հաւատամք ի մի Աստուած/ ի Հայրն ամենակալ,/ յԱրարիչն երկնի եւ երկրի,/ երեւելեաց եւ աներեւութից:/

Եւ ի մի Տէր Յիսուս Քրիստոս/ յՈրդին Աստուծոյ,/ ծնեալն յԱստուծոյ Հօրէ միածին/, ալիսնքն յեւութենէ Հօր:/

Աստուած յԱստուծոյ,/ Լոյս ի Լուսոյ,/ Աստուած ճշմարիտ յԱստուծոյ ճշմարտէ,/ ծնունդ եւ ո՛չ արարած:/ Նոյն Ինքն ի բնութենէ Հօր,/ Որով ամենայն ինչ եղեւ յերկինս եւ ի վերայ երկրի,/ երեւելիք եւ աներեւոյթք:/

Որ յաղագս մեր մարդկան/ եւ վասն մերոյ փրկութեան/ իջեալ յերկնից՝/ մարմնացաւ,/ մարդացաւ,/ ծնաւ կատարելապէս/ ի Մարիամայ սրբոյ կուսէն/ Հոգւովն Սրբով:/ Որով էառ մարմին,/ հոգի եւ միտ,/ եւ զամենայն որ ինչ է ի մարդ,/ ճշմարտապէս եւ ո՛չ կարծեօք:/

Չարչարեալ,/ խաչեալ,/ թաղեալ/ յերրորդ ատուր յարուցեալ/ ելեալ ի յերկինս նովին մարմնովն/ նստաւ ընդ աջմէ Հօր:/ Գալոց է նովին մարմնովն եւ փառօք Հօր/ ի դատել զկենդանիս եւ զմեռեալս,/ Որոյ թագաւորութեանն ո՛չ գոյ վախճան:/

Հաւատամք/ եւ ի Սուրբ Հոգին,/ յանդն եւ ի կատարեալն,/ որ խօսեցաւ յօրէնս եւ ի մարգարեա

PROFESSION OF FAITH

Nicene Creed

ALL: Havadamk ee mi Asdvadz/, ee Hayrn amenagal/ Hararichn yergni yev yergri/ yereveliatz yev anerevootitz/

Yev ee mi Der Hisoos Krisdos/ Vortin Asdoodzo/ dzunyaln hAsdoodzo Horeh miyadzin/ aysinkun eyooteneh Hor/

Asdvadz hAsdoodzo/ Looyz ee Looso/ Asdvadz jushmarid hAsdoodzo jushmardeh/ dzunoont yev voch araradz/ Nooyn inkun ee pnooteneh Hor/ vorov amenayn inch yeghev hergins yev ee verah yergri/ yerevelik yev anerevuytk/

Vor haghakus mer martgan/ yev vasun mero purgootyan/ ichyal hergnitz/ marmnatzav/ martatzav/ dznayn gadarelaves/ ee Maryama surpo goosen/ Hokvovun Surpov./ Vorov eyar marmin/ hoki yev mid/ yev zamenayn vor inch eh ee mart/ jushmardabes yev voch gardzyok/

Charcharyal/ khachyal/ taghyal/ hyerort avoor harootzyal/ yelyal ee hergins novin marmnovn/ nusdav unt achmeh Hor/ Kalotz eh novin marmnovn yev parok Hor/ ee tadel uzgentanis yev uzmerials/ voro takavorutyann voch ko vakhjan/

Havadamk/ yev ee Soorp Hokin/ haneghn yev ee gadaryaln/ vor khosetsav horens yev ee markares yev

PROFESSION OF FAITH

Nicene Creed

ALL: We believe in one God, the Father almighty, maker of heaven and earth, of things visible and invisible.

And in one Lord, Jesus Christ, the Son of God, begotten of God the Father, only-begotten, that is of the substance of the Father.

God of God, light of light, very God of very God, begotten and not made; himself of the nature of the Father, by whom all things came into being in heaven and on earth, visible and invisible.

Who for us men and for our salvation came down from heaven and was incarnate, was made man, was born perfectly of the holy virgin Mary by the Holy Spirit. By whom he took body, soul and mind, and everything that is in man, truly and not in semblance.

He suffered and was crucified, and was buried, and rose again on the third day and ascended into heaven with the same body and sat at the right hand of the Father. He is to come with the same body, and with the glory of the Father to judge the quick and the dead, of whose kingdom there is no end.

We believe also in the Holy Spirit, the uncreate and the perfect; who spoke in the Law

Է՛ւ յա՛ւետարանս:/ Ո՞ր էջն ի Յորդանան,/ քարոզեաց յառաքեալսն/ Է՛ւ բնակեցաւ ի սուրբսն:/

Հաւատամք/ Է՛ւ ի մի միայն/ Ընդհանրական Է՛ւ Առաքելական Սուրբ Եկեղեցի:/ Ի մի մկրտութիւն,/ յապաշխարութիւն,/ ի քաւութիւն Է՛ւ ի թողութիւն մեղաց:/ Ի յարութիւն մեռելոց./ ի դատաստանն յաւիտենից հոգւոց Է՛ւ մարմնոց./ յարքայութիւնն երկնից./ Է՛ւ ի կեանսն յաւիտենականս:/

Նգովք

Սրկ –Իսկ որք ասեն՝ էր երբեմն, յորժամ ո՛չ էր Որդին, կամ էր երբեմն, յորժամ ո՛չ էր Սուրբ Հոգին. կամ թէ՛ յոչէից եղեն, կամ յայլմէ էութենէ ասեն լինել զՈրդին Աստուծոյ Է՛ւ կամ զՍուրբ Հոգին, Է՛ւ թէ՛ փոփոխելիք են կամ այլայլելիք, զայնպիսիսն նգովէ Կաթողիկէ Է՛ւ Առաքելական Սուրբ Եկեղեցի:

*Փառատրութիւն զկնի Հանգանակին
Ձասացեալն սրբոյն Գրիգորի Լուսաւորչի:*

Քի –Իսկ մեք փառաւորեցուք, որ յառաջ քան զյաւիտեանս, երկիրպագանելով Սրբոյ Երրորդութեանն Է՛ւ միոյ Աստուածութեանն Հօր Է՛ւ Որդւոյ Է՛ւ Հոգւոյն Սրբոյ, այժմ Է՛ւ միշտ Է՛ւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն:

ԱՂՕԹՔ ԶԿՆԻ ԸՆԹԵՐՑՈՒՄՈՑ

Քարոզ զկնի Ընթերցուածոց

Սրկ –Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեցուք:

havedarans/ Vor echn ee Hortanan/ karozyatz harakialsun/ yev pnagetzav ee soorpsun/

Havadamk/ yev ee mi miyayn/ Untanragan yev Arakelagan Soorp Yegeghetzi/ ee mi mugurdutyun/ habashkharootyun ee kavootyoon yev ee toghotyoon meghatz./ Ee harootyun merelotz/ ee tadasdann havidenitz/ hokvotz yev marmnotz/ harkayootyunn yergnitz/ yev ee gyansun havidenagans.

Anathema

DEACON: Isk vork asen er yerpemun horjham voch er Vortin, gam er yerpemun horjham voch er Soorp Hokin, gam teh hocheyitz yeghen gam hailmeh eyooteneh asen linel Vortin Asdoodzo yev gam uzSoorp Hokin, yev teh popokhelik yen gam ailaillelik, zainbisisn nuzoveh gatoghigeh yev arakelagan soorp Yegeghetzi.

*Doxology after the Creed
Said by St. Gregory Illuminator*

PRIEST: Isk mek paravorestzook vor harach kan uzhavidyans yergirbakanelov surpo Yerortootyann yev mi Asdvadzootyann, Hor yev Vortvo yev Hokvuyn Surpo, aijhm yev misht yev havidyans havidenitz. Amen.

PRAYERS AFTER LECTIONS

The Litany after the Lections

DEACON: Yev yevus khaghaghutyan aghachestzook.

and in the Prophets and in the Gospels, Who came down upon the Jordan, preached to the apostles and dwelt in the saints.

We believe also in only one, catholic, and apostolic, holy Church. In one baptism with repentance for the remission and forgiveness of sins. In the resurrection of the dead, in the everlasting judgement of souls and bodies, in the kingdom of heaven and in the life eternal.

Anathema

DEACON: As for those who say there was a time when the Son was not, or there was a time when the Holy Spirit was not, or that they came into being out of nothing, or who say that the Son of God or the Holy Spirit are of a different substance and that they are changeable or alterable, such doth the catholic and apostolic holy Church anathematize.

*Doxology after the Creed
Said by St. Gregory Illuminator*

PRIEST: As for us, we shall glorify him who was before the ages; worshipping the Holy Trinity, and the one Godhead, the Father and the Son and the Holy Spirit, now and always and unto ages of ages. Amen.

PRAYERS AFTER LECTIONS

The Litany after the Lections

DEACON: Again in peace let us beseech the Lord.

<p>Դպ –Տէ՛ր, ողորմեա:</p> <p>Սրկ –Եւ եւս հաւատով աղաչեցուք եւ խնդրեցուք ի Տեառնէ Աստուծոյ եւ ի Փրկչէն մերմէ Յիսուսէ Քրիստոսէ ի ժամուս պաշտաման եւ աղօթից, զի արժանի ընդունելութեան արասցէ, լուիցէ Տէր ձայնի աղաչանաց մերոց, ընկալցի զխնդրուածս սրտից մերոց, թողցէ զյանցանս մեր, ողորմեցի ի վերայ մեր: Աղօթք մեր եւ խնդրուածք յամենայն ժամ մտցեն առաջի մեծի Տէրութեան Նորա: Եւ Նա տացէ մեզ միաբան միով հաւատով եւ արդարութեամբ վաստակել ի գործս բարիս, զի զողորմութեան զշնորհսն Իւր արասցէ ի վերայ մեր. Տէրն ամենակալ կեցուցէ եւ ողորմեցի:</p>	<p>CHOIR: Der voghormia.</p> <p>DEACON: Yev yevus havadov aghachestzook yev khuntrestzook ee Diarne Asdoodzo yev ee purgchen mermeh, Hisoose Krisdoseh, ee jhamoos bashdaman yev aghotitz, zi arjhani untoonelutyan arestze. Luvitze Der tzayni aghachanatz merotz, ungaltzi uzkhunturvadzus surditz merotz, toghtze uzhantzanus mer voghormestzi ee vera mer. Aghotk mer yev khunturvadzk hamenayn jham mustzen arachi medzi Derootyan nora, yev na datzeh mez miaban mioy havadov yev artarootyamp vasdagel ee kordzus baris; zi zoghormootyan uzshunorhus yoor arastze ee vera mer; Derun amenagal getzoostze yev voghormestzi.</p>	<p>CHOIR: Lord, have mercy.</p> <p>DEACON: Again in faith let us beseech and ask of our Lord God and Saviour Jesus Christ, at this hour of service and prayers, that he may make them worthy of acceptance; may the Lord hearken to the voice of our supplications; may he receive the requests of our hearts; may he forgive our trespasses and have mercy upon us. May our prayers and requests at all times enter into the presence of his great majesty and may he grant us to labour in good works with one accord, in one faith and in righteousness, so that he may send down upon us the gifts if his mercy. May the Lord almighty save us and have mercy.</p>
<p>Դպ –Կեցո՛ւ, Տէր:</p> <p>*Սրկ –Զժամ սուրբ պատարագիս եւ զառաջիկայ օրս խաղաղութեամբ անցուցանել հաւատով ի Տեառնէ խնդրեցուք:</p>	<p>CHOIR: Getzo Der.</p> <p>[--optional for Deacon below this line--] DEACON: Uzjham soorp badarakis yev zaradchiga orus khaghaghootyamp antzootzanel havadov, ee Diarne khuntrestzook.</p>	<p>CHOIR: Save, O Lord.</p> <p>[--optional for Deacon below this line--] DEACON: That we may pass this hour of holy sacrifice and the day now before us in peace and in faith, let us ask of the Lord.</p>
<p>Դպ –Շնորհեա՛, Տէր:</p> <p>*Սրկ –Զհրէշտակ խաղաղութեան պահապան անձանց մերոց ի Տեառնէ խնդրեցուք:</p>	<p>CHOIR: Shnorya, Der.</p> <p>DEACON: Uzhreshdag khaghaghootyan bahaban antzantz merotz ee Diarne Khuntrestzook.</p>	<p>CHOIR: Grant, O Lord.</p> <p>DEACON: The angel of peace to guard our souls, let us ask of the Lord.</p>
<p>Դպ –Շնորհեա՛, Տէր:</p> <p>*Սրկ –Զբաւութիւն եւ զթողութիւն յանցանաց մերոց ի Տեառնէ խնդրեցուք:</p>	<p>CHOIR: Shnorya, Der.</p> <p>DEACON: Uzkavootyoon yev uztoghootyoon hantzanatz merotz ee Diarne khuntrestzook.</p>	<p>CHOIR: Grant, O Lord.</p> <p>DEACON: The forgiveness and the remission of our transgressions, let us ask of the Lord.</p>
<p>Դպ –Շնորհեա՛, Տէր:</p>	<p>CHOIR: Shnorya Der.</p>	<p>CHOIR: Grant, O Lord.</p>

<p>*Սրկ –Զսրբոյ խաչին մեծ եւ կարող զօրութիւնն յօգնութիւն անձանց մերոց ի Տեառնէ ինդրեսցուք:</p>	<p>DEACON: Uzsurpo khachin medz yev garogh zorootoonun hoknootoon antzantz merotz ee Diarne khuntrestzook.</p>	<p>DEACON: The great and mighty power of the holy cross to help our souls., let us ask of the Lord.</p>
<p>Դպ –Շնորհեա՛, Տէր:</p>	<p>CHOIR: Shnorya Der.</p>	<p>CHOIR: Grant, O Lord.</p>
<p>*Սրկ –Եւ եւս միաբան վասն ճշմարիտ եւ սուրբ հաւատոյս մերոյ, զՏէր աղաչեսցուք:</p>	<p>DEACON: Yev yevus miaban vasun jushmarid yev soorp havadooys mero uzDer aghachestzook.</p>	<p>DEACON: Again with one accord by our true and holy faith, let us beseech the Lord.</p>
<p>Դպ –Տէր, ողորմեա:</p>	<p>CHOIR: Der voghormia.</p>	<p>CHOIR: Lord, have mercy.</p>
<p>*Սրկ –Զանձինս մեր եւ զմիմեանս Տեառն Աստուծոյ ամենակալին յանձն արասցուք:</p>	<p>DEACON: Zantzinus mer yev uzmimyanus Diarn Asdoodzo amenagalin hantzn arastzook.</p>	<p>DEACON: Let us commit ourselves and one another to the Lord God almighty.</p>
<p>Դպ –Քեզ Տեառնդ յանձն եղիցուք:</p>	<p>CHOIR: Kez Diarnut hantzun yeghitzook.</p>	<p>CHOIR: To thee, O Lord, we commit ourselves.</p>
<p>*Սրկ –Ողորմեա՛ց մեզ, Տէր Աստուած մեր, ըստ մեծի ողորմութեան Քում. ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ:</p>	<p>DEACON: Voghormyatz mez, Der Asdvadz mer, usd medzi voghormootyan koom; asastzook amenekyan miabanootyamp. [--optional for Deacon above this line--]</p>	<p>DEACON: Have mercy upon us, O Lord our God, according to thy plenteous mercy, let us all say with one accord. [--optional for Deacon above this line--]</p>
<p>Դպ –Տէր ողորմեա՛. Տէր ողորմեա՛. Տէր ողորմեա՛:</p>	<p>CHOIR: Der voghormia, Der voghormia, Der voghormia.</p>	<p>CHOIR: Lord have mercy, Lord have mercy, Lord have mercy.</p>
<p><i>Աղօթք զկնի Ընթերցուածոց</i> Քի –(ի ծածուկ) Տէր մեր եւ Փրկիչ Յիսուս Քրիստոս, որ մեծդ եւ ողորմութեամբ եւ առատ պարգեւօք բարերարութեան Քո: Որ Դու Քոյին կամաւ ի ժամուս յայսմիկ համբերեցեր չարչարանաց խաչի եւ մահու յաղագս մեղաց մերոց եւ պարգեւեցեր առատապէս զպարգեւս Հոգւոյդ Սրբոյ երանելի առաքելոցն: Հաղորդս արա՛ եւ զմեզ, Տէր, աղաչեմք զՔեզ, աստուածային պարգեւացդ. թողութեան մեղաց եւ ընդունելութեան Հոգւոյդ Սրբոյ:</p>	<p><i>Prayer after the Lections</i> PRIEST: (Low voice) Our Lord and Saviour Jesus Christ, who art great in mercy and abounding in the gifts of thy beneficence, who of thine own will didst endure at this hour the sufferings of the cross and of death on account of our sins and didst abundantly bestow the gifts of thy Holy Spirit on the blessed apostles, make us also, O Lord, we beseech thee, sharers in thy divine gifts, in the forgiveness of sins and in the reception of the Holy Spirit.</p>	<p><i>Prayer after the Lections</i> PRIEST: (Low voice) Our Lord and Saviour Jesus Christ, who art great in mercy and abounding in the gifts of thy beneficence, who of thine own will didst endure at this hour the sufferings of the cross and of death on account of our sins and didst abundantly bestow the gifts of thy Holy Spirit on the blessed apostles, make us also, O Lord, we beseech thee, sharers in thy divine gifts, in the forgiveness of sins and in the reception of the Holy Spirit.</p>

<p>Քհ –(ի ձայն) Որպէս զի արժանաւորք եղիցուր զոհութեամբ փառաւորել զՔեզ ընդ Հօր եւ Սուրբ Հոգւոյդ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն: + Խաղաղութիւն ամենեցուն:</p>	<p>PRIEST: (Audible) Vorbes zi arjhanavork yeghitzook kohootyamp paravorel uzkez unt Hor yev Soorp Hokvooyt, aijhm yev mishd yev havidyans havidenitz. Amen. + Khaghaghutyoon amenetsoon.</p>	<p>PRIEST: (Audible) That we may be made worthy to give thee thanks and to glorify thee with the Father and with the Holy Spirit, now and always and unto ages of ages. Amen. + Peace unto all.</p>
<p>Դպ –Եւ ընդ հոգւոյդ քում:</p>	<p>CHOIR: Yev unt hokvooyd koom.</p>	<p>CHOIR: And with thy spirit.</p>
<p>Սրկ –Աստուծոյ երկիրպագեցուր:</p>	<p>DEACON: Asdoodzo yergirbakestzook.</p>	<p>DEACON: Let us bow down to God.</p>
<p>Դպ –Առաջի Քն Տէր:</p>	<p>CHOIR: Arachi ko, Der.</p>	<p>CHOIR: Before thee, O Lord.</p>
<p>Քհ –(ի ձայն) Խաղաղութեամբ Քով Քրիստոս Փրկիչ մեր, որ ի վեր է քան զամենայն միտս եւ զբանս, ամրացո՛ զմեզ եւ աներկիւղ պահեա՛ յամենայն չարէ: Հաւասարեա՛ զմեզ ընդ ճշմարիտ երկրպագուս Քո, որք հոգւով եւ ճշմարտութեամբ Քեզ երկիրպագանեն: Վասն զի Ամենասուրբ Երրորդութեանդ վայելէ փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն:</p>	<p>PRIEST: (Audible) Khaghaghutyamp kov Krisdos purgich mer, vor ee ver eh kan zamenayn midus yev zbars, amratzo zmez yev anergyugh bahya hamenayn chareh. Havasaria zmez unt jushmarid yergurbakoos ko, vork hokvov yev jushmardutyamp kez yergirbakanen. Vasn zi amenasoorp Yerortutyant vayeleh park, ishkhanutyun yev badiv, aijhm yev mishd yev havidyans havidenitz.</p>	<p>PRIEST: (Audible) With thy peace, O Christ our saviour, which passes all understanding and speech, defend us and keep us fearless of all evil; make us equal to thy true worshippers, who worship thee is spirit and in truth; for unto the most Holy Trinity is befitting glory, dominion and honour, now and always and unto ages of ages. Amen.</p>
<p><i>Օրհնութիւն արձակման Ճաշու</i> Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. Ամէն:</p>	<p><i>Blessing of Dismissal of the Synaxis</i> Orhnyal Der mer Hisoos Krisdos. Amen.</p>	<p><i>Blessing of Dismissal of the Synaxis</i> Blessed be our Lord, Jesus Christ.</p>
<p>Սրկ –Օրհնեա՛, տէր:</p>	<p>DEACON: Orhnya Der.</p>	<p>DEACON: Bless, Lord.</p>
<p>Քհ → Տէր Աստուած օրհնեցէ զամենեսեան:</p>	<p>PRIEST: Der Asdvadz orhnestzeh zamenesyan. +</p>	<p>PRIEST: May the Lord God bless you all. +</p>
<p>Դպ –Ամէն:</p>	<p>CHOIR: Amen.</p>	<p>CHOIR: Amen.</p>
<p>Ժողովուրդն Նստի</p>	<p>Congregation Sits</p>	<p>Congregation Sits</p>

**ԿԱՆՈՆ ՍՐԲՈՑ
ՊԱՏԱՐԱԳԻ
ՀԱԻԱՏԱՑԵԼՈՑ**

1. ՎԵՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆ

ա. ՄԵԾ ՍՈՒՏՔ

Արձակումն Երախայից

Սրկ –Մի՛ որ յերախայից, մի՛ որ ի թերահաւատից, եւ մի՛ որ յապաշխարողաց եւ յանմաքրից մերձեցի յաստուածային խորհուրդս:

Երգ Մեծի Սոփի

Դպ –Սարմին տերունական եւ Արին փրկչական, կայ առաջի, երկնային զօրութիւնքն յաներեւոյթս երգեն եւ ասեն անհանգիստ բարբառով. Սո՛ րբ, Սո՛ րբ, Սո՛ րբ, Տէր զօրութեանց:

Ժողովուրդն Կանգնի կամ Ծնրադրե

Քարոզ Արքասացութեան

Սրկ –Սաղմոս ասացէք Տեառն Աստուծոյ մերում դպիրք, ձայնիւ քաղցրութեամբ զերգս հոգեւորս:

Արքասացութիւն

Դպիրք ասեն արքասացութիւն ըստ խորհրդոյ աւուրն:

Գիրակէի, Եկեղեցւոյ, Ծաղկազարդի եւ հրեշտակից

Դպ –Հրեշտակային կարգաւորութեամբ լցեր Աստուած զՔո սուրբ զեկեղեցի: Հազարք հազարաց հրեշտակապետք կան առաջի Քո: Եւ քիւրք քիւրոց հրեշտակք պաշտեն զՔեզ, Տէր, եւ ի մարդկանէ հաճեցար

**CANON OF THE HOLY
EUCCHARIST**

**CANON OF
THE HOLY
EUCCHARIST**

1. THE OFFERTORY

a. THE GREAT ENTRANCE

The Dismissal of the Catechumens

DEACON: Mi vok herakhayitz, mi vok ee tehrahavaditz, yev mi vok habashkharoghatz yev hanmakritz mertzesti Asdvadzayin khorhoords.

The Hymn of the Great Entrance

CHOIR: MARMIN DEROONAGAN yev Aryoon purgchagan ga arachi yergnayin zorootyoonkn hanerevooyts, yerken yev asen anhankisd parparov. Soorp, soorp, soorp, Der zorootyantz.

Congregation Stands or Kneels

The Bidding of the Hagiody

DEACON: Saghmos asatzek Diarn Asdoodzo meroom, tubirk, tzainiv kaghtzrootyamp zerkus hokevors.

Hagiody

The clerks sing the Hagiody (Surpasatzootyoon), according to the proper of the day:

For Sundays, for the feasts of the Church and of Angels.

CHOIR: HRESHDAGAYIN garkavorootyamp lutzer Asdvadz, zko Soorp zYegeghetzi. Hazark hazarats hreshdagabedk gan aratchi ko. Yev pyoork pyurots hreshdagk bashden uzKez Der, yev ee martgane hadjetsar untoonil zorhnootyun tsayniv

1. THE OFFERTORY

a. THE GREAT ENTRANCE

The Dismissal of the Catechumens

DEACON: Let none of the catechumens, none of little faith and none of the penitents and the unclean draw near unto this divine mystery.

The Hymn of the Great Entrance

CHOIR: The body of the Lord and the blood of the Saviour are laid up before us. The heavenly hosts invisibly sing and say with unceasing voice: Holy, holy, holy, Lord of hosts.

Congregation Stands or Kneels

The Bidding of the Hagiody

DEACON: Sing Psalms unto the Lord our God, ye clerks, sing spiritual songs with a sweet voice.

Hagiody

The clerks sing the Hagiody (Surpasatzootyoon), according to the proper of the day:

For Sundays, for the feasts of the Church and of Angels.

CHOIR: With an angelic order thou hast filled, O God, thy holy Church. Thousands of thousands of archangels stand before thee and myriads of myriads of angels minister to thee, O Lord; yet thou art well pleased to accept from men praises with the mystical song:

<p>ընդունիլ զօրհնութիւն, ձայնիւ խորհրդականաւ: Սո ւրբ, Սո ւրբ, Սո ւրբ, Տէր զօրութեանց:</p> <p><i>Վերաբերումն Ընծայից</i> <i>Վերաբերողն նախ խնկարկէ սուրբ սեղանոյն լռելեայն ասելով Սաղմոս Ծ:</i> Վերաբերիչ –Ողորմեա ինձ, Աստուած, ըստ մեծի ողորմութեան քում, ըստ բազում զթութեան քում քաւեա զանօրէնութիւնս իմ: (Իւր սարօքն):</p> <p><i>Ապա համբուրեալ զսուրբ սեղանն եւ զաջն պատարագիչին, դառնայ առ ընծայարանն, խնկարկէ զընծայսն, մինչ ցաւարտիւն սաղմոսին. ապա տայ բուրվառն սարկաւագին. եւ ինքն համբուրեալ զԸնծայսն, առեալ վերացուցանէ ի հիւսիսակողմն լռելեան ասելով.</i></p> <p><i>Փոյս հիւսիսային կողման</i> Վերաբերիչ –Յարեւու եհար զխորան Իւր եւ Ինքն որպէս փեսայ, զի ելանէ յառագաստէ Իւրմէ:</p> <p>Դպ –Եւ ցնծայ Նա որպէս հսկայ յընթանալ զճանապարհս Իւր:</p> <p><i>Գան յարեւելից կողմ՝ ասէ:</i> Վերաբերիչ –Ճանապարհ արարէ՞ք այնմիկ, որ նստի յերկնից երկինս ընդ արեւելս:</p> <p><i>Գան հարաւային կողմ՝ ասէ:</i> Վերաբերիչ –Աստուած ի հարաւոյ եկեցցէ, եւ Սուրբն՝ ի Փառան լեռնէ:</p> <p><i>Աղօթք Մեծի Մտից</i> Քհ –(ի ծածուկ) Ո՛չ որ արժանի է յըմբռնելոցս մարմնաւոր ախտիւք եւ ցանկութեամբ մատչիլ ի սեղան Քո՛, կամ սպասաւորել արքունական</p>	<p>khorhurtaganav. Soorp, Soorp, Soorp Der zorootyants.</p> <p>Offertory of Gifts The bearer censes the Holy Altar reciting Psalm 51 in silence THE BEARER: Voghormyants Asdvadz, usd medzi voghormutyant koom, usd pazoom ktootyant koom kavya zanorenootyunus im. (to end).</p> <p>The bearer of the Chalice kisses the Holy Altar and the right hand or cloak of the Priest. Censes the Offertory niche, then hands the censer to the other deacon, he kisses the Chalice cover and carries it saying in a very low voice.</p> <p>Responsory at the North of Church THE BEARER: Harevoo yehar uzkhoran yoor yev Inkun vorbes pesa, zi yelane harakasde yormeh. (Ps. 19:4-5)</p> <p>CHOIR: Yev Tsendza Na vorbes husga huntanal uzjanabarhus yoor. (Ps. 19:5)</p> <p>Responsory at the North THE BEARER: Janabarh ararek aynmik, vor nesdee hergins yergins unt arevels. (Ps. 68:33)</p> <p>Responsory at the North THE BEARER: Asdvadz ee haravo yegestse yev Soorpn ee Paran Lerne. (Hk. 3:3)</p> <p>Prayer of the Great Entrance PRIEST: (Low voice) None of us who are bound by carnal passions and desires is worthy to approach thy Table or to minister to thy royal glory; for to serve thee is great and</p>	<p>Holy, holy, holy, Lord of hosts.</p> <p>Offertory of Gifts The bearer censes the Holy Altar reciting Psalm 51 in silence THE BEARER: Have mercy on me O God, according to thy steadfast love, according to thy abundant mercy blot out my transgressions. (to end).</p> <p>The bearer of the Chalice kisses the Holy Altar and the right hand or cloak of the Priest. Censes the Offertory niche, then hands the censer to the other deacon, he kisses the Chalice cover and carries it saying in a very low voice.</p> <p>Responsory at the North of Church THE BEARER: In them He has set a tabernacle for the sun, which is like a bridegroom coming out of his chamber. (Ps. 19:4-5)</p> <p>CHOIR: And rejoices like a strong man to run its race. (Ps. 19:5)</p> <p>Responsory at the North THE BEARER: Make way to Him who rides on the heaven of heavens, at east. (Ps. 68:33)</p> <p>Responsory at the North THE BEARER: God came from the south, the holy One from Mount Paran. (Hk. 3:3)</p> <p>Prayer of the Great Entrance PRIEST: (Low voice) None of us who are bound by carnal passions and desires is worthy to approach thy Table or to minister to thy royal glory; for to serve thee is great and</p>
---	---	---

<p>վառաց Քոց: Քանզի պաշտել զՔեզ մեծ եւ ահաւոր երկնաւոր զօրութեանցդ իսկ է:</p>	<p>fearful even to the heavenly hosts.</p>	<p>fearful even to the heavenly hosts.</p>
<p>Սակայն վասն անչափ բարերարութեան Քոյ անպարագրելի Բանդ Հօր եղեր մարդ, եւ Քահանայապետ մեր երեւեցար: Եւ իբր Տէր ամենեցուն այսմ սպասաւորութեան եւ անարին զենման զքահանայութիւն աւանդեցեր մեզ: Վասն զի Դու եւ Տէր Աստուած մեր, որ տիրես երկնաւորաց եւ երկրաւորաց: Որ ի վերայ քերովբեական աթոռոյ բազմիս սերովբեից Տէր եւ Թագաւոր Իսրայէլի: Որ միայն սուրբ եւ եւ ի սուրբս հանգուցեալ:</p>	<p>Yet through thine immeasurable goodness, thou, infinite Word of the Father, didst become man and didst appear at our high-priest; and as the Lord of all didst commit unto us the ministry of this priesthood and this bloodless sacrifice. For thou art our Lord God, who rulest over those who are in heaven and those who are of earth; who sittest upon the cherubic throne, Lord of the seraphim and king of Israel; who only art holy and dwellest in the saints.</p>	<p>Yet through thine immeasurable goodness, thou, infinite Word of the Father, didst become man and didst appear at our high-priest; and as the Lord of all didst commit unto us the ministry of this priesthood and this bloodless sacrifice. For thou art our Lord God, who rulest over those who are in heaven and those who are of earth; who sittest upon the cherubic throne, Lord of the seraphim and king of Israel; who only art holy and dwellest in the saints.</p>
<p>Աղաչեմ զՔեզ միայն բարերար եւ հեշտալուր, նայեա՛ յիս ի մեղուցեալ եւ յանպիտան ծառայս Քո: Եւ սրբեա՛ զհոգի եւ զմիտս իմ յամենայն պղծութենէ չարին: Եւ բաւականացո՛ զիս զօրութեամբ Սուրբ Հոգւոյդ, որ զգեցեալ եմ զքահանայականս շնորհ, կալ առաջի սրբոյ սեղանոյս եւ քահանայագործել զՔո անարատ Մարմինդ եւ զպատուական Արինդ:</p>	<p>I beseech thee, who alone art good and ready to hear, look upon me, thy sinful and unprofitable servant, and cleanse my soul and my mind from all the defilements of the evil one; and by the power of thy Holy Spirit enable me, who have been endued with the grace of this priesthood, to stand before this holy Table and to consecrate thy spotless body and thy precious blood.</p>	<p>I beseech thee, who alone art good and ready to hear, look upon me, thy sinful and unprofitable servant, and cleanse my soul and my mind from all the defilements of the evil one; and by the power of thy Holy Spirit enable me, who have been endued with the grace of this priesthood, to stand before this holy Table and to consecrate thy spotless body and thy precious blood.</p>
<p>Քեզ խոնարհեցուցեալ զպարանոցս իմ մաղթեմ. մի՛ դարձուցաներ զերեսս Քո յինէն եւ մի՛ մերժեր զիս ի ծառայից՝ Քոց: Այլ արժանի արա՛ մատուցանել Քեզ զընծայս զայս յինէն ի մեղուցեալ եւ յանարժան ծառայէս Քումմէ: Վասն զի Դու եւ, որ մատուցանես եւ մատչիս եւ ընդունիս եւ տաս, Քրիստոս</p>	<p>Bowing down my neck unto thee, I entreat thee, turn not thy face from me and reject me not from among thy servants; but make me worthy, thy sinful and unworthy servant as I am, to offer these gifts unto thee.</p> <p>For thou myself offerest and art offered and receivest and givest, O Christ our God; and we give glory to thee, together</p>	<p>Bowing down my neck unto thee, I entreat thee, turn not thy face from me and reject me not from among thy servants; but make me worthy, thy sinful and unworthy servant as I am, to offer these gifts unto thee.</p> <p>For thou myself offerest and art offered and receivest and givest, O Christ our God; and we give glory to thee, together</p>

<p>Աստուած մեր: Եւ Քեզ փառս մատուցանեմք հանդերձ անսկիզբն Քն Հարբդ եւ Ամենասուրբ եւ բարերար Հոգւովդ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն:</p>	<p>with thine eternal Father and the most Holy and beneficent Spirit, now and always and unto ages of ages. Amen.</p>	<p>with thine eternal Father and the most Holy and beneficent Spirit, now and always and unto ages of ages. Amen.</p>
<p>Վերաբերիչ – Ալելուիա, Ալելուիա, Համբարձէ՛ք, իշխանք, գորունս ձեր ի վեր, համբարձցին դրունք յաւիտենից, եւ մտցէ Թագաւոր փառաց:</p>	<p>BEARER (or Deacon): Alelluia, alleluia! Hampartzek ishkhank uzdroonus tzer ee ver. Hampartzin troonk havidenitz yev mdseh Takavor paratz. (Psalm 24:7-10)</p>	<p>BEARER (or Deacon): Alelluia, alleluia! Lift up your heads, O you gates! And be lifted up, you everlasting doors! And the King of glory shall come in. (Psalm 24:7-10)</p>
<p>Քհ –Ո՞վ է Սա, Թագաւոր փառաց, Տէր հզօր զօրութեամբ Իւրով, Տէր կարող ի պատերազմի:</p>	<p>PRIEST: Ov eh sa Takavor paratz, Der huzor zorootyamp yoorov, Der garogh ee baderazmi?</p>	<p>PRIEST: Who is this King of glory? The Lord strong and mighty, The Lord mighty in battle.</p>
<p>Վերաբերիչ –Համբարձէ՛ք, իշխանք, գորունս ձեր ի վեր, համբարձցին դրունք յաւիտենից եւ մտցէ Թագաւոր փառաց:</p>	<p>BEARER: Hampartzek ishkhank uzdroonus tzer ee ver, Hampartzin droonk havidenitz yev mudseh Takavor paratz.</p>	<p>BEARER: Lift up your heads, O you gates! And be lifted up, you everlasting doors! And the King of glory shall come in.</p>
<p>Քհ –Ո՞վ է Սա, Թագաւոր փառաց եւ Տէր զօրութեանց.</p>	<p>PRIEST: Ov eh sa Takavor paratz, yev Der zorootyantz?</p>	<p>PRIEST: Who is this King of glory and Lord of hosts?</p>
<p>Վերաբերիչ –Սա՛ Ինքն է Թագաւոր Փառաց:</p>	<p>BEARER: Sa inkn eh Takavor paratz.</p>	<p>BEARER: He is the King of glory.</p>
<p>Քհ –+ Օրհնեալ եկեալ անուամբ Տեանս:</p>	<p>PRIEST: Orhnyal yegyal anvamp Diarn.</p>	<p>PRIEST: Blessed is he that comes in the name of the Lord.</p>
<p>Դպ –Ալելուիա:</p>	<p>CHOIR: Alelluia.</p>	<p>CHOIR: Alelluia.</p>
<p>բ. ՄՍՏՈՒՑՈՒՄՆ ԸՆԾԱՅԻՑ</p>	<p>b. LAYING OF GIFTS</p>	<p>b. LAYING OF GIFTS</p>
<p>Քհ –(ի ծածուկ) Լուացից սրբութեամբ զձեռս իմ եւ շուրջ եղեց զսեղանով Քնով, Տէ՛ր:</p>	<p>PRIEST: (Low voice) I will wash my hands in innocence; and will go around your altar O Lord.</p>	<p>PRIEST: (Low voice) I will wash my hands in innocence; and will go around your altar O Lord.</p>
<p><i>Քարոզ Մատուցման</i> Սրկ –Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեցոյր:</p>	<p><i>Prayer of the Great Entrance</i> DEACON: Yev yevus khaghaghootyan uzDer aghachestzook.</p>	<p><i>Prayer of the Great Entrance</i> DEACON: Again in peace let us beseech the Lord.</p>

Դպ –Տէր, ողորմեա՛ :

Սրկ –Եւ եւս հաւատով եւ սրբութեամբ կացցուք յաղօթս առաջի սրբոյ սեղանոյս Աստուծոյ ահիւ: Մի՛ խղճիւ եւ գայթակղութեամբ, մի՛ նենգութեամբ, խորամանկութեամբ, մի՛ պատրանօք եւ խաբէութեամբ, մի՛ երկմտութեամբ եւ մի՛ թերահաւատութեամբ: Այլ ուղիղ վարուք, պարզ մտօք, միամիտ սրտիւ, կատարեալ հաւատով, լցեալ սիրով, լի եւ առաւելեալ ամենայն գործովք բարութեան, կացցուք յաղօթս առաջի սրբոյ սեղանոյս Աստուծոյ, եւ զոցուք զողորմութեան զշնորհս յաւուր յայտնութեան եւ ի միւսանգամ գալըստեան Տեառն մերոյ եւ Փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի, կեցուցէ եւ ողորմեցի:

Դպ –Կեցո՛, Տէր, եւ ողորմեա՛ :

Աղօթք Մատուցման

Քի –(ի ծածուկ) Տէր Աստուած զօրութեանց եւ Արարիչ ամենայն լինելութեանց: Որ յանելութենէ զբնասս ի ցուցակութիւն ածեալ զոյացուցեր: Որ եւ զմերս զհողեղէն բնութիւնս պատուեալ մարդասիրապէս, այսպիսի ահաւոր եւ անպատում խորհրդոյ կարգեցեր սպասաւորս: Դու Տէր, որում պատարագեմք զպատարագիսս, ընկա՛լ առ ի մէնջ զառաջադրութիւնս զայս, եւ աւարտեա՛ զսա ի խորհրդականութիւն Մարմնոյ եւ Արեան Միածնի Քո, դէղ թողութեան մեղաց պարգեւեա՛ ճաշակողացս + զհացս զայս եւ զբաժակս:

CHOIR: Der voghormia.

DEACON: Yev yevus havadov yev surpootyamp gatzook haghotos arachi surpo Seghanooys Asdoodzo ahiv. Mi khughjiv yev kaitakghootyamp, mi nengootyamp, khoramangootyamp, mi badranok yev khabeyootyamp, mi yergmudootyamp yev mi terahavadootyamp. Ayl ooghig varook, barz mudok miyamid surdiv, gadaryal havadov, lutzyal sirov, li yev aravelyal amenayn kortzovk parootyan gatzook haghotos arachi surpo seghanoys. Asdoodo, yev kudtzook zoghormootyan shnorhus, havor haydnootyan yev ee myoosankam kalusdyan Dyarn meroh yev purgchin Hisoosi Krisdosi, Getzoostzeh yev voghormestsi.

CHOIR: Getzo, Der, yev voghormia.

Prayer of the Offertory

PRIEST: (Low voice) Lord God of hosts and creator of all things; who hast brought all things into visible existence out of nothing; who also in thy love of mankind has ordained us to be ministers of so awesome and ineffable a mystery; thou, O Lord, to whom we offer these oblations, accept from us these presentation and consummate it to be the mystery of the body and blood of thine Only-begotten, and grant this bread and this cup to be unto us, that taste of them, a remedy for our sins. +

CHOIR: Lord, have mercy.

DEACON: Again in faith and purity, let us stand in awe and pray before the holy altar of God; not with guilty conscience and offence, not with craft and cunning, not with deceit and wiles, not with doubt and not with little faith; but with a right conduct, a pure mind, a guileless heart, with perfect faith, filled with love, full and abounding in all good works. Let us stand in prayer before the holy altar of God that we may find grace of mercy in the day of appearing at the second coming of our Lord and Saviour, Jesus Christ. May he save and have mercy upon us.

CHOIR: Save, O Lord, and have mercy.

Prayer of the Offertory

PRIEST: (Low voice) Lord God of hosts and creator of all things; who hast brought all things into visible existence out of nothing; who also in thy love of mankind has ordained us to be ministers of so awesome and ineffable a mystery; thou, O Lord, to whom we offer these oblations, accept from us these presentation and consummate it to be the mystery of the body and blood of thine Only-begotten, and grant this bread and this cup to be unto us, that taste of them, a remedy for our sins. +

<p>Քհ –(ի ձայն) Շնորհօք եւ մարդասիրութեամբ Տեառն մերոյ եւ Փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի. ընդ որում Քեզ Հօր, միանգամայն եւ Հոգւոյդ Սրբոյ վայելէ փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն:</p>	<p>PRIEST: (Audible) Shnorhok yev martasirootyamp Dyarn meroh yev purgchin Hisoosi Krisdosi, unt voroom kez Hor, miankamayn yev Hokvooyt Surpo, vayeleh park, ishkhautyoon yev badiv, aijhm yev mishd yev havidyans havidenitz. Amen.</p>	<p>PRIEST: (Audible) By the grace and loving-kindness of our Lord and Saviour Jesus Christ with whom unto thee, O Father, and also unto the Holy Spirit is befitting glory, dominion and honour, now and always and unto ages of ages. Amen.</p>
<p>գ. ՈՂՋՈՅՆ</p>	<p>c. THE GREETING</p>	<p>c. THE GREETING</p>
<p>Քհ – + Խաղաղութիւն ամենեցուն:</p>	<p>PRIEST: + Khaghaghutyoon amenetzoon.</p>	<p>PRIEST: + Peace unto all.</p>
<p>Դպ – Եւ ընդ հոգւոյդ քում:</p>	<p>CHOIR: Yev unt hokvooyt koom.</p>	<p>CHOIR: And with thy spirit.</p>
<p>Սրկ –Աստուծոյ երկիրպագեցուք:</p>	<p>DEACON: Asdoodzo yergirbakestzook.</p>	<p>DEACON: Let us bow down to God.</p>
<p>Դպ –Առաջի Քո Տէր:</p>	<p>CHOIR: Arachi ko Der.</p>	<p>CHOIR: Before thee, O Lord.</p>
<p><i>Քարոզ Ողջունի</i> Նախասարկաւագն համբուրեալ զսեղանն եւ զաջ քահանային՝ի ձայն բարձր ասացէ, Սրկ –Ողջոյն տո՛ւք միմեանց ի համբոյր սրբութեան, եւ որք ոչ էք կարողք հաղորդիլ աստուածային խորհրդոյս, առ դրունս ելէ՛ք եւ աղօթեցէք:</p>	<p><i>Bidding of Kiss of Peace</i> Censor Deacon kisses the Holy Altar and right hand of Priest and chants DEACON: Voghchooyn dook mimyantz ee hampooyr surpootyan. Yev vork voch ek garoghk haghartil asdvadzayin khorhurtooy, ar troons yelek yev aghotetzek.</p>	<p><i>Bidding of Kiss of Peace</i> Censor Deacon kisses the Holy Altar and right hand of Priest and chants DEACON: Greet one another with a holy kiss. And ye that are not able to partake of this divine mystery, go outside the doors and pray.</p>
<p>(Ողջոյն տուող - Ողջոյն ձեզ. Քրիստոս ի մէջ մեր յայտնեցաւ: Ողջոյն առնող - Օրհնեա՛լ է յայտնութիւն Քրիստոսի:)</p>	<p>(Kiss of Peace giver – Voghtchouyn tsez, Krisdos ee metch mer haydnetsav. Kiss of peace receiver – Orhnyal e Haydnootyun Krisdosee.)</p>	<p>(Kiss of Peace giver – Voghtchouyn tsez, Krisdos ee metch mer haydnetsav. Kiss of peace receiver – Orhnyal e Haydnootyun Krisdosee.)</p>
<p><i>Երգ Ողջունի</i> Դպ –Քրիստոս ի մէջ մեր յայտնեցաւ. Որ Էնն Աստուած աստ բազմեցաւ. Խաղաղութեան ձայն հնչեցաւ, Սուրբ ողջունի հրաման տուաւ. Եկեղեցիս մի անձն եղեւ, Համբոյրս յոդ լրման տուաւ. Թշնամութիւնն հեռացաւ,</p>	<p><i>Hymn of the Kiss of Peace</i> CHOIR: Krisdos ee mech mer haydnetzav, Vor enn Asdvadz asd pazmehtzav. Khaghaghootyan tsayn hunchetzav, Soorp voghchooni hraman duvav, Yegeghetzi mi antzn yeghev, Hampooyrus hot lurman duvav, Tushnamootyunun heratsav, Sern huntanoorus supretsav.</p>	<p><i>Hymn of the Kiss of Peace</i> CHOIR: Christ in our midst has been revealed. He Who Is, God is here seated. The voice of peace has resounded. Holy greeting is commanded. This Church has now become one soul. The kiss is given for a full bond. The enmity has been removed. And love is spread over us all.</p>

<p>Մէրն յընդհանուրս սփռեցաւ: Արդ, պաշտօնեայք բարձեալ զձայն՝ Տու ք զօրհնութիւն ի մի բերան. Միասնական Աստուածութեանն Որում սրովբէքն են սրբաբան:</p>	<p>Art bashdonyaik partzial uztsayn, Dook zorhnootyun ee mi peran. Miasnagan Asdvadzootyan, Voroom srovpekn yen surpapan.</p>	<p>Now, ministers, raise your voices, And give blessings with one accord To the Godhead consubstantial to whom seraphim give praises.</p>
<p>2. ԳՈՂՈՒԹԻՒՆ</p>	<p>2. THE ANAPHORA</p>	<p>2. THE ANAPHORA</p>
<p>ա. ՆԱԽԵՐԳԱՆ</p>	<p>a. THE PROLOGUE</p>	<p>a. THE PROLOGUE</p>
<p><i>Փոխ Նախերգանի</i> <i>Ունանք եւ զայս ասեն ի հանդիսի տօնի:</i> *Մրկ –Որք հաւատով կայք յանդիման սուրբ սեղանոյս արքայական, տեսէք բազմեալ զՔրիստոս Արքայն, եւ շուրջ պատեալ զօրք վերնական:</p>	<p><i>Responsory of the Prologue</i> <i>On festival days, the following is sung</i> *DEACON: Vork havadov gayk hantiman soorp seghanooys arkayagan. Desek pazmyal zKrisdos arkayn, yev shoorch badyal zork vernagan.</p>	<p><i>Responsory of the Prologue</i> <i>On festival days, the following is sung</i> *DEACON: Ye who stand with faith before the royal holy table, behold Christ the king enthroned surrounded by supernal hosts.</p>
<p>*Դպ –Վեր համբառնամք զաչս ունելով, եւ պաղատիմք զայս ասելով. Ձմեղս մեր մի՛ յիշեցես, այլ զթութեամբ Քո քաւեցես: Ընդ հրեշտակացն օրհնեմք զՔեզ, եւ ընդ սրբոց Քոց, Տէ՛ր, փա՛նք Քեզ:</p>	<p>*CHOIR: Ver hamparnamk zachs oonelov, yev baghadimk zays aselov: Uzmeghus mer mi hishestzes, ayl kutootyamp ko kavestzes. Unt hreshdagatzn orhnemk uzkez, yev unt surpots kotz, Der, park kez.</p>	<p>*CHOIR: We lift up our eyes and behold and implore Him saying: Remember not out sins, O Lord, but in thy pity forgive us. With the angels and with thy saints we praise thee, Lord; glory to thee.</p>
<p><i>Փոխ Գոհութեան</i> Մրկ –Ահիւ կացցուք, երկիւղիւ կացցուք, բարուք կացցուք, եւ նայեցարուք զգուշութեամբ:</p>	<p><i>Responsory of the Anaphora</i> DEACON: Ahiv gatzook, yergyooghiv gatzook, parvok gatzook, yev nayetzarook uzkooshootyamp.</p>	<p><i>Responsory of the Anaphora</i> DEACON: Let us stand in awe, let us stand in fear, let us stand aright, let us attend with good heed.</p>
<p>Դպ –Առ Քեզ Աստուած:</p>	<p>CHOIR: Ar kez Asdvadz.</p>	<p>CHOIR: To thee, O God.</p>
<p>Մրկ –Պատարագ Քրիստոս մատչի անարատ Գառն Աստուծոյ:</p>	<p>DEACON: Badarak Krisdos madchi anarad karn Asdoodzo.</p>	<p>DEACON: Christ, the spotless Lamb of God is offered in sacrifice.</p>
<p>Դպ –Ողորմութիւն եւ խաղաղութիւն եւ պատարագ օրհնութեան:</p>	<p>CHOIR: Voghormootyun yev khaghaghootyun yev badarak orhnootyan.</p>	<p>CHOIR: Mercy and praise, and a sacrifice of praise.</p>
<p>Քհ –Շնո՛րիք, սէ՛ր եւ աստուածային սրբաբար զօրութիւնն չօր եւ Որդւոյ եւ</p>	<p>PRIEST: Shnork, ser, yev asdvadzayin surparar zorootyunn Hor yev Vortvo yev Hokvooyn Surpo,</p>	<p>PRIEST: The grace, the love and the divine sanctifying power of the Father and of the Son and of the Holy Spirit, +</p>

<p>Հոգւոյն Սրբոյ, եղիցի ընդ ձեզ, + ընդ ամենեւեանդ:</p> <p>Դպ –Ամեն: Եւ ընդ հոգւոյդ քում:</p> <p>Սրկ –Զդրունս, գդրունս, ամենայն իմաստութեամբ եւ զգուշութեամբ: Ի վեր ընծայեցուցէք զմիտս ձեր աստուածային երկիրդի:</p> <p>Դպ –Ունիմք առ Քեզ, Տեր ամենակալ:</p> <p>Սրկ –Եւ զոհացարուք զՏեաննէ բոլորով սրտի:</p> <p>Դպ –Արժան եւ իրաւ: Փակին դուռք եւ ոչ շարժեսցին ի մէջ էկեղեցոյ: Յամեցողք սպասեն ի գաւիթս էկեղեցոյ:</p> <p><i>Նախարան Գոհութեան</i> Քհ –(ի ծածուկ) Արժան է ստուգապէս եւ իրաւ ամենայորդոր փութով միշտ երկիրպագանելով փառաւորել զՔեզ, Հայր ամենակալ: Որ Քոյին անգննելի եւ արարչակից Բանիւղ զանիծիցն բարձեր զկրճիմն: Որ ժողովուրդ ինքեան առեալ զէկեղեցի՝ սեպհական- եաց զհաւատացեալս ի Քեզ: Եւ զննելի բնութեամբ ըստ ի կուսէն տնտեսութեան հաճեցաւ բնակիլ ի մեզ: Եւ նորագործ աստուածապէս ճարտարա- պետեալ զերկիրս երկին արար:</p> <p>Վասն զի որում ոչն հանդուրժէին առաջի կալ զուարթնոցն ջոկք՝ զարհուրեալք ի փայլակնացայտ եւ յանմատոյց լուսոյ Աստուածութեանդ, եղեալ այդպիսիդ մարդ՝ յաղագս մերոյ</p>	<p>+Yeghitzi unt tzez, unt amenesiant.</p> <p>CHOIR: Amen yev unt hokvooyt koom.</p> <p>DEACON: Uzduroons, uzduroons. Amenayn imasdootyamp yev uzkooshootyamp. Ee ver undzayehtzootsek uzmidus tser Asdvadzayin yergyughiv.</p> <p>CHOIR: Oonimk ar kez Der amenagal.</p> <p>DEACON: Yev kohatarook uzDiarneh polorov surdiv.</p> <p>CHOIR: Arjhan yev irav. (Doors are closed, and no movement in the Church. Late comers must wait in vestibule.)</p> <p><i>Responsory of the Anaphora</i> PRIEST: (Low voice) It is verily proper and right with most earnest diligence always to adore and glorfy thee, Father almighty, who didst remove the hindrance of the curse by thine imponderable Word, thy co-creator, who, having taken the Church to be a people unto Himself, made his own those who believe in thee, and was pleased to dwell amongst us in a ponderable nature, according to the dispensation through the Virgin, and as the divine master-builder building a new work, he thereby made this earth into heaven.</p> <p>For he, before whom the companies of vigilant angels could not bear to stand, being amazed at the resplendent and unapproachable light of his divinity, even he, becoming</p>	<p>be with you all.</p> <p>CHOIR: Amen. And with thy spirit.</p> <p>DEACON: The doors, the doors. With all wisdom and good heed lift up your minds in reverence of God.</p> <p>CHOIR: We hold them up to thee, O Lord almighty.</p> <p>DEACON: And give thanks unto the Lord with the whole heart.</p> <p>CHOIR: It is proper and right. (Doors are closed, and no movement in the Church. Late comers must wait in vestibule.)</p> <p><i>Responsory of the Anaphora</i> PRIEST: (Low voice) It is verily proper and right with most earnest diligence always to adore and glorfy thee, Father almighty, who didst remove the hindrance of the curse by thine imponderable Word, thy co-creator, who, having taken the Church to be a people unto Himself, made his own those who believe in thee, and was pleased to dwell amongst us in a ponderable nature, according to the dispensation through the Virgin, and as the divine master-builder building a new work, he thereby made this earth into heaven.</p> <p>For he, before whom the companies of vigilant angels could not bear to stand, being amazed at the resplendent and unapproachable light of his divinity, even he, becoming</p>
--	---	---

փրկութեան, շնորհեաց մեզ ընդ երկնայինսն պարել զհոգեղէն պարս:

Քհ –(ի ձայն) Եւ ընդ սերովբէսն եւ ընդ քերովբէսն միաձայն սրբասացութեամբ յօրինել նուագս, եւ համարձակապէս գոչելով աղաղակել ընդ նոսին եւ ասել:

բ. ՅԻՇՍՏԱԿՆ

Երգ Մրովբէական

Դպ –Սո՛ւրբ, Սո՛ւրբ, Սո՛ւրբ Տէր զօրութեանց: Լի են երկինք եւ երկիր փառօք Քո: Օրհնութիւն ի բարձունս, օրհնեալ, որ եկիր եւ գալոցդ եւ անուամբ Տեառն: Ովսաննա՛ ի բարձունս:

Յիշատակն

Քհ –(ի ծածուկ) Սու՛րբ, Սո՛ւրբ, Սո՛ւրբ եւ ճշմարտապէս եւ ամենասուրբ, եւ ո՛վ որ պանծացի բովանդակել բանիւ զՔո ի մեզ զանբաւ բարեգործութեանդ զեղմունս: Որ եւ անդէն իսկ ի նախնումն զանկեալն ընդ մեղօք զանազան եղանակօք ինամեալ սփոփեցեր, մարգարէիք, օրինացն սուշութեամբ, քահանայութեամբ եւ ստուերակերպ երնջոցն մատուցմամբ: Իսկ ի վախճանն աւուրցս այսոցիկ զբովանդակ իսկ զպարտեաց մերոց խզեալ զդատակնիք, ետուր մեզ զՈրդիդ Քո Միածին Պարտապան եւ Պարտս, Զենումն եւ Օծեալ, Գառն եւ Երկնաւոր Հաց, Քահանայապետ եւ Պատարագ: Վասն զի Ինքնդ է բաշխող, եւ նոյն Ինքնդ բաշխի

man for our salvation, granted unto us that we should join the heavenly ones in spiritual choirs.

PRIEST: (Audible) Yev unt Serovpesn yev unt Kerovpesn, miyatzayn surpasatzootyamp horinel nuvakus, yev hamartzagabes gochelov aghaghagel unt nosin yev asel.

b. THE ANAMNESIS

The Sanctus

CHOIR: SOORP, SOORP, soorp, Der zoroptyantz. Lee yen yergink yev yergir parok ko. Orhnootyun ee partzoons. Orhnyal vor yegir yev kalotzd yes anvamp Diarn. Ovsanna ee partzoons.

The Remembrance

PRIEST: (Low voice) Holy, holy, holy art thou truly and all-holy; and who is he that will presume to contain in words the outpouring of thine infinite loving-kindness unto us? O thou, who even from the very beginning didst care for him who had fallen into sin and didst comfort him in divers manners by the prophets, by the giving of the law, by the priesthood and by the prefigurative offering of kine. And in the end of these days, tearing up the sentence of condemnation for all our debts, thou didst give us thine only-begotten Son, both debtor and debt, immolation and anointed, lamb and bread of heaven, high priest and sacrifice; for he is distributor and he himself is distributed always in our midst without being ever consumed.

man for our salvation, granted unto us that we should join the heavenly ones in spiritual choirs.

PRIEST: (Audible) And, in concord with the Seraphim and the Cherubim, we should sing holy songs and make melodies and, boldly crying out, shout with them and say:

b. THE ANAMNESIS

The Sanctus

CHOIR: Holy, holy, holy, Lord of hosts. Heaven and earth are full of thy glory. Blessing in the highest. Blessed art thou that didst come and art to come in the name of the Lord. Hosanna in the highest.

The Remembrance

PRIEST: (Low voice) Holy, holy, holy art thou truly and all-holy; and who is he that will presume to contain in words the outpouring of thine infinite loving-kindness unto us? O thou, who even from the very beginning didst care for him who had fallen into sin and didst comfort him in divers manners by the prophets, by the giving of the law, by the priesthood and by the prefigurative offering of kine. And in the end of these days, tearing up the sentence of condemnation for all our debts, thou didst give us thine only-begotten Son, both debtor and debt, immolation and anointed, lamb and bread of heaven, high priest and sacrifice; for he is distributor and he himself is distributed always in our midst without being ever consumed.

<p>ի միջի մերում միշտ անծախապէս:</p> <p>Վասն զի եղեալ հաւաստեալ եւ առանց ցնորից մարդ, եւ անշփոթ միաւորութեամբ մարմնացեալ յԱստուածածնէն եւ ի սուրբ կուսէն Մարիամայ: Ճանապարհորդեաց ընդ ամենայն կիրս մարդկային կենցաղոյս առանց մեղաց, եւ յաշխարհակեցոյց եւ յառիթն փրկութեան մերոյ եկեալ կամաւ ի իսաչն:</p> <p>Առեալ զհացն ի սուրբ, յաստուածային, յանմահ, յանարատ եւ յարարչագործ ի ձեռս Իւր՝ + օրհնեաց, զհացաւ, երեկ եւ ետ Իւրոց ընտրեալ, սուրբ եւ բազմեալ աշակերտացն ասելով.</p> <p>Քհ -(ի ձայն) Առէ՛ք, կերէ՛ք, այս է ՄԱՐՄԻՆ ԻՄ, որ վասն ձեր եւ բազմաց բաշխի՛ ի քաւութիւն եւ ի թողութիւն մեղաց:</p> <p>Դպ –Ամէ՛ն:</p> <p>Քհ -(ի ծածուկ) Նոյնպէս եւ զբաժակն առեալ, + օրհնեա՛ց, զհացաւ, էարբ եւ ետ Իւրոց ընտրեալ, սուրբ եւ բազմեալ աշակերտացն ասելով.</p> <p>Քհ -(ի ձայն) Արբէ՛ք ի սմանէ ամենեքեան. այս է ԱՐԻՒՆ ԻՄ ՆՈՐՈՅ ՈՒԽՏԻ, որ յաղագս ձեր եւ բազմաց հեղանի՛ ի քաւութիւն եւ ի թողութիւն մեղաց:</p> <p><i>Երգ առ Հայրն</i></p> <p>Դպ –Ամէն: Հայր երկնաւոր, որ զՈրդիդ Քն ետուր ի մահ վասըն մեր պարտապան պարտեաց</p>	<p>For having become man truly and without phantasm, and having become incarnate, through union without confusion, through the Mother-of-God, the holy virgin Mary, he journeyed through all the passions of our human life without sin and came willingly to the world-saving cross, which was the occasion of our redemption.</p> <p>Taking the bread in his holy, divine, immortal, spotless and creative hands, + he blessed it, gave thanks, broke it and gave it to his chosen, holy and seated disciples saying:</p> <p>PRIEST: (Audible) Arek, gerek, AYS EH MARMIN IM, vor vasun tzer yev pazmatz pashkhi, ee kavootyoon yev ee toghootyun meghatz.</p> <p>CHOIR: Amen.</p> <p>PRIEST: (Low voice) Likewise taking the cup, he blessed it, gave thanks, drank and gave it to his chosen, holy and seated disciples, saying:</p> <p>PRIEST: (Audible) Arpek ee sumaneh amenekyan, AYS EH ARYOON IM noroh ookhdi, vor haghakus tzer yev pazmatz heghani, ee kavootyun yev ee toghootyun meghatz.</p> <p><i>Hymn to the Father</i></p> <p>CHOIR: AMEN, HAYR YERGNAVOR, vor zordid ko yedoor ee mah, vasun mer</p>	<p>For having become man truly and without phantasm, and having become incarnate, through union without confusion, through the Mother-of-God, the holy virgin Mary, he journeyed through all the passions of our human life without sin and came willingly to the world-saving cross, which was the occasion of our redemption.</p> <p>Taking the bread in his holy, divine, immortal, spotless and creative hands, + he blessed it, gave thanks, broke it and gave it to his chosen, holy and seated disciples saying:</p> <p>PRIEST: (Audible) Take, eat, THIS IS MY BODY which is distributed for you and for many for expiation and for the remission of sins.</p> <p>CHOIR: Amen.</p> <p>PRIEST: (Low voice) Likewise taking the cup, he blessed it, gave thanks, drank and gave it to his chosen, holy and seated disciples, saying:</p> <p>PRIEST: (Audible) Drink ye all of this; THIS IS MY BLOOD of the new covenant, which is shed for you and for many for expiation and for the remission of sins.</p> <p><i>Hymn to the Father</i></p> <p>CHOIR: Amen, Heavenly Father, who didst give thy Son unto death for us, debtor for</p>
---	--	---

մերոց, հեղմամբ արեան Նորա, աղաչեմք զՔեզ, ողորմեա՛ Քո քանաւոր հօտի:

Քհ **-(ի ծածուկ)** Եւ գոյն միշտ Իւր յիշատակ առնել պատուիրան աւանդեաց մեզ բարերար Որդիդ Քո Միածին: Եւ իջեալ ի ստորին վայրս մահու՝ մարմնովն զոր ի մերմէս ընկալաւ յազգակցութենէ, եւ զնիգս դժոխոցն աղարտեալ հօրեղապէս, զՔեզ միայն ծանոյց մեզ ճշմարիտ Աստուած, զԱստուածդ կենդանեաց եւ մեռելոց:

Եւ առնու Ընծայսն ն ձեռն եւ ասացէ, ի ծածուկ.

Եւ արդ մեք Տէր, ըստ այսմ հրամանատրութեան յառաջ բերեալ զայս խորհուրդ փրկական Մարմնոյ եւ Արեան Միածնի Քո: Յիշեմք զԴորա, որ վասն մեր զփրկագործ չարչարանսն, զկենսատու խաչելութիւնն, զերեքօրեայ թաղումնն, զերանելի յարութիւնն, զաստուածապէս համբարձումնն, զնստելն ընդ Աջմէ Քո, Հա՛յր, զահաւոր եւ զփառաւորեալ զմիւսանգամ զալուստն խոստովանիմք եւ օրհնեմք:

Քհ **-(ի ձայն)** Եւ զՔոյս ի Քոյոց Քեզ մատուցանեմք ըստ ամենայնի եւ յաղագս ամենեցուն:

Երգ Գոհարանութեան

Դպ **-Յամենայնի օրհնեալ եւ Տէ՛ր, օրհնեմք զՔեզ, գովեմք զՔեզ, գոհանամք զՔէն, աղաչեմք զՔեզ, Տէր Աստուած մեր:**

bardaban bardiatz merotz, heghmamp aryan nora, aghachemk uzkez, voghormia ko panavor hodi.

PRIEST: **(Low voice)** And thine only-begotten beneficent Son gave us the commandment that we should always do this in remembrance of him. And descending into the nether regions of death in the body which he took of our kinship, and mightily breaking asunder the bolts of hell, he made thee known to us the only true God, the God of the living and of the dead.

Priest takes the Gifts in his hands and says in secret:

And now, O Lord, in accordance with this commandment, bringing forth the saving mystery of the body and blood of thine Only-begotten, we are mindful of his redemptive sufferings for us, of his life-giving crucifixion, his burial for three days, his blessed resurrection, his divine ascension and his session at thy right hand, O Father; his awesome and glorious second coming, we confess and praise.

PRIEST: **(Audible)** Yev uzkooye ee koyotz kez madootzanemk ust amenaynee yev haghakus amenetsoon.

The Hymn of Praise

CHOIR: **HAMENAYNEE** Orhnyal yes, Der. Orhnek uzkez, kovemk uzkez. Kohanamk uzken. Aghachemk uzkez, Der, Asdvadz mer.

our debts, by the shedding of his blood, we beseech thee, have mercy upon thy reasonable flock.

PRIEST: **(Low voice)** And thine only-begotten beneficent Son gave us the commandment that we should always do this in remembrance of him. And descending into the nether regions of death in the body which he took of our kinship, and mightily breaking asunder the bolts of hell, he made thee known to us the only true God, the God of the living and of the dead.

Priest takes the Gifts in his hands and says in secret:

And now, O Lord, in accordance with this commandment, bringing forth the saving mystery of the body and blood of thine Only-begotten, we are mindful of his redemptive sufferings for us, of his life-giving crucifixion, his burial for three days, his blessed resurrection, his divine ascension and his session at thy right hand, O Father; his awesome and glorious second coming, we confess and praise.

PRIEST: **(Audible)** And thine of thine own unto thee we offer from all and for all.

The Hymn of Praise

CHOIR: In all things, blessed art thou, O Lord. We bless thee, we praise thee, we give thanks to thee, we pray unto thee O Lord our God.

Աղոթք Սպասաւորութեան (Մերձեցման)
 Քհ –(ի ծածուկ) ՋՔեզ արդարեւ
 Տէր Աստուած մեր գովեմք, եւ
 զՔէն գոհանամք հանապազ, որ
 զանց արարեր զմերով անարժա-
 նութեամբս, այսպիսի ահաւոր
 եւ անպատուս խորհրդոյ
 կարգեցեր սպասաւորս: Ո՛չ
 յաղագս մերոց ինչ
 բարեգործութեանց, յորոց յոյժ
 թափուր ենք եւ միշտ ունայն
 գտանիմք հանապազ, այլ ի Քո
 բազմազեղ ներողութիւնդ ցանկ
 ապաւինեալ համարձակիմք
 մերձենալ ի սպասաւորութիւն
 Մարմնոյ եւ Արեան Միածնի Քոյ
 Տեանն մերոյ եւ Փրկչին Յիսուսի
 Քրիստոսի, որում վայելէ փառք,
 իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ
 եւ միշտ եւ յաւիտեանս
 յաւիտենից. Ամէն:

գ. ՎԵՐԱԿՈՉՈՒՄՆ

Սրկ –Օրհնեա՛, տէր:
 Քհ –(ի ձայն) + Խաղաղութիւն
 ամենեցուն:
 Դպ –Եւ ընդ հոգւոյդ քում:
 Սրկ –Աստուծոյ
 երկիրպագեսցուք:

Երգ առ Որդին
 Դպ –Առաջի Քո, Տէ՛ր: Որդի
 Աստուծոյ, որ պատարագեալ
 Հօր ի հաշտութիւն հաց կենաց
 բաշխիս ի մեզ, հեղմամբ արեան
 Քոյ սուրբ, աղաչեմք զՔեզ,
 ողորմեա՛ արեամբ Քով փրկեալ
 հօսի:

Աղոթք Վերակոչման
 Քհ –(ի ծածուկ)
 Երկիրպագանեմք եւ աղաչեմք

The Prayer of Humble Access
 PRIEST: (Low voice) We do
 verily praise thee and give
 thanks to thee at all times, O
 Lord our God, who having
 passed over our unworthiness,
 hast made us ministers of this
 awesome and ineffable
 mystery. Not by reason of any
 good works of our own,
 whereof we are always
 althogether bereft and at all
 times find ourselves void, but
 ever taking refuge in thine
 overflowing forbearance, we
 make bold to approach the
 ministry of the body and blood
 of thine Only-begotten, our
 Lord and Saviour Jesus Christ,
 unto whom is befitting glory,
 dominion and honour, now
 and always and unto ages of
 ages. Amen.

c. THE EPICLESIS

DEACON: Orhnya Der.
 PRIEST: + Khaghaghootyun
 amenetsoon.
 CHOIR: Yev unt hokvooyt
 koom.
 DEACON: Asdoodzo
 yergirbakestzook.

Hymn to the Son
 CHOIR: ARACHI KO DER.
 Vorti Asdoodzo, vor
 badarakial Hor ee
 hashdootyun, hatz genatz
 bashkhis ee mez. Hekhamp
 aryan ko soorp, aghachemk
 uzkez, voghormia aryamp kov
 purgyal hodi.

Prayer of the Epiclesis
 PRIEST: (Low voice) We bow
 down and beseech and ask

The Prayer of Humble Access
 PRIEST: (Low voice) We do
 verily praise thee and give
 thanks to thee at all times, O
 Lord our God, who having
 passed over our unworthiness,
 hast made us ministers of this
 awesome and ineffable
 mystery. Not by reason of any
 good works of our own,
 whereof we are always
 althogether bereft and at all
 times find ourselves void, but
 ever taking refuge in thine
 overflowing forbearance, we
 make bold to approach the
 ministry of the body and blood
 of thine Only-begotten, our
 Lord and Saviour Jesus Christ,
 unto whom is befitting glory,
 dominion and honour, now
 and always and unto ages of
 ages. Amen.

c. THE EPICLESIS

DEACON: Bless, Lord.
 PRIEST: + Peace unto all.
 CHOIR: And with thy spirit.
 DEACON: Let us bow down
 to God.

Hymn to the Son
 CHOIR: Before Thee, O Lord.
 Son of God, who art sacrificed
 to the Father for reconciliation,
 bread of life, distributed
 amongst us, through the
 shedding of thy holy blood, we
 beseech thee, have mercy on
 thy flock, saved by thy blood.

Prayer of the Epiclesis
 PRIEST: (Low voice) We bow
 down and beseech and ask

<p>Եւ ինդրենք ի Քէն բարերար Աստուած: Առաքեա՛ ի մեզ եւ յառաջի եղեալ ընծայս յայս զմշտնջենաւորակից Քո եւ զէակից Սուրբ Հոգիդ:</p>	<p>thee, beneficent God, send upon us and upon these gifts, set forth, thy co-eternal and consubstantial Holy Spirit.</p>	<p>thee, beneficent God, send upon us and upon these gifts, set forth, thy co-eternal and consubstantial Holy Spirit.</p>
<p>Նախասարկ –(ի ցած) Օրհնեա՛, տէր: (Երիցս)</p>	<p>DEACON: (Low voice) Orhnya Der. (Thrice)</p>	<p>DEACON: (Low voice) Bless, Lord. (Thrice)</p>
<p>Քի –(ի ցած) Որով զհացս + օրհնեալ Մարմին ճշմարտապէս արասցես Տեանն մերոյ եւ Փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի: (Երիցս)</p>	<p>PRIEST: (Low voice) Whereby blessing this bread, + make it truly the body of our Lord and Saviour Jesus Christ. (Thrice)</p>	<p>PRIEST: (Low voice) Whereby blessing this bread, + make it truly the body of our Lord and Saviour Jesus Christ. (Thrice)</p>
<p>Նախասարկ –(ի ցած) Եւ օրհնեա՛, տէր: (Երիցս)</p>	<p>DEACON: (Low voice) Yev orhnya der. (Thrice)</p>	<p>DEACON: (Low voice) And, bless, Lord. (Thrice)</p>
<p>Քի –(ի ցած) Եւ զբաժակս + օրհնեալ Արին ստուգապէս արասցես Տեանն մերոյ եւ Փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի:</p>	<p>PRIEST: (Low voice) And blessing this cup, + make it verily the blood of our Lord and Saviour Jesus Christ. (Thrice)</p>	<p>PRIEST: (Low voice) And blessing this cup, + make it verily the blood of our Lord and Saviour Jesus Christ. (Thrice)</p>
<p>Նախասարկ –(ի ցած) Ամէն: Օրհնեա՛, տէր: (Երիցս)</p>	<p>DEACON: (Low voice) Amen, orhnya der. (Thrice)</p>	<p>DEACON: (Low voice) Amen, bless, Lord. (Thrice)</p>
<p>Քի –(ի ցած) Որով զհացս եւ զգինիս + օրհնեալ Մարմին եւ Արին ճշմարտապէս արասցես Տեանն մերոյ եւ Փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի, փոխարկելով Հոգւովդ Քով Սրբով: (Երիցս)</p>	<p>PRIEST: (Low voice) Whereby blessing this bread and this wine, + make them truly the body and blood of our Lord and Saviour Jesus Christ, transposing them by thy Holy Spirit. (Thrice)</p>	<p>PRIEST: (Low voice) Whereby blessing this bread and this wine, + make them truly the body and blood of our Lord and Saviour Jesus Christ, transposing them by thy Holy Spirit. (Thrice)</p>
<p>Նախասարկ –(ի ցած) Ամէն: Յիշեսցիր եւ զմեզ առաջի անմահ Գառնին Աստուծոյ:</p>	<p>DEACON: (Low voice) Amen. Hishesrsir yev uzmez arachi anmah Karinn Asdoodzo.</p>	<p>DEACON: (Low voice) Amen. Remember us also before the immortal Lamb of God.</p>
<p>Քի –(ի ձայն) Որպէս զի եղիցի սա ամենեցուն մեզ մերձեցելոցս յանդատապարտութիւն, ի քաւութիւն եւ ի թողութիւն մեղաց:</p>	<p>PRIEST: (Audible) Vorbes zi yeghitzi sa amenetsoon mez mertzetzelotz, hantadabardootyun, ee kavootyun, yev ee toghootyun meghatz.</p>	<p>PRIEST: (Audible) So that this may be to us all, who draw near thereunto, for acquittal, for propitiation and for remission of sins.</p>

դ. ՅԻՇԱՏԱԿՈՒԹԻՒՆՔ

Երգ առ Սուրբ Հոգին

Դպ –Հոգի Աստուծոյ, որ
զփառակցի Քո զխորհուրդ
իջեալ ի յերկնից կատարես ի
ձեռն մեր, հեղմամբ արեան
Սորա, աղաչեմք զՔեզ. հանգո՛
զհոգիս մեր ննջեցելոցն:

Ընդհանուր Յիշատակութիւնք

Քի –(ի ծածուկ) Սովաւ շնորհեա՛
զւեր, զհաստատութիւն եւ զըղ-
ձալի զհաղադութիւն ամենայն
աշխարհի: Սրբոյ Եկեղեցւոյ եւ
ամենայն ուղղափառ եպիսկո-
պոսաց, քահանայից, սարկաւա-
գաց, թագաւորաց աշխարհի,
իշխանաց, ժողովրդոց, ճանա-
պարհորդելոց, նաւելոց, կապե-
լոց, վտանգելոց, աշխատելոց, եւ
որք ի պատերազմունս բարբա-
րոսաց: Սովաւ եւ օրոց շնորհեա՛
զբարեխառնութիւն, եւ անդոց
զպտղաբերութիւն, եւ ախտացե-
լոց ի պէսպէս ցաւս՝ փութապէս
զառողջութիւն: Սովաւ հանգո՛
զամենեսեան յառաջագոյն ի
Քրիստոս զննջեցեալսն զնախա-
հարս, զհայրապետս, զմարգա-
րէս, զառաքեալս, զվկայեալս,
զեպիսկոպոսունս, զերիցունս,
զսարկաւագունս, եւ զբնաւ
ուխտ եկեղեցւոյ Քոյ սրբոյ: Եւ
զամենեսեան որք յաշխարհա-
կան կարգէ զարս եւ զկանայս
հաւատով վախճանեալս:

Քի –(ի ձայն) Ընդ որս եւ մեզ այց
արասցես, բարերար Աստուած,
աղաչեմք:

**Յամեցողք որք սպասեն ի գաւիթս, մտցեն
եկեղեցի:**

Ժողովուրդն Նստի

d. THE DIPTYCHS

Hymn to the Holy Spirit

CHOIR: HOKI ASDOODZO,
vor zparagtzi ko zchorhoort
ichyal ee hergnitz gadares ee
tzerun mer, heghmamp aryan
sora, aghachemk uzkez, hanko
zhokis mer nunchetzelotz.

The General Intercessions

PRIEST: (Low voice) Through
this grant love, stability and
desirable peace to the whole
world, to the holy Church and
to all orthodox bishops, to
priests, to deacons, to kings, to
the princes of the world, to
peoples, to travelers by land, by
sea and by air, to prisoners, to
those who are in danger, to the
weary and to those who are at
war with barbarians. Through
this, grant also seasonableness
to the weather and fertility to
the fields and a speedy
recovery to those who are
afflicted with divers diseases.
Through this give rest to all
who aforetime have fallen
asleep in Christ: to the
forefathers, the patriarchs, the
prophets, the apostles, martyrs,
bishops, priests, deacons, and
the whole company of thy holy
Church and to all the laity,
men and women, who have
ended their life in faith.

PRIEST: (Audible) Unt vors
yev mez aytz arastzes parerar
Asdvadz, aghachemk.

**Later-comers waiting outside may now
enter the church.**

Congregation Sits

d. THE DIPTYCHS

Hymn to the Holy Spirit

CHOIR: Spirit of God, who
descending from heaven dost
accomplish through us the
mystery of him who is glorified
with thee, by the shedding of
his blood, we beseech thee,
grant rest to the souls of us that
are fallen asleep.

The General Intercessions

PRIEST: (Low voice) Through
this grant love, stability and
desirable peace to the whole
world, to the holy Church and
to all orthodox bishops, to
priests, to deacons, to kings, to
the princes of the world, to
peoples, to travelers by land, by
sea and by air, to prisoners, to
those who are in danger, to the
weary and to those who are at
war with barbarians. Through
this, grant also seasonableness
to the weather and fertility to
the fields and a speedy
recovery to those who are
afflicted with divers diseases.
Through this give rest to all
who aforetime have fallen
asleep in Christ: to the
forefathers, the patriarchs, the
prophets, the apostles, martyrs,
bishops, priests, deacons, and
the whole company of thy holy
Church and to all the laity,
men and women, who have
ended their life in faith.

PRIEST: (Audible) With
whom visit us also, beneficent
God, we beseech thee.

**Later-comers waiting outside may now
enter the church.**

Congregation Sits

<p>Դպ –Յիշեա՛, Տէր, եւ ողորմեա՛ :</p> <p>Քհ –Աստուածածնին սրբոյ կուսին Մարիամու, եւ Յովհաննու Մկրտչին, Ստեփանոսի նախավկային, եւ ամենայն սրբոց, եղիցի յիշատակ ի սուրբ պատարագս, աղաչեմք:</p>	<p>CHOIR: Hishya Der, yev voghormia.</p> <p>PRIEST: Asdvadzadznin Surpo Goosin Mariyamoo yev Hovhannoo Mugrdchin, Stepanosi Nakhavugayin yev amenayn surpotz, yeghitzi hishadag ee soorp badaraks, aghachemk.</p>	<p>CHOIR: Be mindful, Lord, and have mercy.</p> <p>PRIEST: Of the Mother-of-God, the holy virgin Mary and of John the Baptist, of proto-martyr Stephen and of all the saints, to be mindful in this holy sacrifice, we beseech the Lord.</p>
<p>Դպ –Յիշեա՛, Տէր, եւ ողորմեա՛ :</p> <p><i>Քարոզ Ընդհանուր Յիշատակութեանց Մարկուազունք անցցեն յաջակողմն սեղանոյն եւ կացցեն կարգաւ:</i></p> <p>Սրկ –Առաքելոց սրբոց, մարգարեից, վարդապետաց, մարտիրոսաց, եւ ամենայն հայրապետաց սրբոց, առաքելագործ եպիսկոպոսաց, երիցանց, ուղղափառ սարկուազաց, եւ ամենայն սրբոց, եղիցի յիշատակ ի սուրբ պատարագս, աղաչեմք:</p>	<p>CHOIR: Hishya Der, yev voghormia.</p> <p><i>The Litany of General Intercessions</i> Deacons stand at right side of Altar where they stand by rank.</p> <p>DEACON: Arakelotz surpotz, markareyitz vartabedatz, mardirosatz yev amenayn hayrabedatz surpotz; arakelakordz yebisgobosatz, yeritzants, ooghapar sargavakatz yev amenayn surpotz yeghitzi hishadag ee soorp badaraks, aghachemk.</p>	<p>CHOIR: Be mindful, Lord, and have mercy.</p> <p><i>The Litany of General Intercessions</i> Deacons stand at right side of Altar where they stand by rank.</p> <p>DEACON: Of the holy apostles, prophets, doctors, martyrs and of all holy patriarchs, apostolic bishops, presbyters, orthodox deacons and of all the saints to be mindful in this holy sacrifice we beseech the Lord.</p>
<p>Դպ –Յիշեա՛, Տէր, եւ ողորմեա՛ :</p> <p>Սրկ –Օրհնեալ, գովեալ եւ փառաւորեալ, հրաշալի եւ աստուածազարդ Յարութեանն Քրիստոսի Աստուծոյ մերոյ երկիրպագանեմք:</p>	<p>CHOIR: Hishya Der, yev voghormia.</p> <p>DEACON: Orhnyal, kovyal yev paravoryal, hrashali yev asdvadzazart Harootyan Krisdosi yergirbakanemk.</p>	<p>CHOIR: Be mindful, Lord, and have mercy.</p> <p>DEACON: The blessed, praised, glorified, wondrous and divine Resurrection of Christ we worship.</p>
<p>Դպ –Փառք Յարութեան Քո, Տէր:</p> <p><i>Ի Տօնի Սրբոց:</i></p> <p>*Սրկ –Սուրբ եւ աստուածահաճոյ (մարգարէին հայրապետին, առաքելոյն, մարտիրոսին), որոյ այսօր գլխատակն կատարեցաք, եղիցի յիշատակ ի սուրբ պատարագս, աղաչեմք:</p>	<p>CHOIR: Park Harootyan ko, Der.</p> <p><i>Feasts of Saints</i></p> <p>*DEACON: Soorp yev asdvadzahajoh (markareyin, hayrabedin, arakelouyn, mardirosin), voro aysor uzhisadagn gadaretsak, yeghitsi hishadag ee soorp badaraks, aghatchemk.</p>	<p>CHOIR: Glory to thy resurrection, O Lord.</p> <p><i>Feasts of Saints</i></p> <p>*DEACON: Of the holy and God-pleasing (prophet, patriarch, apostle, martyr), whose remembrance we have made this day, to be mindful in this holy sacrifice we beseech the Lord.</p>
<p>*Դպ –Յիշեա՛, Տէր, եւ ողորմեա՛ :</p>	<p>*CHOIR: Hishya Der, yev voghormia.</p>	<p>*CHOIR: Be mindful, Lord, and have mercy.</p>

Սրկ –Առաջնորդացն մերոց եւ առաջին լուսաւորչացն՝ սրբոցն Թադէոսի եւ Բարթողիմէոսի առաքելոցն, եւ Գրիգորի Լուսաւորչին, Արիստակիսի, Վրթանիսի, Յուսկանն, Գրիգորիսի, Ներսիսի, Սահակայ, Դանիէլի եւ Խաղայ, Մեսրոպայ վարդապետին, եւ Գրիգորի Նարեկացոյն, եւ Ներսիսի Կլայեցոյն, Յովհաննու Որոտնեցոյն, եւ Գրիգորի եւ Մովսիսի Տաթեւացեացն, եւ սրբոց Գրիգորիսեանց եւ Ներսիսեանց, հովուաց եւ հովուապետացն Հայաստանեայց, եղիցի յիշատակ ի սուրբ պատարագս, աղաչեմք:

Դպ –Յիշեա՛, Տէր, եւ ողորմեա՛:

Սրկ –Միանձնացելոց սրբոց, առաքինասէր եւ աստուածուսոյց կրօնաւորացն՝ Պօղոսի, Անտոնի, Պօղայ, Մակարայ, Ոնոփրիոսի, Աբբայ Մարկոսի, Սրապիոնի, Նեղոսի, Արսէնի, Եւագրի, Պարսամայ, Յովհաննիսեանց եւ Միմեռնեանց, սրբոց Ոսկեանց եւ Սուքիասեանց, եւ ամենայն սրբոց հարց եւ աշակերտելոց նոցին ընդ տիեզերս, եղիցի յիշատակ ի սուրբ պատարագս, աղաչեմք:

Դպ –Յիշեա՛, Տէր եւ ողորմեա՛:

Սրկ –Թագաւորաց հաւատացելոց՝ սրբոց Աբգարու, Կոստանդիանոսի, Տրդատայ, եւ Թէոդոսի, եւ ամենայն սուրբ եւ բարեպաշտ թագաւորաց եւ աստուածասէր իշխանաց, եղիցի յիշատակ ի սուրբ պատարագս, աղաչեմք:

DEACON: Arachnortatzun merotz yev arachin loosavorchatzn, surpotzn Tateosi yev Partoghimyosi arakelotzn yev Krikori Loosavorchin Arisdagisi, Vurtanisi, Hoosgann, Krikorisi, Nersesi, Sahagah, Taniyeli yev Khatah, Mesrobah vartabedin yev Krikori Naregatzvooyrn, yev Nersesi Glayetstvooyrn, Hovhannoo Vorodnetzvooyrn yev Krikori yev Movsesi Datevatzyatsn yev surpots Krikorisyantz yev Nersisyantz, hovvatz yev hovvabedatsun Hayasdanyaytz, yeghitzi hishadag ee soorp badaraks, aghachemk.

CHOIR: Hishya Der, yev voghormia.

DEACON: Miyantznatzelotz surpotz, arakinaser yev asdvdadzusooytz gronavoratzun, Boghosi, Andoni, Bogha, Magara, Vonopriosi, Abba Margosi, Srabioni, Neghosi, Arseni, Yevakri, Barsama, Hovhannisyantz yev Simeonyantz, surpotz Vosgyantz yev Sookiasyantz, yev amenayn surpotz hartz yev ashagerdelotz notzin unt diyezers, yeghitzi hishadag ee soorp badaraks, aghachemk.

CHOIR: Hishya, Der, yev voghormia.

DEACON: Takavoratz havadatzelotz surpotz, Abgaroo, Gosdandyanosee, Drtada, yev Teotosee, yev amenayn soorp, yev parebashd takavorats yev asdvdazaser ishkhantatz, yeghitzi hishadag ee soorp badaraks, aghachemk.

DEACON: Of our leaders and first enlighteners, the holy apostles Thaddeus and Bartholomew, and of Gregory the Enlightener, of Aristakes, Vrdanes, Yusik, Grigoris, Nerses, Sahak, Daniel and Khad, of Mesrob the doctor, and of Gregory of Narek, Nerses of Kla, John of Orotni, Gregory and Moses of Tathev and of the Gregorians and the Nersessians and of all the pastors and chief-pastors of Armenians, to be mindful in this holy sacrifice we beseech the Lord.

CHOIR: Be mindful, Lord, and have mercy.

DEACON: Of the holy anchorites, the virtuous and God-instructed monks Paul, Anthony, Paulus, Macarius, Onophrius, Mark the abbot, Seraphion, Nilus, Arsenius, Evagrius, Barsumas, of the Johannesians, and of the Simeonians, of the Oskians and of the Suqiasians and of all the holy fathers and of their disciples throughout the world, to be mindful in this holy sacrifice, we beseech the Lord.

CHOIR: Be mindful, Lord, and have mercy.

DEACON: Of the believing kings: the saints Abgarius, Constantianus, Tiridates and Theodosius and of all saintly and pious kings and God-loving princes, to be mindful in this holy sacrifice, we beseech the Lord.

<p>Դպ –Յիշեա՛, Տէր, եւ ողորմեա՛ :</p> <p>Սրկ –Ընդհանուր ամենայն հաւատացելոց, արանց եւ կանանց, ծերոց եւ տղայոց եւ ամենայն չափու հասակի հաւատով եւ սրբութեամբ ի Քրիստոս ննջեցելոցն, եղիցի յիշատակ ի սուրբ պատարագս, աղաչեմք:</p>	<p>CHOIR: Hishya, Der, yev voghormia.</p> <p>DEACON: Unthanoor amenayn havadatzelotz, arantz yev ganantz, dzerotz yev dughayotz, yev amenayn chapoo hasagi havadov yev surpootyamp ee Krisdos nunchetzelotzn, yeghitzi hishadag ee soorp badaraks, aghachemk.</p>	<p>CHOIR: Be mindful, Lord, and have mercy.</p> <p>DEACON: Of all the faithful everywhere, of men and women, old and young and of every age, who in faith and holiness have fallen asleep in Christ, to be mindful in this holy sacrifice, we beseech the Lord.</p>
<p>Դպ –Յիշեա՛, Տէր, եւ ողորմեա՛ :</p> <p>Քհ –(ի ծածուկ) Յիշեա՛, Տէր, եւ ողորմեա՛, եւ օրհնեա՛ զսուրբ կաթողիկէ եւ զառաքելական եկեղեցի Քո, զոր փրկեցեր պատուական արեամբ Միածնի Քո եւ ազատեցեր իսաչին սրբով: Շնորհեա՛ սմա զանշարժ զիսաղաղութին: Յիշեա՛, Տէր, եւ ողորմեա՛, եւ օրհնեա՛ զամենայն ուղղափառ եպիսկոպոսունս, որք ուղիղ վարդապետութեամբ համառօտեն ի մեզ զբանն ճշմարտութեան:</p>	<p>CHOIR: Hishya, Der, yev voghormia.</p> <p>PRIEST: (Low voice) Be mindful, Lord, and have mercy and bless thy holy, catholic and apostolic Church, which thou hast saved by the precious blood of thine Only-begotten, and hast made her free by his holy cross. Grant her unshaken peace. Be mindful, Lord, and have mercy and bless all the orthodox bishops who impart to us the word of truth in orthodox doctrine.</p>	<p>CHOIR: Be mindful, Lord, and have mercy.</p> <p>PRIEST: (Low voice) Be mindful, Lord, and have mercy and bless thy holy, catholic and apostolic Church, which thou hast saved by the precious blood of thine Only-begotten, and hast made her free by his holy cross. Grant her unshaken peace. Be mindful, Lord, and have mercy and bless all the orthodox bishops who impart to us the word of truth in orthodox doctrine.</p>
<p>Ժողովուրդն Կանգնի</p>	<p>Congregation Stands</p>	<p>Congregation Stands</p>
<p>Քհ –(ի ձայն) Եւս առաւել զեպիսկոպոսապետն մեր, եւ զպատուական Հայրապետն Ամենայն Հայոց զՏէր Տէր (անունը) սրբազնագոյն կաթողիկոսն, եւ վիճակիս մերոյ բարեխնամ զառաջնորդն զՏէր (անունը) սրբազան եպիսկոպոսն, շնորհեսցե՛ս մեզ ընդ երկայն աւուրս ուղիղ վարդապետութեամբ:</p>	<p>PRIEST: (Audible) Yevus aravel zebisgobosabedun mer yev uzbadvagan Hayrabadn Amenayn Hayotz, uzDer, Der (name) srpaznakouyn Gatoghigosn, yev vijagis mero parekhnam arachnortun uzder (name) srbazan (ark) Yebisgobosn. Shnorhestzes mez unt yergayn avoors ooghigh vartabedutyamp.</p>	<p>PRIEST: (Audible) And more specially grant us to have our chief bishop and venerable supreme Patriarch of all Armenians, His Holiness the Lord (name) Catholicos, and to our diocesan tending primate His Grace (name) (arch)Bishop for length of days in orthodox doctrine.</p>
<p>Դպ –Ամեն:</p> <p>Քհ – Նաեւ զՀանրապետութիւն Հայաստան աշխարհիս եւ</p>	<p>CHOIR: Amen.</p> <p>PRIEST: Nayev uzHanrabadootyun Hayastan</p>	<p>CHOIR: Amen.</p> <p>PRIEST: Also strengthen thou and guard the Republic of</p>

ժողովուրդն հայոց զօրացուցե՛ս եւ պահպանեսցե՛ս յամայր ամս ընդ հովանեաւ ամենագօր Աջոյ Քո ի շինութեան, ի խաղաղութեան եւ յանասանութեան:

Դպ –Ամեն:

Քարոզ Մասնաւոր Յիշատակութեանց Մարկաւագունք համբուրեալ զսեղանն եւ զնասցեն ի ձախակողմն սեղանոյն: Մեծին Խոսրովու ասացեալ:

Սրկ –Գոհութիւն եւ փառաբանութիւն մատուցանեմք Քեզ, Տէր Աստուած մեր, վասն սուրբ եւ անմահ պատարագիս, որ ի վերայ սրբոյ սեղանոյս: Զի զսա մեզ ի սրբութիւն կենդանութեան պարգեւեսցես: Սովա շնորհեա՛ զսէր, զհաստատութիւն եւ զըղձալի զխաղաղութիւն ամենայն աշխարհի, սրբոյ Եկեղեցոյ եւ ամենայն ուղղափառ եպիսկոպոսաց, եպիսկոպոսապետին մերոյ եւ պատուական հայրապետին Ամենայն Հայոց, Տեառն Տեառն (անունը) սրբազնագոյն կաթողիկոսին, եւ վիճակիս բարեխնամ առաջնորդին, Տեառն (անունը) եպիսկոպոսին, եւ քահանայիս, որ զպատարագս մատուցանէ:

Եւ վասն զօրութեանց եւ յաղթութեանց թագաւորաց քրիստոնէից եւ իշխանացն բարեպաշտից: Աղաչեսցո՛ւք եւ ինդրեսցուք եւ վասն հոգւոցն հանգուցելոց: Եւս առաւել վասն հանգուցեալ բարունապետացն մերոց, եւ շինողաց սուրբ եկեղեցոյս, եւ որք ընդ հովանեաւ սորին են հանգուցեալ:

Ազատութիւն եղբարց մերոց

ashkharhis yev zhoghovoortun hayots zoratsoostses yev bahbanestses hamayr ams unt hovanyav amenazor Achoh ko, ee shinootyan, ee khaghaghootyan yev hansasanootyan.

CHOIR: Amen.

The Litany of Special Intercessions
Deacons kiss the holy Altar and move to its left side.

By St. Xosrov the Great:

DEACON: Kohootyun yev parapanutyun madootzanemk kez, Der Asdvadz mer, vasn soorp yev anmah badarakis vor ee verah surpo seghanooy. Zi uzsa mez ee surpootyun gentanutyan barkevestzes. Sovav shnorya uzser, uzhasdadootyun yev zughtzali uzkhaghaghootyun amenayn ashkhari. Surpo yegeghetzvo yev amenayn ooghapar yebisgobosatz. Yebisgobosabedin mero yev badvagan Hayrabedin Amenayn Hayotz, Diarun Diarun (name) Surpaznakooy. Gatoghigosin, yev vijagis parekhnam Arachnortin, Diarn (name) Surpazan Yebisgobosin, Yev kahanayis, vor uzbadarakus madootzaneh.

Yev vasun zoroptyantz yev haghootyantz takavoratz krisdoneyitz yev ishkhanatzun parebashditz. Aghachestzook yev khuntrestzook yev vasun hokvotzun hankootzelotz, yev us aravel vasun hankootzyal raboonabedatzun merotz yev shinoghatz surpo yegeghetzvooy yev vork unt hovanyav sorin yen hankootzyal.

Azadootyoon yeghpartz

Armenia and the Armenian people in all their years under the shadow of thine all-powerful right hand, for upbuilding, for peace and for steadfastness.

CHOIR: Amen.

The Litany of Special Intercessions
Deacons kiss the holy Altar and move to its left side.

By St. Xosrov the Great:

DEACON: Thanksgiving and glory we offer unto thee, O Lord our God, for this holy and immortal sacrifice which is on this holy altar, that thou wilt vouchsafe it to be to us for holiness of life. Through this, grant love, stability and the desirable peace to the whole world, to the holy Church and to all orthodox bishops and to our chief bishop and venerable Patriarch of All Armenians, His Holiness Lord (name) Catholicos, and our primate, His Grace Lord (name) Eminent (arch)Bishop, and to the Priest who is offering this sacrifice.

Let us pray for the forces and the victories of Christian kings and pious princes. Let us also beseech and entreat the Lord for the souls of those who are at rest, and more specially for our prelates who are at rest and for the founders of this holy Church and for those who are laid to rest under the shadow thereof.

Let us ask deliverance for those of our brethren who have been

գերելոց եւ շնորհ առաջիկայ ժողովրդեանս: Հանգիստ հաւատով եւ սրբութեամբ ի Քրիստոս կատարելոցն եղիցի յիշատակ ի սուրբ պատարագս, աղաչե՛մք:

Դպ –Ըստ ամենայնի, եւ յաղագս ամենեցուն:

Մասնաւոր Յիշատակութիւնք

Քհ –(ի ծածուկ) Յիշեա՛, Տէր, եւ ողորմեա՛, եւ + օրհնեա՛ զՔր առաջի կացեալ ժողովուրդս եւ զպատարագիս մատուցողս: Եւ պարգեւեա՛ սոցա զպիտոյսն եւ զօգտակարսն:

Յիշեա՛, Տէր, եւ ողորմեա՛, եւ օրհնեա՛ զուխտաւորս եւ զպտղաբերիչս եկեղեցոյ Քում սրբոյ, եւ որք յիշեն զաղքատս ողորմածութեամբ: Եւ հատո՛ նոցա զպարտս նոցա ըստ ընդաբոյս առատութեան Քում հարիւրապատիկ աստ եւ ի հանդերձելունդ:

Յիշեա՛, Տէր, եւ ողորմեա՛, եւ զթա՛ ի հոգիս հանգուցելոցն: Հանգո՛ զնոսա եւ լուսաւորեա՛ եւ դասաւորեա՛ ընդ սուրբս Քր յարքայութեանդ երկնից, եւ արժանի արա՛ ողորմութեան Քում: Յիշեա՛, Տէր, եւ զհոգի ծառայիս Քր (անունը) եւ ողորմեա՛ նմա ըստ մեծի ողորմութեան Քում, եւ հանգո՛ այցելութեամբ ի լոյս երեսաց Քոց: (Եթէ կենդանի է) Փրկեա՛ զնա յամենայն որոգայթից հոգւոյ եւ մարմնոյ:

merotz kerelotz, yev shenorh arachiga jhoghovurtyans, hankisd havadov yev surpootyamp ee Krisdos gadarelotz. Yeghitzi hishadag ee soorp badaraks, aghachemk.

CHOIR: Usd amenayni yev haghaks amenetzun.

The Prayer of Special Intercessions

PRIEST: (Low voice) Be mindful, Lord, and have mercy and bless thy people here standing before thee and those who have offered these oblations and grant unto them whatsoever is necessary and profitable.

Be mindful, Lord and have mercy and bless those who have made vows and those who have brought gifts to thy holy Church, and those who are mercifully mindful of the poor and render thou what is due to them, according to thy natural bounty, a hundredfold here and in the world to come.

Be mindful, Lord, and have mercy and compassion on the souls of those who are at rest. Give them rest and enlighten them and reckon them among thy saints in the kingdom of heaven and make them worthy of thy mercy. Be mindful, Lord, also of the soul of thy servant (name) and have mercy on him/her, according to thy plenteous mercy and by thy visitation give him/her rest in the light of thy countenance. (If living) Deliver him/her from all the snares of soul and of body.

made captive, and grace unto the congregation here present, and rest for those who with faith and holiness have slept in Christ. Of these to be mindful in this holy sacrifice we beseech the Lord.

CHOIR: From all and for all.

The Prayer of Special Intercessions

PRIEST: (Low voice) Be mindful, Lord, and have mercy and bless thy people here standing before thee and those who have offered these oblations and grant unto them whatsoever is necessary and profitable.

Be mindful, Lord and have mercy and bless those who have made vows and those who have brought gifts to thy holy Church, and those who are mercifully mindful of the poor and render thou what is due to them, according to thy natural bounty, a hundredfold here and in the world to come.

Be mindful, Lord, and have mercy and compassion on the souls of those who are at rest. Give them rest and enlighten them and reckon them among thy saints in the kingdom of heaven and make them worthy of thy mercy. Be mindful, Lord, also of the soul of thy servant (name) and have mercy on him/her, according to thy plenteous mercy and by thy visitation give him/her rest in the light of thy countenance. (If living) Deliver him/her from all the snares of soul and of body.

Յիշեա՛, Տէր, եւ զայնոսիկ, որք յանձնեցին մեզ յիշատակել յաղօթս, զկենդանիս եւ՛ զհանգուցեալս, եւ կառավարեա՛ զկամս հայցմանց նոցա եւ զմերս ընդ ուղղորդն եւ որ լին է փրկութեամբ: Եւ վարձատրեա՛ բոլորեցունց զանանց եւ զերանելի բարութիւնսդ:

Եւ զտեալ զխորհուրդս մեր տաճարացո յընդունակութիւն Մարմնոյ եւ Արեան Միածնի Քո Տեառն մերոյ եւ Փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի: Ընդ որում Քեզ Հօր Ամենակալի, հանդերձ կենդանարար եւ ազատիչ Սուրբ Հոգւովդ, վայելէ փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաիտեանս յաիտենից. Ամէն:

Քի **-(ի ձայն)** Եւ եղիցի ողորմութիւն մեծիս Աստուծոյ եւ Փրկչիս մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, + ընդ ձեզ, ընդ ամենեսեան:

Ժողովուրդն Նստի

Դպ –Ամէն: Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Է. ԱՂՕԹՔ ՏԵՐՈՒՆԱԿԱՆ

Քարոզ նախ քան զՏէրունականն
Սրկ –Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեցուք:

Դպ –Տէր, ողորմեա:

Սրկ –Ամենայն սրբովք, զորս յիշատակեցաք, եւս առաւելապէս զՏէր աղաչեցուք:

Be mindful, Lord, also of those who have commended themselves to us for remembrance in our prayers, of those who are living and of those who are at rest, and direct their will in their petitions as well as our will to what is right and abounding in salvation, and reward them all with thy blessed bounties that pass not away.

And having cleansed our thoughts, make us temples fit for the reception of the Body and Blood of thine Only-begotten and our Lord and Saviour Jesus Christ, who whom unto thee, O Father almighty, together with the life-giving and liberating Holy Spirit, is befitting glory, dominion and honour, now and always and unto ages of ages. Amen.

PRIEST: **(Audible)** Yev yeghitzi voghormutyoon medzis Asdoodzo yev purgchis mero Hisoosee Krisdosee, unt tzez unt amenesian +.

Congregation Sits

CHOIR: Amen. Yev unt hokvooyd koom.**(SOLO)**

e. THE LORD'S PRAYER

The Litany of The Lord's Prayer
DEACON: Yev yevus khaghaghutyany uzder aghachestzook.

CHOIR: Der, voghormia.

DEACON: Amenayn surpovk zorus hishadagetzak, yevus aravelabes uzDer aghachestzuk.

Be mindful, Lord, also of those who have commended themselves to us for remembrance in our prayers, of those who are living and of those who are at rest, and direct their will in their petitions as well as our will to what is right and abounding in salvation, and reward them all with thy blessed bounties that pass not away.

And having cleansed our thoughts, make us temples fit for the reception of the Body and Blood of thine Only-begotten and our Lord and Saviour Jesus Christ, who whom unto thee, O Father almighty, together with the life-giving and liberating Holy Spirit, is befitting glory, dominion and honour, now and always and unto ages of ages. Amen.

PRIEST: **(Audible)** And the mercy of our great God and Saviour Jesus Christ be with you all +.

Congregation Sits

CHOIR: Amen. And with thy spirit. **(SOLO)**

e. THE LORD'S PRAYER

The Litany of The Lord's Prayer
DEACON: Again in peace let us beseech the Lord.

CHOIR: Lord, have mercy.

DEACON: By all the saints whom we have commemorated, let us moreover beseech the Lord.

<p>Դպ –Տէր, ողորմեա:</p> <p>Սրկ –Վասն մատուցեալ սուրբ եւ աստուածային անմահ պատարագիս, որ ի վերայ սրբոյ սեղանոյս, զՏէր աղաչեսցուք:</p>	<p>CHOIR: Der, voghormia.</p> <p>DEACON: Vasun madootzyal soorp yev asdvadzayin anmah badarakis, vor ee vera surpoh seghanouys, uzDer aghachestzuk.</p>	<p>CHOIR: Lord, have mercy.</p> <p>DEACON: By the holy, divine and immortal sacrifice offered on this holy altar, let us beseech the Lord.</p>
<p>Դպ –Տէր, ողորմեա:</p> <p>Սրկ –Որպէս զի Տէր Աստուած մեր, որ ընկալաւ զսա ի սուրբ յերկնային եւ յիմանալի Իւր մատուցարանն, զվիոխանակն առաքեսցէ առ մեզ զշնորհս եւ զպարգեւս Հոգւոյն Սրբոյ, զՏէր աղաչեսցուք:</p>	<p>CHOIR: Der, voghormia.</p> <p>DEACON: Vorbes zi Der Asdvadz mer, vor ungalav uzsa ee soorp; hergnayin yev imanali yoor madootzarann, spokhanagn arakestzeh ar mez uzshnors yev uzbarkevs Hokvooyn Surpo. Uzder aghachestzook.</p>	<p>CHOIR: Lord, have mercy.</p> <p>DEACON: That the Lord our God, who has accepted the same at his holy, heavenly and intelligible altar, may in return send down upon us the grace and the gifts of the Holy Spirit, let us beseech the Lord.</p>
<p>Դպ –Տէր, ողորմեա:</p> <p>Սրկ –Ընկա՛լ, կեցո՛ւ եւ ողորմեա՛, եւ պահեա՛ զմեզ, Տէր, Քոյին շնորհիւ:</p>	<p>CHOIR: Der, voghormia.</p> <p>DEACON: Ungal, getzo yev voghormia, yev bahya uzmez, Der, koyin shnorhiv.</p>	<p>CHOIR: Lord, have mercy.</p> <p>DEACON: Receive, save and have mercy and keep us, O Lord, by thy grace.</p>
<p>Դպ –Կեցո, Տէր, եւ ողորմեա:</p> <p>Սրկ –Զամենասրբուհի զԱստուածածինն, զմիշտ կոյսն Մարիամ, հանդերձ ամենայն սրբովք յիշելով, զՏէր աղաչեսցուք:</p>	<p>CHOIR: Getzo Der, yev voghormia.</p> <p>DEACON: Zamenasurpoohi zAsdvadzadzinn uzmeshd gooyun Mariam hantertz amenayn surpovk hishelov, zDer aghachestzook.</p>	<p>CHOIR: Save, O Lord, and have mercy.</p> <p>DEACON: Commemorating the all-holy Mother-of-God and ever-virgin Mary together with all the saints, let us beseech the Lord.</p>
<p>Դպ –Յիշեա՛, Տէր, եւ ողորմեա՛: Տէ՛ր, ողորմեա՛: Քեզ Տեառնդ յանձն եղիցուք: Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛:</p>	<p>CHOIR: Hishya Der, yev voghormia. Der voghormia, kez dyarnut hantzn yeghitzuk, Der voghormia, Der voghormia, Der voghormia.</p>	<p>CHOIR: Be mindful, Lord, and have mercy; Lord have mercy; to thee, O Lord, we commit ourselves; Lord have mercy, Lord have mercy, Lord have mercy.</p>
<p><i>Աղօթք ի Հայրական անուն</i> Քհ –(ի ծածուկ, բազկատարած) Աստուած ճշմարտութեան եւ Հայր ողորմութեան, զոհանամք զՔէն: Որ ի վեր քան զերանելի նահապետացն, զմեր պարտաբեւոյնցս առաւել մեծարեցեր</p>	<p><i>The Prayer of the Paternal Name</i> PRIEST: (Low voice) O God of truth and Father of mercies, we thank thee, who hast exalted our nature, condemned as we were, above that of the blessed patriarchs; for thou wast called God unto them,</p>	<p><i>The Prayer of the Paternal Name</i> PRIEST: (Low voice) O God of truth and Father of mercies, we thank thee, who hast exalted our nature, condemned as we were, above that of the blessed patriarchs; for thou wast called God unto them,</p>

գրնութիւն: Վասն զի նոցա Աստուած կոչեցար, իսկ մեզ՝ Հայր հաճեցար անուանիլ զքալով: Եւ այժմ, Տէ՛ր, աղաչեմք զՔեզ, զայսպիսի առ ի Քէն զնորոգ եւ զպատուական անուանադրութեանս շնորհ օր ըստ օրէ պայծառացուցեալ ծաղկեցո՛ ի մէջ եկեղեցոյ Քում սրբոյ:

(Հովուական Քարոզ)

Ծողովորդն Կանգնի

Քհ –Եւ սո՛ւր մեզ համարձակաձայն բարբառով բանալ զբերանս մեր՝ կարդալ զՔեզ, երկնաւորդ Հա՛յր, երգել եւ ասել.

Աղօթք Տէրունական

Դպ – **ՀԱՅՐ** մեր, որ յերկինս եւ, սուրբ եղիցի անուն Քո. եկեցե՛ք արքայութիւն Քո. եղիցին կամք Քո, որպէս յերկինս եւ յերկրի. զհաց մեր հանապազորդ սո՛ւր մեզ այսօր. թող մեզ զպարտիս մեր, որպէս եւ մեք թողումք մերոց պարտապանաց. եւ մի՛ տանիր զմեզ ի փորձութիւն, այլ փրկեա՛ ի չարէ:

Աղօթք Միջարկելոյ

Քհ –(ի ծածուկ) Տէր տերանց, Աստուած աստուծոց, Թագաւոր յաւիտենական, Արարիչ ամենայն արարածոց, Հայր Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի: Մի՛ տար զմեզ ի փորձութիւն, այլ փրկեա՛ ի չարէ եւ ապրեցո՛ ի փորձութենէ:

Քհ –(ի ձայն) Զի Քո է արքայութիւն եւ զօրութիւն եւ փառք յաւիտեանս. Ամէն:

whereas in pity been pleased to be named Father unto us. And now, O Lord, we beseech thee, make the grace of so new and precious a naming of thyself shine forth and flourish day by day in thy holy Church.

(Pastoral Sermon)

Congregation Stands

PRIEST: Yev dour mez hamartzagatzayn parparov panal uzperanus mer, gartal uzkez, yergnavorut Hayr, yerkel yev asel.

The Dominical Prayer

CHOIR: HAYR MER vor hergins yes, soorp yeghitzi anoon ko; yegestzeh arkayootyun ko; yeghitzin gamk ko, vorbes hergins yev hergri. Uzhatz mer hanabazort, door mez aysor; togh mez uzbardis mer vorbes yev mek toghoomk merotz bardabanatz. Yev mi danir uzmez ee portzootyun, ayl purgya ee chareh.

The Embolis (Interjection)

PRIEST: (Low voice) Lord of lords, God of gods, king eternal, creator of all creatures, Father of our Lord Jesus Christ, give us not over for trial, but deliver us from evil and save us from temptation.

PRIEST: (Audible) Zi ko eh arkayootyun yev zoroootyun yev park havidians. Amen.

whereas in pity been pleased to be named Father unto us. And now, O Lord, we beseech thee, make the grace of so new and precious a naming of thyself shine forth and flourish day by day in thy holy Church.

(Pastoral Sermon)

Congregation Stands

PRIEST: And grant us to open our mouths with a cry of bold voice, to call upon thee O heavenly Father, to sing and say.

The Dominical Prayer

CHOIR: Our Father who art in heaven, hallowed be thy name; thy kingdom come; thy will be done on earth as it is in heaven. Give us this day our daily bread; forgive us our debts, as we forgive our debtors; and lead us not into temptation; but deliver us from evil.

The Embolis (Interjection)

PRIEST: (Low voice) Lord of lords, God of gods, king eternal, creator of all creatures, Father of our Lord Jesus Christ, give us not over for trial, but deliver us from evil and save us from temptation.

PRIEST: (Audible) For thine is the kingdom and the power and the glory unto ages. Amen.

<p>գ. ԽՈՆԱՐՀՈՒՄՆ</p> <p>Քհ - + Խաղաղութիւն ամենեցուն:</p> <p>Դպ –Եւ ընդ հոգւոյդ քում:</p> <p>Սրկ –Աստուծոյ երկիրպագեցուք:</p> <p>Դպ –Առաջի Քն, Տէր:</p> <p><i>Աղօթք խոնարհման</i></p> <p>Քհ –(ի ծածուկ) Որ աղբիւրդ ես կենաց եւ բղխումն ողորմութեան, Հոգիդ Սուրբ, ողորմեա՛ ժողովրդեանս, որք խոնարհեալ երկիրպագանեն առաջի Աստուածութեան Քն: Պահեա՛ զսոսա ամբողջս, տպաւորեա՛ յոգւոջ սոսա զձեւ մարմնոյ ցուցակի՝ առ ի ժառանգութիւն եւ ի վիճակ հանդերձելոցդ բարեաց:</p> <p>Սրկ –Օրհնեա՛, տէր:</p> <p>Քհ –(ի ձայն) Քրիստոսի Յիսուսի Տէրամբ մերով, ընդ որում Քեզ Հոգւոյդ Սրբոյ եւ Հօր Ամենակալի վայելէ փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն:</p> <p>է. ԲԱՐՁՐԱՅՈՒՄՆ</p> <p>Սրկ –Պոսխուսմէ՛:</p> <p>Քհ –Ի Սրբութիւն Սրբոց:</p> <p style="background-color: cyan; text-align: center;">Ժողովուրդն Ծնարդէ</p>	<p>f. THE INCLINATION</p> <p>PRIEST: + Khaghaghutyun amenetsoon.</p> <p>CHOIR: Yev unt hokvooyd koom.</p> <p>DEACON: Asdoodzo yergirbakestzook.</p> <p>CHOIR: Arachi ko Der.</p> <p><i>The Prayer of Inclination</i></p> <p>PRIEST: (Low voice) O Holy Spirit, who art the fountain of life and the source of mercy, have mercy upon these people, who bow down and worship thy Godhead. Keep them whole and stamp upon their souls the form signified by their bodily posture so that they may inherit and enter into the possession of the good things to come.</p> <p>DEACON: Orhnya, der.</p> <p>PRIEST: (Audible) Krisdosiv Hisoosiv, Deramp merov, unt voroom kez Hokvooyd Surpoh yev Hor amenagali vayeleh park, ishkhanootyun yev badiv, ayjhm yev mishd yev havidians havidenitz. Amen.</p> <p>g. THE ELEVATION</p> <p>DEACON: Broskhoomeh.</p> <p>PRIEST: Ee surpootyun surpotz.</p> <p style="background-color: cyan; text-align: center;">Congregation Kneels</p>	<p>f. THE INCLINATION</p> <p>PRIEST: + Peace unto all.</p> <p>CHOIR: And with thy spirit.</p> <p>DEACON: Let us bow down to God.</p> <p>CHOIR: Before thee, O Lord.</p> <p><i>The Prayer of Inclination</i></p> <p>PRIEST: (Low voice) O Holy Spirit, who art the fountain of life and the source of mercy, have mercy upon these people, who bow down and worship thy Godhead. Keep them whole and stamp upon their souls the form signified by their bodily posture so that they may inherit and enter into the possession of the good things to come.</p> <p>DEACON: Bless, Lord.</p> <p>PRIEST: (Audible) Through Christ Jesus, our Lord, with whom unto thee O Holy Spirit, and unto the Father almighty is befitting glory, dominion and honour, now and always and unto ages of ages. Amen.</p> <p>g. THE ELEVATION</p> <p>DEACON: Let us attend.</p> <p>PRIEST: For holiness to the holy.</p> <p style="background-color: cyan; text-align: center;">Congregation Kneels</p>
---	--	---

<p><i>Երգ Բարձրացման</i> Դպ –Միայն Սուրբ, միայն Տէր, Յիսուս Քրիստոս, ի փառս Աստուծոյ Հօր. Ամէն:</p> <p><i>Աղօթք Բարձրացման</i> Քհ –(ի ծածուկ) Նայեա՛ց Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս յերկնից ի սրբութենէ Քումմէ, եւ յաթոռոյ փառաց թագաւորութեան Քո, ե՛կ՝ ի սրբել եւ ի կեցուցանել զմեզ, որ ընդ Հօր նստիս եւ աստ պատարագիս: Արժանի արա՛ տալ մեզ յանարատ Մարմնոյ Քումմէ եւ ի պատուական յԱրենէ եւ ի ձեռն մեր ամենայն ժողովրդեանս:</p> <p>ը. ՓԱՌԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ</p>	<p><i>The Hymn of Elevation</i> CHOIR: MIYAYN SOORP, Miyayn Der, Hisoos Krisdos, ee pars Asdoodzo Hor. Amen.</p> <p><i>The Prayer of Elevation</i> PRIEST: (Low voice) Look down from heaven, from thy holiness and from the glorious throne of thy kingdom, O Jesus Christ our Lord; come to sanctify and to save us, O thou who sittest with the Father and art here sacrificed. Do thou deign to give unto us of thine undefiled Body and precious Blood and through us to all the people.</p> <p>g. THE DOXOLOGY</p>	<p><i>The Hymn of Elevation</i> CHOIR: The one holy, the one Lord, Jesus Christ, in the glory of God the Father. Amen.</p> <p><i>The Prayer of Elevation</i> PRIEST: (Low voice) Look down from heaven, from thy holiness and from the glorious throne of thy kingdom, O Jesus Christ our Lord; come to sanctify and to save us, O thou who sittest with the Father and art here sacrificed. Do thou deign to give unto us of thine undefiled Body and precious Blood and through us to all the people.</p> <p>g. THE DOXOLOGY</p>
<p><i>Օրհնութիւն Սուրբ Երրորդութեանն</i> Քհ –Օրհնեալ Հայր Սուրբ, Աստուած ճշմարիտ:</p> <p>Դպ –Ամէն:</p> <p>Քհ –Օրհնեալ Որդիդ Սուրբ, Աստուած ճշմարիտ:</p> <p>Դպ –Ամէն:</p>	<p><i>The Blessing of the Holy Trinity</i> PRIEST: Orhnyal Hayr Soorp, Asdvadz jushmarid.</p> <p>CHOIR: Amen.</p> <p>PRIEST: Orhnyal Vortid Soorp, Asdvadz jushmarid.</p> <p>CHOIR: Amen.</p>	<p><i>The Blessing of the Holy Trinity</i> PRIEST: Blessed art thou, Holy Father, very God.</p> <p>CHOIR: Amen.</p> <p>PRIEST: Blessed art thou, Holy Son, very God.</p> <p>CHOIR: Amen.</p>
<p>Քհ –Օրհնեալ Հոգիդ Սուրբ, Աստուած ճշմարիտ:</p> <p>Դպ –Ամէն:</p> <p>Քհ –Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն:</p>	<p>PRIEST: Orhnyal Hokid Soorp, Asdvadz jushmarid.</p> <p>CHOIR: Amen.</p> <p>PRIEST: Orhnootyun yev park Hor yev Vortvo yev Hokvooy Surpoh, aijhm yev mishd yev havidians havidenitz. Amen.</p>	<p>PRIEST: Blessed art thou, holy Holy Spirit, very God.</p> <p>CHOIR: Amen.</p> <p>PRIEST: Blessing and glory to the Father and to the Son and to the Holy Spirit, now and always, and unto ages of ages. Amen.</p>
<p><i>Երգ Փառարանութեան</i> Դպ –Ամէն: Հայր Սուրբ, Որդիդ Սուրբ, Հոգիդ Սուրբ: Օրհնութիւն Հօր եւ Որդւոյ եւ Սրբոյ Հոգւոյն, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն:</p>	<p><i>The Hymn of the Doxology</i> CHOIR: AMEN, HAYR SOORP, Vortid Soorp, Hokid Soorp. Orhnootyun Hor yev Vortvo yev Surpoh Hokvooy. Aijhm yev mishd yev havidi- ans havidenitz. Amen.</p>	<p><i>The Hymn of the Doxology</i> CHOIR: Amen. Holy Father, Holy Son, Holy Spirit. Blessing and glory to the Father and to the Son and to the Holy Spirit, now and always, and unto ages of ages. Amen.</p>

3. ԼՐՈՒՄ

ա. ԹԱԹԱՆՈՒՄ

Աղոթք Թաթանան

Քի –(ի ծածուկ) Տէր Աստուած մեր, որ կոչեցեր զմեզ յանուն Միածնի Որդւոյ Քոյ Քրիստոնէայս, եւ շնորհեցեր մեզ մկրտութիւն հոգեւոր ավազանան ի թողութիւն մեղաց եւ արժանի արարեր զմեզ հաղորդիլ սուրբ Մարմնոյ եւ Արեան Միածնի Քո: Եւ այժմ աղաչեմք զՔեզ, Տէր, արա զմեզ արժանի ընդունել զսուրբ խորհուրդս զայս մեզ ի մեղաց թողութիւն, եւ գոհութեամբ փառաւորել զՔեզ ընդ Որդւոյ եւ Սուրբ Հոգւոյդ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն:

Ժողովուրդն Կանգնի

Յորդոր Հաղորդութեան

Քի –(ի ձայն) Ի սուրբ, ի սուրբ, պատուական Մարմնոյ եւ յԱրենէ Տեան մերոյ եւ Փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի, ճաշակեցուք սրբութեամբ, որ իջեալ ի յերկնից բաշխի ի միջի մերում: Սա՛ է Կեանք, Յոյս, Յարութիւն, Քաւութիւն, եւ Թողութիւն մեղաց: Սաղմոս ասացէ՛ք Տեան Աստուծոյ մերում: Սաղմոս ասացէ՛ք երկնաւոր Թագաւորիս մերում անմահի, որ նստի ի կառս քերովբէականս:

**Զգէն զվարագոյրն
Ժողովուրդն Նստի**

3. THE FULFILMENT

a. THE INTINCTION

The Prayer of Intinction

PRIEST: (Low voice) O Lord our God, thou hast called us Christians after the name of thine only-begotten Son and hast granted unto us baptism through the spiritual font for the forgiveness of sins and hast made us worthy to partake of the holy Body and Blood of thine Only-begotten. And now we beseech thee, O Lord, make us worthy to receive this holy mystery for the remission of our sins, and to glorify thee thankfully together with the Son and the Holy Spirit, now and always and unto ages of ages. Amen.

Congregation Stands

The Exhortation for Communion

PRIEST: Ee soorp, ee soorp, badvagan Marmno yev hArenh. Diarun meroh yev purgchin Hisoosee Krisdosee jashagestzook surpootyamp, vor ichyal ee hergnitz pashkhi ee michi meroom. Sa eh Gyank, Hooys, Harootyun, Kavootyun yev Toghootyun meghatz. Saghmos asatzek Diarn Asdoodzo meroom. Saghmos asatzek yergnavor Takavoris meroom anmahi, vor nusdi ee gars kerovbeyagans.

**Curtain closes
Congregation Sits**

3. THE FULFILMENT

a. THE INTINCTION

The Prayer of Intinction

PRIEST: (Low voice) O Lord our God, thou hast called us Christians after the name of thine only-begotten Son and hast granted unto us baptism through the spiritual font for the forgiveness of sins and hast made us worthy to partake of the holy Body and Blood of thine Only-begotten. And now we beseech thee, O Lord, make us worthy to receive this holy mystery for the remission of our sins, and to glorify thee thankfully together with the Son and the Holy Spirit, now and always and unto ages of ages. Amen.

Congregation Stands

The Exhortation for Communion

PRIEST: In holiness let us taste of the holy, holy and precious Body and Blood of our Lord and Saviour Jesus Christ, who, having come down from heaven, is distributed amongst us. This is Life, Hope, Resurrection, Expiation and Remission of sins. Sing psalms unto the Lord our God. Sing psalms unto our immortal heavenly King, who rides in chariots of cherubim.

**Curtain closes
Congregation Sits**

<p><i>Տէր Ողորմեա</i> Դպ –Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛:</p> <p>Սրկ –Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛:</p> <p>Դպ –Ամենասուրբ Երրորդութիւն, Տո՛ւր աշխարհիս խաղաղութիւն:</p> <p>Սրկ –Եւ հիւանդաց բժշկութիւն, Ննջեցելոց արքայութիւն:</p> <p>Դպ –Արի՛, Աստուած, հարցն մերոց, Որ ապաւեն ես նեղելոց:</p> <p>Սրկ –Հաս օգնութիւն ծառայից Քոց, Լեր օգնական ազգիս հայոց:</p> <p>Դպ –Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛, Յիսուս Փրկիչ, մեզ ողորմեա՛:</p> <p>Սրկ –Միջնորդութեամբ Սուրբ եւ Անմահ, եւ Կենարար Պատարագիս:</p> <p>Դպ –Ընկա՛լ, Տէր, եւ ողորմեա՛:</p>	<p><i>The Kyrie Eleison</i> CHOIR: Der voghormia, Der voghormia, Der voghormia, Der voghormia.</p> <p>DEACON: Der voghormia, Der voghormia, Der voghormia, Der voghormia.</p> <p>CHOIR: Amenasoorp Yerortootyun. Door ashkharhis khaghahootyun.</p> <p>DEACON: Yev hivantatz pujhushgootyun, nunchetzelotz arkayootyun.</p> <p>CHOIR: Ari Asdvadz hartzun merotz, vor abaven yes neghelotz.</p> <p>DEACON: Haas oknootyun dzarayitz kotz, Ler oknagan azkis hayotz.</p> <p>CHOIR: Der voghormia, Der voghormia Hisoos Purgich, mez voghormia.</p> <p>DEACON: Michnortootyamp Soorp yev Anmah yev Genarar Badarakis.</p> <p>CHOIR: Ungal Der, yev voghormia.</p>	<p><i>The Kyrie Eleison</i> CHOIR: Lord have mercy, Lord have mercy, Lord have mercy, Lord have mercy.</p> <p>DEACON: Lord have mercy, Lord have mercy, Lord have mercy, Lord have mercy.</p> <p>CHOIR: O most Holy Trinity, grant peace to the world.</p> <p>DEACON: And healing to the sick; to those fallen asleep, thy kingdom.</p> <p>CHOIR: Come O God of our fathers, thou the refuge of those periled.</p> <p>DEACON: Help thy servants, assist our Armenian people.</p> <p>CHOIR: Lord have mercy, Lord have mercy, O Saviour Jesus, have mercy upon us.</p> <p>DEACON: By the mediation of this holy and immortal and life-giving sacrifice.</p> <p>CHOIR: Receive, Lord, and have mercy.</p>
<p>բ. ԲԵԿՈՒՄՆ</p> <p><i>Քարոզ Սաղմոսելոյ</i> Սրկ –Սաղմոս ասացէ՛ք Տեառն Աստուծոյ մերում, դպի՛րք, ձայնի քաղցրութեամբ զերգս հոգեւորս, զի Սմա վայելեն սաղմոսք եւ օրհնութիւնք, ալելուիք եւ երգք հոգեւորք: Պաշտօնեայք, հանդերձ երգովք սաղմոս ասացէ՛ք, եւ զՏէր յերկինս օրհնեցէք:</p>	<p>b. THE FRACTION</p> <p><i>The Bidding for Psalmody</i> DEACON: Saghmos asatzek Diarn Asdoodzo meroom, tubirk, tzainiv kaghtzrootyamp zerkus hokevors. Zi suma vayelen saghmosk yev orhnootyunk, alelook yev yerkek hokevork. Bashdoniayk hantertz yerkov saghmos asatzek yev uzDer hergins orhnetzek.</p>	<p>b. THE FRACTION</p> <p><i>The Bidding for Psalmody</i> DEACON: Sing psalms unto the Lord our God, ye clerks, spiritual hymns in a sweet voice. For unto him are fitting psalms and praises, alleluias and spiritual songs. Ministers, sing psalms together with hymns, and praise the Lord in heaven.</p>

Երգ Հաղորդութեան

Դպ –Օրհնեալ է Աստուած.
Քրիստոս պատարագեալ բաշխի
ի միջի մերում, ալելուիա:
զՄարմին Իւր տայ մեզ
կերակուր, եւ սուրբ զԱրիւն Իւր
ցողէ ի մեզ, ալելուիա:
Մասիք առ Տէր, եւ առէք զլոյս,
ալելուիա:
Ճաշակեցէք եւ տեսէք, զի քաղցր
է Տէր, ալելուիա:
Օրհնեցէք զՏէր յերկինս,
ալելուիա:
Օրհնեցէք զՆա ի բարձունս,
ալելուիա:
Օրհնեցէք զՆա ամենայն
հրեշտակք Նորա, ալելուիա:
Օրհնեցէք զՆա ամենայն
գորութիւնք Նորա, ալելուիա:

Աղօթք Բեկման

Քհ –(ի ծածուկ) Չո՛ր օրհնութիւն,
կամ զո՛ր գոհութիւն ի վերայ
հացիս եւ բաժակիս ասասցուք:
Այլ Յիսուս զՔեզ միայն օրհնենք
հանդերձ Հարբդ եւ Ամենասուրբ
Հոգւովդ, այժմ եւ միշտ եւ
յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն:

*Քահանայն յառեալ զաչս իւր ի սուրբ
խորհուրդն ասասցէ:*

Խոստովանիմ եւ հաւատամ, զի
Դու ես Քրիստոս Որդի
Աստուծոյ, որ բարձեր զմեղս
աշխարհի:

*Եւ բեկեալ զսուրբ Մարմինն ի չորս
մասունս, արկցէ ի բաժակն ասելով:*

Լրումն Հոգւոյն Սրբոյ:

4. ՀԱՂՈՐԴՈՒԹԻՒՆ

ա. ՆԱԽՀԱՂՈՐԴԱԿԱՆՔ

Աղօթք Հաղորդութեան

Քհ –(ի ծածուկ) Հայր Սուրբ, որ
անուանեցեր զմեզ անուանակ-

The Hymn of Communion

CHOIR: Orhnyal eh Asdvadz,
Krisdos badarakyal, pashkhi ee
michi meroom, Alleluia.
zMarmin yoor da mez
geragoor, yev soorp zAryoon
yoor tzogheh ee mez, Alelluia.
Madik ar Der yev arek
uzlooyoys, Alleluia.
Jashagetzek yev desek zi
kaghtzr eh Der, Alleluia.
Orhnetzek uzDer hergins,
Alleluia.
Orhnetzek uzna ee partsoons,
Alleluia.
Orhnetzek uzna, amenayn
hreshdagk nora, Alleluia.
Orhnetzek uzna amenayn
zorootyunk nora, Alelluia.

The Prayer of Fraction

PRIEST: (Low voice) What
blessing and what thanksgiving
shall we render over this bread
and this cup! Yet, O Jesus we
only bless thee with thy Father
and with the all-holy Spirit,
now and always and unto ages
of ages. Amen.

*The Priest focuses his eyes on the holy
sacraments and says:*

I confess and believe that thou
art Christ the Son of God, who
didst take away the sins of the
world.

*And fracturing the holy Body into four
pieces, casts them into the chalice saying:*

The fulfillment of the Holy
Spirit.

4. THE COMMUNION

**a. PRE - COMMUNION
PRAYERS**

The Prayers of Communion

PRIEST: (Low voice) Holy
Father, who hast called us by

The Hymn of Communion

CHOIR: Blessed is the Lord,
Christ is sacrificed and distri-
buted amongst us. Alleluia.
His Body he gives us for food
and he bedews us with his holy
Blood. Alleluia.
Draw near to the Lord and
take the light. Alleluia.
O taste and see that the Lord is
sweet. Alleluia.
Praise the Lord in the heavens.
Alleluia.
Praise him in the heights.
Alleluia.
Praise him, all his angels.
Alleluia.
Praise him, all his hosts.
Alleluia.

The Prayer of Fraction

PRIEST: (Low voice) What
blessing and what thanksgiving
shall we render over this bread
and this cup! Yet, O Jesus we
only bless thee with thy Father
and with the all-holy Spirit,
now and always and unto ages
of ages, amen.

*The Priest focuses his eyes on the holy
sacraments and says:*

I confess and believe that thou
art Christ the Son of God, who
didst take away the sins of the
world.

*And fracturing the holy body into four
pieces, casts them into the chalice saying:*

The fulfillment of the Holy
Spirit.

4. THE COMMUNION

**a. PRE - COMMUNION
PRAYERS**

The Prayers of Communion

PRIEST: (Low voice) Holy
Father, who hast called us by

ցութեամբ Միածնի Քոյ, եւ լուսաւորեցեր մկրտութեամբ հոգեւոր աւագանին, արժանի արա՛ ընդունել զսուրբ խորհուրդս զայս՝ մեզ ի մեղաց թողութիւն: Տպաւորեա՛ ի մեզ զշնորհս Հոգւոյդ Սրբոյ որպէս ի սուրբ առաքեալսն, որք ճաշակեցին եւ եղէն մաքրիչք ամենայն աշխարհի:

Եւ արդ, Տէր Հայր բարերար, զհաղորդութիւնս զայս մասնաւորեա՛ ճաշակման երեկոյին աշակերտացն, բառնալով զխաւար մեղաց իմոց: Մի՛ հայիր յանարժանութիւնս իմ, եւ մի՛ արգելուր զշնորհս Հոգւոյդ Սրբոյ: Այլ ըստ անբաւ մարդասիրութեան Քում, պարգեւեա՛ զսա քաւիչ մեղաց, լուծիչ յանցանաց: Որպէս խոստացաւ եւ ասաց Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս, թէ՛ ամենայն, որ ուտէ զՄարմին Իմ եւ ըմպէ զԱրիւն Իմ, կեցցէ յաւիտեան: Արդ արա՛ զսա մեզ ի քաւութիւն, զի որք կերիցեն եւ արբցեն ի սմանէ, հանցեն զօրհնութիւն եւ զփառս Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից: Ամէն:

+ Խաղաղութիւն ամենեցուն:

p. Գոհանամք զՔէն Քրիստոս Թագաւոր, որ արժանի արարեր զանարժանս հաղորդիլ սուրբ Մարմնոյ եւ Արեան Քո: Եւ այժմ աղաչեմ զՔեզ, Տէր, մի՛ լիցի սա ինձ ի դատապարտութիւն, այլ ի քաւութիւն եւ ի թողութիւն մեղաց, յառողջութիւն հոգւոյ եւ մարմնոյ, եւ ի կատարումն

the name of thine Only-begotten and hast enlightened us through the baptism of the spiritual font, make us worthy to receive this holy mystery for the remission of our sins. Impress upon us the graces of thy Holy Spirit, as thou didst upon the holy apostles, who tasted thereof and became the cleansers of the whole world.

And now, O Lord, beneficent Father, make this communion part of the supper of the disciples by dispelling the darkness of sins. Look not upon mine unworthiness and withhold not the graces of thy Holy Spirit, but according to thine infinite love of mankind grant that this communion be for the expiation of sins and the loosing of transgressions, as our Lord Jesus Christ promised and said that whosoever eats my flesh and drinks my blood shall live forever. Therefore make this to be for expiation unto us, so that those who shall eat and drink of this may give praise and glory unto the Father and the Son and the Holy Spirit, now and always and unto ages of ages. Amen.

+ Peace unto all.

b. I thank thee, O Christ the king, who hast made me, unworthy as I am, worthy to partake of thy holy Body and Blood. And now I beseech thee, let this be unto me not for condemnation but for the remission and forgiveness of sins, for health of soul and body and for the performance

the name of thine Only-begotten and hast enlightened us through the baptism of the spiritual font, make us worthy to receive this holy mystery for the remission of our sins. Impress upon us the graces of thy Holy Spirit, as thou didst upon the holy apostles, who tasted thereof and became the cleansers of the whole world.

And now, O Lord, beneficent Father, make this communion part of the supper of the disciples by dispelling the darkness of sins. Look not upon mine unworthiness and withhold not the graces of thy Holy Spirit, but according to thine infinite love of mankind grant that this communion be for the expiation of sins and the loosing of transgressions, as our Lord Jesus Christ promised and said that whosoever eats my flesh and drinks my blood shall live forever. Therefore make this to be for expiation unto us, so that those who shall eat and drink of this may give praise and glory unto the Father and the Son and the Holy Spirit, now and always and unto ages of ages, amen.

+ Peace unto all.

b. I thank thee, O Christ the king, who hast made me, unworthy as I am, worthy to partake of thy holy Body and Blood. And now I beseech thee, let this be unto me not for condemnation but for the remission and forgiveness of sins, for health of soul and body and for the performance

ամենայն գործոց առաքինութեան, որպէս զի սրբեցէ սա զշունչս իմ եւ զհոգի, եւ զմարմին իմ, եւ արասցէ զիս տաճար եւ բնակարան Ամենասուրբ Երրորդութեանդ, զի ընդ սուրբս Քո արժանի եղէց փառաւորել զՔեզ ընդ Հօր եւ ընդ Սուրբ Հոգւոյդ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն:

Աղօթք Ս. Յովհաննու Ոսկեբերանին
գ. Գոհանամ եւ մեծացուցանեմ եւ փառաւորեմ զՔեզ, Տէր Աստուած իմ, զի զիս զանարժանս արժանացուցեր յաւուր յայսմիկ հաղորդակից լինել աստուածային եւ սուկալի խորհրդոյ Քոյ, անարատ Մարմնոյդ եւ պատուական Արեանդ: Վասն այսորիկ գոսսա ի բարեխօսութիւն ունելով, աղաչեմ յամենայն աւուրս եւ ի ժամանակս կենաց իմոց ընդ սրբութեան Քոյ պահեա՛ զիս: Որպէս զի յիշելով զբարեգթութիւնս Քո եւ կենդանի եղէց ընդ Քեզ, որ վասն մեր չարչարեցար եւ մեռար եւ յարեար:

Մի՛ մերձեցի, Տէր իմ եւ Աստուած, խորտակիչն, կնքելով անձին իմոյ պատուական արեամբդ Քով: Ամենակարող, մաքրեա՛ զիս սոքօք յամենայն մեռելոտի գործոց իմոց, որ միայնդ ես անմեղ:

Ամրացո՛ զկեանս իմ, Տէր, յամենայն փորձութենէ, եւ զպատերազմողն իմ դարձո՛ յինէն յետս, պատկառեալ եւ ամաչեցեալ՝ որչափ յառնէ ի վերայ իմ: Ամրացո՛ զգնացս

of all deeds of virtue; so that this may purify my breath and my soul and my body and make me a temple and a habitation of the all-holy Trinity; so that I may be worthy together with thy saints to glorify thee with the Father and with the Holy Spirit, now and always and unto ages of ages. Amen.

A Prayer said by John Chrysostom
c. I thank and magnify and glorify thee, O Lord my God, for thou hast made me, unworthy as I am, worthy to partake this day of thy divine and awful mystery, of thine undefiled Body and precious Blood. Wherefore, having these for intercessors, I beseech thee, keep me with thy holiness in all the days and times of my life, so that bearing in mind thy tender mercies I may also be living with thee, who didst suffer and die and rise again for our sake.

By the sealing of my soul with thy precious Blood, my Lord and God, let not the destroyer come near to me. Cleanse me with these from all my dead works, O thou Almighty, who alone art without sin.

Protect my life, O Lord, from all temptation and turn my adversary back from me ashamed and confounded so often as he rises against me. Protect the goings of my mind and of my tongue and all the

of all deeds of virtue; so that this may purify my breath and my soul and my body and make me a temple and a habitation of the all-holy Trinity; so that I may be worthy together with thy saints to glorify thee with the Father and with the Holy Spirit, now and always and unto ages of ages, amen.

A Prayer said by John Chrysostom
c. I thank and magnify and glorify thee, O Lord my God, for thou hast made me, unworthy as I am, worthy to partake this day of thy divine and awful mystery, of thine undefiled Body and precious Blood. Wherefore, having these for intercessors, I beseech thee, keep me with thy holiness in all the days and times of my life, so that bearing in mind thy tender mercies I may also be living with thee, who didst suffer and die and rise again for our sake.

By the sealing of my soul with thy precious Blood, my Lord and God, let not the destroyer come near to me. Cleanse me with these from all my dead works, O thou Almighty, who alone art without sin.

Protect my life, O Lord, from all temptation and turn my adversary back from me ashamed and confounded so often as he rises against me. Protect the goings of my mind and of my tongue and all the

<p>մտաց եւ լեզուի իմոյ, եւ զամենայն ճանապարհս մարմնոյ իմոյ:</p> <p>Լէ՛ր հանապազորդ ընդ իս, ըստ անսուտ խոստման Քո, թէ՛ որ ուտէ զՄարմին Իմ, եւ ըմպէ զԱրիւն Իմ, նա յԻս բնակեացէ եւ Ես՝ ի նմա: Դու ասացեր, մարդասէ՛ր, կացո՛ զբանս աստուածային անլուծանելի հրամանաց Քոց, քանզի Դու ես Աստուած ողորմութեան, եւ զթութեան եւ մարդասիրութեան եւ պարգեւիչ ամենայն բարեաց, եւ Քեզ վայելէ փառք հանդերձ Հարբոյ եւ ամենասուրբ Հոգւովոյ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն:</p> <p>բ. ՃԱՇԱԿՈՒՄՆ</p> <p><i>Աղօթք ճաշակման</i> Քհ –(ի ծածուկ) Հաւատով հաւատամ յամենասուրբ Երրորդութիւնդ ի Հայր եւ յՈրդի եւ ի Հոգիդ Սուրբ:</p> <p>Հաւատով ճաշակեմ զսուրբ եւ զկենդանարար եւ զփրկագործ Մարմինս Քո, Քրիստոս Աստուած իմ Յիսուս՝ ի թողութիւն մեղաց իմոց:</p> <p>Հաւատով ըմպեմ զսուրբ եւ զմաքրիչ Արիւնս Քո, Քրիստոս Աստուած իմ Յիսուս՝ ի թողութիւն մեղաց իմոց:</p> <p>Մարմին Քո անապական լիցի ինձ ի կեանս, եւ սուրբ Արիւն Քո՝ ի քաւութիւն եւ ի թողութիւն մեղաց:</p>	<p>ways of my body.</p> <p>Be thou with me always according to thine unfailing promise that whosoever eats my flesh and drinks my blood dwells in me and I in him. Thou didst say so, O thou who lovest mankind, establish the words of thy divine and irrevocable commandments. For thou art the God of mercy and of compassion and of love toward men and the giver of all good things; and unto thee, together with the Father and the all-holy Spirit, is fitting glory, now and always and unto ages of ages. Amen.</p> <p>b. THE TASTING</p> <p><i>The Prayers of the Tasting</i> PRIEST: (Low voice) In faith I do believe in the all-holy Trinity, in the Father and in the Son and in the Holy Spirit.</p> <p>In faith do I taste of thy holy and life-giving and saving Body, O Christ my God, Jesus, for the remission of my sins.</p> <p>In faith do I drink of thy sanctifying and cleansing Blood, O Christ my God, Jesus for the remission of my sins.</p> <p>Let thine incorruptible Body be unto me for life and thy holy Blood for expiation and remission of sins.</p>	<p>ways of my body.</p> <p>Be thou with me always according to thine unfailing promise that whosoever eats my flesh and drinks my blood dwells in me and I in him. Thou didst say so, O thou who lovest mankind, establish the words of thy divine and irrevocable commandments. For thou art the God of mercy and of compassion and of love toward men and the giver of all good things; and unto thee, together with the Father and the all-holy Spirit, is fitting glory, now and always and unto ages of ages, amen.</p> <p>b. THE TASTING</p> <p><i>The Prayers of the Tasting</i> PRIEST: (Low voice) In faith I do believe in the all-holy Trinity, in the Father and in the Son and in the Holy Spirit.</p> <p>In faith do I taste of thy holy and life-giving and saving Body, O Christ my God, Jesus, for the remission of my sins.</p> <p>In faith do I drink of thy sanctifying and cleansing Blood, O Christ my God, Jesus for the remission of my sins.</p> <p>Let thine incorruptible Body be unto me for life and thy holy Blood for expiation and remission of sins.</p>
--	---	---

(Հաւաքական Խոստովանանք)	(Collective Confession)	(Collective Confession)
<p align="center">Բացեն զվարագոյրն Ժողովուրդն Կանգնի</p>	<p align="center">Curtain Opens Congregation Stands</p>	<p align="center">Curtain Opens Congregation Stands</p>
<p><i>Քարոզ առ ճաշակողոս</i> Սրկ –Երկիրդի եւ հաւատով յառաջ մատիք եւ սրբութեամբ հաղորդեցարուք:</p>	<p><i>Bidding to the Communicants</i> DEACON: Yergyooghiv yev havadov harach madik yev surpootyamp haghortetzarook.</p>	<p><i>Bidding to the Cummunicants</i> DEACON: In fear and in faith draw near and communicate in holiness.</p>
<p>Սրկ –Ասացէք մեղայ Աստուծոյ, հաւատամք ի Հայր Սուրբ Աստուած ճշմարիտ, հաւա- տամք յՈրդին Սուրբ Աստուած ճշմարիտ, հաւատամք եւ ի Հոգին Սուրբ Աստուած ճշմարիտ:</p>	<p>DEACON: Asatzek megha Asdoodzo. Havadamk ee Hayr Soorp Asdvadz jushmarid, havadamk yev hOrtin Soorp Asdvadz jushmarid, havadamk yev Hokin Soorp Asdvadz jushmarid.</p>	<p>DEACON: Say: I have sinned against God. I believe in the Holy Father, very God. I believe in the Holy Son, very God. I believe in the Holy Spirit, very God.</p>
<p>Խոստովանիմք եւ հաւատամք, զի սա է ճշմարիտ, կենդանի, եւ կենդանարար Մարմին եւ Արին Տեան մերոյ եւ Փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի, որ բառնայ զմեզ աշխարհի:</p>	<p>Khosdovanimk yev havadamk zi sa eh jushmarid, gentani yev gentanarar Marmin yev Aryoon Diarun meroh yev Purgchin Hisoosi Krisdosi vor barna uzmeghus ashkharhi.</p>	<p>We confess and believe that this is true, living, and life- giving Body and Blood of our Lord and Saviour Jesus Christ, who takes away the sins of the world.</p>
<p><i>Շարական Հաղորդութեան</i> Որ կազմեցեր սեղան խորհրդոյ եւ արբուցեր յանմահական բաժակէն սրբոց Քոց առաքելոց այսօր ի սուրբ վերնատունն. Աղաչեմք, փրկիչ, ողորմեա՛ : Մաքրեա՛ զմիտս եւ զխոր- հուրդս, զի եւ մէք հաղորդեսցուք սրբութեամբ ընդ սրբոց Քոց առաքելոց այսօր ի սուրբ վերնատունն. Աղաչեմք, փրկիչ, ողորմեա՛ :</p>	<p><i>The Hymn of Communion</i> CHOIR: Vor gazmetser seghan khorhurto yev arpoutser hanmahagan pazhagen srpots kots arakelots aysor ee soorp vernadounn. Aghatchemk Prgitch, voghormia. Makrya uzmidus yev uzkhorhurtus, zi yev mek haghortetsarook surpootyamp unt srpots kots arakelots aysor ee soorp vernadounn. Aghatchemk Prgitch, voghormia.</p>	<p><i>The Hymn of Communion</i> CHOIR: O thou, who didst prepare the table of mystery and didst give thy holy apostles to drink of the cup of immortality this day in the holy Upper Room, we beseech thee, O Saviour, have mercy upon us. Cleanse our minds and our thoughts, that we also in holiness may communicate together with thy holy apostles this day in the holy Upper Room, we beseech thee, O Saviour, have mercy upon us.</p>
<p>Դպ –Աստուած մեր եւ Տէր մեր երեսեցաւ մեզ, օրհնեալ եկեալ անուամբ Տեան:</p>	<p>CHOIR: Asdvadz mer, yev Der mer, yerevetzav mez. Orhnyal yegyal anvamp Diarn.</p>	<p>CHOIR: Our God and our Lord has appeared unto us. Blessed is he who comes in the name of the Lord.</p>
<p><i>Աղօթք զկնի Հաղորդութեան</i> Քի –Կեցո՛, Տէր, զժողովուրդս Քո եւ օրհնեա՛ զժառանգութիւնս Քո, հովուեա՛ եւ բարձրացո՛</p>	<p><i>The Prayer after Communion</i> PRIEST: Getzo, Der, uzjho- ghovoortus ko yev orhnya uzjharankootyunus ko; Hovya</p>	<p><i>The Prayer after Communion</i> PRIEST: Save thy people, O Lord, and bless thine inheritance; feed them and lift</p>

գոսսա յայսմհետէ մինչեւ
յաւիտեան:

**Զգեն զվարագորն
Ժողովուրդն Նստի**

գ. ԳՈՂԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ

Երգ Փառատրութեան

Դպ –Լցաք ի բարութեանց Քոց,
Տէր, ճաշակելով զՄարմին Քո եւ
զԱրիւն. փառք ի բարձունս
կերակրողիդ զմեզ: Որ եւ
հանապազ կերակրես զմեզ.
առաքեա՛ ի մեզ զհոգեւոր Քո
զօրհնութիւն, փառք ի բարձունս
կերակրողիդ զմեզ:

Քարոզ Գոհարանութեան

Սրկ –Ամէն: Եւ եւս խաղա-
ղութեան զՏէր աղաչեցուք:

Դպ –Տէր, ողորմեա:

Սրկ –Եւ եւս հաւատով ընկալ-
եալք յաստուածային, սուրբ,
երկնային, անմահ, անարատ եւ
յանապական խորհրդոյս,
զՏեառնէ զոհացարուք:

Երգ Գոհարանութեան

Դպ –Գոհանամք զՔէն, Տէր, որ
կերակրեցեր զմեզ յանմահական
սեղանոյ Քոյ: Բաշխելով
զՄարմինդ եւ զԱրիւնդ ի
փրկութիւն աշխարհի, եւ Կեանք
անձանց մերոց:

Երգ Գոհարանութեան

Քհ –(ի ծածուկ) Գոհանամք
զՔէն, Հայր ամենակալ, որ պատ-
րաստեցեր մեզ նաւահանգիստ
սուրբ զեկեղեցի, տաճար սրբ-
բութեան, ուր փառաբանի Սուրբ
Երրորդութիւնդ. Ալէլուիա:

yev bartzratzo uzsosa haisum-
hede minchev havidyans.

**Curtain closes
Congregation Sits**

c. THE THANKSGIVING

The Hymn of Glory

CHOIR: Lutzak ee
parootyantz kotz, Der,
jashagelov uzMarmin ko yev
zAryoon; Park ee partzoons
geragroghid uzmez; Vor yev
hanabaz geragres uzmez,
arakya ee mez uzhokevor ko
zorhnootyun. Park ee partzoo-
nus geragroghid uzmez.

The Bidding of Thanksgiving

DEACON: Yev yevus
khaghaghootyan uzDer
aghachestook.

CHOIR: Der voghormia.

DEACON: Yev yevus havadov
ungalyalk Asdvadzayin, soorp,
yergnayin, anmah, anarad yev
anabagan khorhurtoos,
uzDiarneh kohatarook.

The Hymn of Thanksgiving

CHOIR: Kohanamk uzken,
Der, vor geragretzer uzmez,
hanmahagan seghano ko.
Pashkhelov uzMarmint yev
zAryoont ee purgutyoon
ashkharhi, yev gyank antsantz
merotz.

The Prayer of Thanksgiving

PRIEST: (Low voice) We
thank thee, O Father almighty,
who didst prepare for us the
holy Church as a haven, a
temple of holiness, wherein the
name of the holy Trinity is
glorified. Alleluia.

them up from henceforth for
evermore.

**Curtain closes
Congregation Sits**

c. THE THANKSGIVING

The Hymn of Glory

CHOIR: We have been filled
with thy good things, O Lord,
by tasting of thy Body and
Blood. Glory in the highest to
thee who hast fed us. Thou
who continually dost feed us,
send down upon us thy
spiritual blessing. Glory in the
highest to thee who hast fed us.

The Bidding of Thanksgiving

DEACON: Again in peace let
us beseech the Lord.

CHOIR: Lord, have mercy.

DEACON: Having again
received in faith of the divine,
holy, heavenly, immortal, pure
and undefiled mystery, give
thanks unto the Lord.

The Hymn of Thanksgiving

CHOIR: We give thanks to
thee, O Lord, who hast fed us
at thy table of immortality,
distributing thy Body and thy
Blood for the salvation of the
world, and for life unto our
souls.

The Prayer of Thanksgiving

PRIEST: (Low voice) We
thank thee, O Father almighty,
who didst prepare for us the
holy Church as a haven, a
temple of holiness, wherein the
name of the holy Trinity is
glorified. Alleluia.

<p>Գոհանամք զՔէն, Քրիստոս թագաւոր, որ պարգեւեցեր մեզ կենդանութիւն կենարար մարմնով եւ արեամբ Քով սրբով: Շնորհեա՛ զքաւութիւն եւ զմեծ ողորմութիւն. Ալէլուիա:</p>	<p>We thank thee, O Christ the King, who didst grant unto us life through thy life-giving and holy Body and Blood, vouchsafe unto us forgiveness and thy great mercy. Alleluia.</p>	<p>We thank thee, O Christ the King, who didst grant unto us life through thy life-giving and holy Body and Blood, vouchsafe unto us forgiveness and thy great mercy. Alleluia.</p>
<p>Գոհանամք զՔէն, Հոգիդ ճշմարիտ, որ նորոգեցեր սուրբ զեկեղեցի: Անարատ պահեա՛ հաւատով Երրորդութեանդ յայսմհետէ մինչեւ յաւիտեան. Ալէլուիա:</p>	<p>We thank thee, O Spirit of Truth, who hast renewed the holy Church, keep her without blemish through the faith in the Trinity from henceforth forevermore. Alleluia.</p>	<p>We thank thee, O Spirit of Truth, who hast renewed the holy Church, keep her without blemish through the faith in the Trinity from henceforth forevermore. Alleluia.</p>
<p>Գոհանամք զՔէն, Քրիստոս Աստուած մեր, որ զայսպիսի ճաշակումն բարութեան շնորհեցեր մեզ ի սրբութիւն կենդանութեան: Սովիմք պահեա՛ զմեզ սուրբս եւ անարատս, բնակեալ զմեօք Քո աստուածային խնամօքդ:</p>	<p>We give thanks to thee, O Christ our God, who hast granted unto us this tasting of thy goodness for holiness of life; keep us thereby holy and without blemish, dwelling in and about us by thy divine providence.</p>	<p>We give thanks to thee, O Christ our God, who hast granted unto us this tasting of thy goodness for holiness of life; keep us thereby holy and without blemish, dwelling in and about us by thy divine providence.</p>
<p>Հովուեա՛ զմեզ յանդաստանի կամաց Քոց սրբոց եւ բարեսիրաց: Որով ամբացեալք յամենայն բանսարկուին ընդդիմութեանց, Քում եւեթ արժանի եղիցուք լսել ձայնի, եւ Քեզ միայնոյ քաջայաղթ եւ ճշմարիտ հովուիդ հետեւիլ: Եւ առ ի Քէն ընդունել զպատրաստեալ տեղի յարքայութեանդ երկնից: Աստուած մեր եւ Տէր մեր եւ Փրկիչ Յիսուս Քրիստոս, որ եւ օրհնեալ ընդ Հօր եւ ընդ Սուրբ Հոգւոյդ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն:</p>	<p>Be thou our shepherd in the field of thy holy and benevolent will, whereby being defended against every opposition of the Slanderer, we may be made worthy to hear thy voice alone and to follow thee, the only good and valiant and true Shepherd, and to receive from thee the place prepared for us in the kingdom of heaven, our God and our Lord and Saviour Jesus Christ, who art blessed with the Father and with the Holy Spirit, now and always and unto ages of ages. Amen.</p>	<p>Be thou our shepherd in the field of thy holy and benevolent will, whereby being defended against every opposition of the Slanderer, we may be made worthy to hear thy voice alone and to follow thee, the only good and valiant and true Shepherd, and to receive from thee the place prepared for us in the kingdom of heaven, our God and our Lord and Saviour Jesus Christ, who art blessed with the Father and with the Holy Spirit, now and always and unto ages of ages, amen.</p>
<p>+ Խաղաղութիւն ամենեցուն:</p>	<p>+ Peace unto all.</p>	<p>+ Peace unto all.</p>
<p>Անքնին, անհաս, երբեակ ինքնութեանդ, հաստիչ, ընդունող եւ անբաժանելի միասնա-</p>	<p>To thee, the unsearchable, inscrutable, triune selfhood, the creator, container and</p>	<p>To thee, the unsearchable, inscrutable, triune selfhood, the creator, container and</p>

կան Սուրբ Երրորդութեանը վայելէ փառք իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն:

**Բացեն զվարագոյրն
Ժողովուրդն Կանգնի**

**ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ
ԵՒ ԱՐՁԱԿՈՒՄՆ**

1. ԱՂՕԹ Ի ՄԷՋ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

Աղօթք սրբոյն Ոսկերեքանի
Քհ –(ի ձայն) Որ օրհնես զայնոսիկ, որք օրհնեն զՔեզ, Տէր, եւ սուրբ առնես զյուսացեալս ի Քեզ:

Դպ –Օրհնեա՛լ է Աստուած:

Քհ –Կեցո՛ւ զժողովուրդս Քն եւ օրհնեա՛ զժառանգութիւնս Քն, զլրումն Եկեղեցոյ Քն պահեա՛:

Դպ –Ամէն:

Քհ –Սրբեա՛ զսոսա, որք ողջունեցին սիրով զվայելչութիւն տան Քոյ, Դու զմեզ փառաւորեա՛ աստուածային զօրութեամբ Քով, եւ մի՛ թողուր զյուսացեալս ի Քեզ:

Դպ –Ամէն:

Քհ –Զիսաղաղութիւն պարգեւեա՛ ամենայն աշխարհի, եկեղեցեաց, քահանայից, թագաւորաց քրիստոնէից, Հայրապետութեան եւ Հանրապետութեան ազգիս հայոց եւ զինուորեալ մանկանց նոցա եւ ամենայն ժողովրդեանս:

Դպ –Ամէն:

indivisible consubstantial holy Trinity, is befitting glory, dominion and honour, now and always and unto ages of ages. Amen.

**Curtain Opens
Congregation Stands**

BLESSING & DISMISSAL

1. PRAYER IN CHURCH

The Prayer of St. Chrysostom
PRIEST: (Audible) Vor orhnes zaynosig, vork orhnen uzkez Der, yev soorp arnes uzhoosatzyals ee kez.

CHOIR: Orhnyal eh Asdvadz.

PRIEST: Getzo uzjhoghovurtus ko yev orhnya uzjharankootyoonus ko, uzluroomun yegehetzvo ko bahya.

CHOIR: Amen.

PRIEST: Surpya uzsosa vork voghchunetzin sirov uzvayelchutyun dan ko. Too uzmez paravorya asdvadzayin zorutyamp kov. Yev mi toghur uzhoosatzyals ee kez.

CHOIR: Amen.

PRIEST: Uzkhaghaghutyoon barkevya amenayn ashkharhi, yegeghetzyatz, kahanayitz, takavoratz krisdoneyitz, Hayrabledootian yev Hanrabledootian azkis hayotz yev zinvorial mangantz notza yev amenayn jhoghovurtyans.

CHOIR: Amen.

indivisible consubstantial holy Trinity, is befitting glory, dominion and honour, now and always and unto ages of ages. Amen.

**Curtain Opens
Congregation Stands**

BLESSING & DISMISSAL

1. PRAYER IN CHURCH

The Prayer of St. Chrysostom
PRIEST: (Audible) O Lord, that blessest those who bless thee and hallowest those who put their trust in thee.

CHOIR: Blessed is God.

PRIEST: Save thy people and bless thine inheritance; guard the fullness of thy Church.

CHOIR: Amen.

PRIEST: Sanctify those who have greeted in love the beauty of thy house. Do thou glorify us with thy divine power and forsake not those who put their trust in thee.

CHOIR: Amen.

PRIEST: Grant peace to the whole world, to churches, to priests, to christian kings, to the Catholicossate and Republic of the Armenians and to their men under arms and to all thy people.

CHOIR: Amen.

<p>Քհ –Զի ամենայն տուրք բարիք եւ ամենայն պարգևք կատարեալք ի վերուստ են իջեալ առ ի Քէն, որ եւ Հայր լուսոյ եւ Քեզ վայելէ փառք իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն:</p>	<p>PRIEST: Zi amenayn doork parik yev amenayn barkevkv gadaryalk ee veroost yen ichyalk ar ee ken, vor yes Hayr loosoh yev kez vayelev park, ishkhanootyun yev badiv, aijhm yev mishd yev havidyans havidenitz. Amen.</p>	<p>PRIEST: For all good gifts and all perfect bounties come down from above, from thee, who art the Father of light and to thee is befitting glory, dominion and honour, now and always and unto ages of ages. Amen.</p>
<p>Դպ –Եղիցի անուն Տեանն օրհնեալ, յայսմհետէ մինչեւ յաւիտեան: <i>(Երիցս կրկնեա):</i></p>	<p>CHOIR: Yeghitzi anoon Diarn orhnyal, haisumhede minchev havidian. (3 times)</p>	<p>CHOIR: Blessed be the Lord's name from this time forth for evermore. (3 times)</p>
<p><i>Աղօթք Կատարման</i> Քհ –Կատարումն օրինաց եւ մարգարէից Դու եւ Քրիստոս Աստուած Փրկիչ մեր, որ լցեր զամենայն Հայրական տնօրէնութիւնս Քո, լից եւ զմեզ Հոգւովդ Քով Սրբով:</p>	<p><i>The Prayer of Completion</i> PRIEST: Gadaroomun orinatz yev markareyitz too yes Krisdos Asdvadz Purgich mer, vor lutzer zamenayn hayragan dnorenootyunus ko. Litz yev uzmez Hokvovud kov Surpov.</p>	<p><i>The Prayer of Completion</i> PRIEST: Thou art the fullness of the law and of the prophets, O Christ God our Saviour, who didst fulfil all thine economies willed by the Father; fill us also with thy Holy Spirit.</p>
<p>(Թէ հոգեհանգստեան պաշտօն կատարի, տես էջս կարգին, էջ 61)</p>	<p>(If requiem services are performed, turn to HOKEHANKIST, P. 61)</p>	<p>(If requiem services are performed, turn to HOKEHANKIST, P. 61)</p>
<p>2. ՎԵՐՋԻՆ ԱԻԵՏԱՐԱՆ</p>	<p>2. THE LAST GOSPEL</p>	<p>2. THE LAST GOSPEL</p>
<p>Սրկ –Օրթի:</p>	<p>DEACON: Orthi.</p>	<p>DEACON: Arise.</p>
<p>Քհ – + Խաղաղութիւն ամենեցուն:</p>	<p>PRIEST: + Khaghaghootyun amenetsoon.</p>	<p>PRIEST: + Peace unto all.</p>
<p>Դպ –Եւ ընդ հոգւոյդ քում:</p>	<p>CHOIR: Yev unt hokvooyd koom.</p>	<p>CHOIR: And with thy spirit.</p>
<p>Սրկ –Երկիւղածութեամբ լուարուք:</p>	<p>DEACON: Yergyooghatzootyamp luvarook.</p>	<p>DEACON: Hearken ye in fear.</p>
<p>Քհ –Սրբոյ Աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի, որ ըստ Յովհաննու:</p>	<p>PRIEST: Surpoh Avedaranis Hisoosee Krisdosee vor ust Hovannoo.</p>	<p>PRIEST: To the holy Gospel of Jesus Christ according to John.</p>
<p>Դպ –Փա՛ որ Քեզ, Տէր Աստուած մեր:</p>	<p>CHOIR: Park kez, Der, Asdvadz mer.</p>	<p>CHOIR: Glory to thee, O Lord our God.</p>
<p>Սրկ –Պոսխուամէ:</p>	<p>DEACON: Broskhoomeh.</p>	<p>DEACON: Let us attend.</p>
<p>Դպ –Ասէ Աստուած:</p>	<p>CHOIR: Aseh Asdvadz.</p>	<p>CHOIR: God speaks.</p>

Արձակման Աւետարան (Յովհ. Ա 1-14):

Քհ –Ի Հօրէ լուսոյ:

Ի սկզբանէ էր Բանն, եւ Բանն էր առ Աստուած, եւ Աստուած էր Բանն: Նա էր ի սկզբանէ առ Աստուած: Ամենայն ինչ Նովաւ եղեւ, եւ առանց Նորա եղեւ եւ ոչ ինչ, որ ինչ եղեն: Նովաւ կեանք էր, եւ կեանքն էր լոյս մարդկան: Եւ լոյսն ի խաւարի անդ լուսաւորէ, եւ խաւար Նմա ոչ եղեւ հասու:

Եղեւ այր մի առաքեալ յԱստուծոյ, անուն նմա Յովհաննէս: Սա եկն ի վկայութիւն, զի վկայեցէ վասն Լուսոյն, զի ամենեքին հաւատասցեն նովաւ: Ոչ էր նա Լոյսն, այլ զի վկայեցէ վասն Լուսոյն: Էր Լոյսն ճշմարիտ, որ լուսաւոր առնէ զամենայն մարդ, որ զալոց է յաշխարհ:

Յաշխարհի էր, եւ աշխարհ Նովաւ եղեւ, եւ աշխարհ զՆա ոչ ծանեաւ: Յիրսն եկն, եւ իւրքն զՆա ոչ ընկալան: Իսկ որք ընկալան զՆա՝ ետ նոցա իշխանութիւն որդիս Աստուծոյ լինել, որոց հաւատասցեն յանուն Նորա: Ոյք ոչ յարենէ եւ ոչ ի կամաց մարմնոյ եւ ոչ ի կամաց առն, այլ յԱստուծոյ ծնան:

Եւ Բանն մարմին եղեւ եւ բնակեաց ի մեզ, եւ տեսաք զփառս Նորա, զփառս իբրեւ զՄիածնի առ ի Հօրէ, լի շնորհօք եւ ճշմարտութեամբ:

Դպ –Փառք Քեզ, Տէր Աստուած մեր:

Քարոզ Խաչի

Սրկ –Սուրբ խաչիւս աղաչեցուք զՏէր, զի սովաւ փրկեցէ զմեզ ի մեղաց, եւ կեցուցէ շնորհիւ ողորմութեան Իւրոյ: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ւ եւ ողորմեա:

Աղօթք Խաչի

Քհ –Պահպանեա զմեզ Քրիստոս Աստուած մեր, ընդ հովանեաւ

The Gospel of Dismissal (John 1:1-14).

PRIEST: Ee Horeh Loosoh.

Ee usguzpaneher Pann, yev Panner ar Asdvadz yev Asdvads ehr Pann. Nah ehr ee usguzpaneher ahrr Asdvads. Amenayn inch novav yeghev yev arants norah yeghev yev vochinch vor inch yeghevn. Novav gyank ehr yev gyankn ehr looys martgan, yev looysun ee khavaree aunt loosavoreh yev khavar numah voch yeghev hasoo.

Yeghev ayr mi arakyal hAsdoodzoh, anoon numah Hovhannes. Sa yegn ee vugayootyun, zi vugayestzeh vasun loosooyun, zi amenekin havadastsen novav. Voch ehr nah looysn, ayl zi vugayestseh vasun loosooyun. Ehr looysun jushmarid, vor loosavor ameh zamenayn mart, vor kalotz eh hashkhar.

Hashkharhi er, yev ashkhar novav yeghev yev ashkhar uznah voch dzanyav. Hyoorsun yegn, yev yoorkn uznah voch ungalan. Isk vork ungalan uznah yed notzah ishkhanootyun vortis Asdoodzo linel, vorotz havadastzen hanoon norah. Vooyk voch hareneh yev voch ee gamatz marmno, yev voch ee gamatz arm, ayl hAsdoodzo dzunan.

Yev Panun marmin yeghev yev punagyats ee mez, yev desak uzparus norah, uzparus iprev uzMiyadzini arr ee Horeh, li shenorhok yev jushmardootyamp.

CHOIR: Park kez, Der Asdvadz mer.

The Gospel of Dismissal

DEACON: Soorp khachivus aghachestzook uzDer, zi sovav purgestzeh uzmez ee meghatz, yev getzoostzeh shnorhiv voghormutyanyooroh. Amenagal Der Asdvadz mer, getzo yev voghormia.

The Gospel of Dismissal

PRIEST: Bahbanya uzmez, Krisdos Asdvadz mer, unt hovanyav soorp yev badvagan

The Gospel of Dismissal (John 1:1-14).

PRIEST: From the Father of light:

In the beginning was the Word, and the Word was with God, and the Word was God. He was in the beginning with God. All things were made through Him, and without Him nothing was made that was made. In Him was life, and the life was the light of men. And the light shines in the darkness, and the darkness did not comprehend it.

There was a man sent from God, whose name was John. This man came for a witness, to bear witness of the Light, that all through him might believe. He was not that Light, but was sent to bear witness of that Light. That was the true Light which gives light to every man who comes into the world.

He was in the world, and the world was made through Him, and the world did not know Him. He came to His own, and His own did not receive Him. But as many as received Him, to them He gave the right to become children of God, even to those who believe in His name: who were born, not of blood, nor of the will of the flesh, nor of the will of man, but of God.

And the Word became flesh and dwelt among us, and we beheld His glory, the glory as of the only begotten of the Father, full of grace and truth.

CHOIR: Glory to thee, O Lord our God.

The Gospel of Dismissal

DEACON: By the holy cross let us beseech the Lord, that he may thereby deliver us from our sins and may save us by the grace of his mercy. Almighty Lord our God, save and have mercy.

The Gospel of Dismissal

PRIEST: Gurad us, O Christ our God, under the shadow of thy holy and venerable cross in

<p>սուրբ եւ պատուական խաչի Քոյ ի խաղաղութեան. փրկեա յերեւելի եւ յաներեւոյթ թշնամոյն: Արժանաւորեա գոհութեամբ փառաւորել զՔեզ ընդ Հօր եւ ընդ Սրբոյ Հոգւոյդ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն:</p> <p>Դպ –Օրհնեցից զՏէր յամենայն ժամ, յամենայն ժամ օրհնութիւն Նորա ի բերան իմ:</p> <p><i>Օրհնութիւն Արձակման</i> Քհ – + Օրհնեա լք եղերո՛ւք ի շնորհաց Սուրբ Հոգւոյն. Երթայք խաղաղութեամբ եւ Տէր եղիցի ընդ ձեզ, ընդ ամենեսեանդ. Ամէն:</p> <p><i>Մերձենան հաւատացեալք զսուրբ Աւետարանն, հաւատով համբուրեն, ասելով «Մեղայ Աստուծոյ» որում պատարագիչն պատասխանէ «Աստուած թողութիւն շնորհեցէ» — կամ համբուրողն ասէ պատարագիչին «Յիշեցէ Տէր զամենայն պատարագս քո եւ ուխտս քո ընդունելի արասցէ» որում պատարագիչն պատասխանէ «Տացէ քեզ Տէր ըստ սրտի քում եւ զամենայն խորհուրդս քո նա կատարեցէ» (Սաղմ. ԺԹ-3-4):</i></p> <p><i>Եւ հաւատացեալքն ասասցեն, Ի Տէր պարծեցի..., (Սաղմոս ԼԳ) եւ բաշխեցի Սասն ամենայն ժողովրդեան:</i></p> <p><i>Եւ քահանայն դարձցի յարեւելս եւ երկիրպագցէ առաջի բեմին երիցս եւ ասասցէ:</i></p> <p>Քհ –Տէր Յիսուս Աստուած, ողորմեա՛ ինձ:</p> <p><i>Եւ մտեալ յաւանդատունն մերկացի ի զգեստոցն:</i></p> 	<p>khachivud kov ee khaghaghootyan. Purgya hereveli yev anerevooyt tushnamvuyn. Arjhanavorya kohootyamp paravorel uzkez unt Hor yev unt Hokvooyd surpoh, aijhm yev mishd yev havidians havidenitz. Amen.</p> <p>CHOIR: Orhnetzitz uzDer hamenayn jham, hamenayn jham, orhnootyun norah ee peran eem.</p> <p><i>The Blessing of Dismissal</i> PRIEST: Orhnyalk yegherook ee shnorhatz Soorp Hokvooyn. Yertayk khaghaghutyamp yev Der yeghitzi unt tzez unt amenesiant. Amen.</p> <p><i>The congregation approach the Holy Gospel to kiss it saying: “Megha Asdoodzo” to whom the Priest replies: “Asdvadz Toghootyun Shnorhestseh”. Or they say to the Priest: “Hishestseh Der zamenayn badaraks ko yev ookhus ko untooneli arastseh”. To whom the Priest replies: “Datseh kez Der ust srdi koom, yev zamenayn khorkhoortus ko na gadarestseh”. (Psalm 20:3-4).</i></p> <p><i>The faithful recite Psalm 34: “Ee Der Bardzesti...” and the antidoron (Maas) is distributed among the faithful.</i></p> <p><i>The Priest turns towards the East and bows down three times before the holy Table saying:</i></p> <p>PRIEST: Der Hisoos Asdvadz voghormia intz.</p> <p><i>And going into the vestry he shall take off his vestments.</i></p> 	<p>peace. Deliver us from enemies visible and invisible. Make us worthy to give thanks to thee and to glorify thee with the Father and with the Holy Spirit, now and always and unto ages of ages. Amen.</p> <p>CHOIR: I will bless the Lord at all times; his praise shall at all times be in my mouth.</p> <p><i>The Blessing of Dismissal</i> PRIEST: Be ye blessed by the Holy Spirit. Depart in peace and the Lord be with you all. Amen.</p> <p><i>The congregation approach the Holy Gospel to kiss it saying: “I have sinned against God” to whom the Priest replies: “May God grant you forgiveness”. Or they say to the Priest: “May the Lord Remember all thy offerings, and accept thy burnt sacrifice”. To whom the Priest replies: “May the Lord grant thee according to thine own heart, and fulfil all thy counsel”. (Psalm 20:3-4).</i></p> <p><i>The faithful recite Psalm 34: “I will bless the Lord...” and the antidoron (Maas) is distributed among the faithful.</i></p> <p><i>The Priest turns towards the East and bows down three times before the holy Table saying:</i></p> <p>PRIEST: Lord Jesus God, have mercy on me.</p> <p><i>And going into the vestry he shall take off his vestments.</i></p>
--	---	---

<u>ՊԱՇՏՈՆ ՀՈԳԵՀԱՆԳՍՏԵԱՆ</u>	<u>THE REQUIEM SERVICE (HOKEHANKIST)</u>	<u>THE REQUIEM SERVICE (HOKEHANKIST)</u>
<p>Սրկ –Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեցուք. ընկալ, կեցո եւ ողորմեա՛ :</p>	<p>DEACON: Yev yevus khaghaghootyan uzDer aghachestzook. Ungal getzo yev voghormia.</p>	<p>DEACON: Again in peace let us beseech the Lord. Receive, save and have mercy.</p>
<p>Քհ –Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ: Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն:</p>	<p>PRIEST: Orhnootyun yev park Hor yev Vortvo yev Hokvooyun Surpoh, aijhm yev mishd yev havidians havidenitz. Amen.</p>	<p>PRIEST: Blessing and glory to the Father and to the Son and to the Holy Spirit, now and always and unto ages of ages. Amen.</p>
<p>Դպ –Որ յանէից ստեղծող գոյից, արարչակից Հօր Բանդ Աստուած, թողութիւն շնորհեա ննջեցելոց Քոց ծառայից, յորժամ զաս դատել զոր անարատ ձեռք ստեղծեր:</p>	<p>CHOIR: VOR HANEYITZ sdeghdzogh koyitz ararchagitiz Hor pant Asdvadz, toghootyun shnorya nunchetzelotz kotz dzarrayitz horjham kas tadel zor anarad tserrok sdeghdzer.</p>	<p>CHOIR: O thou God the Word who art, together with the Father, the creator of beings out of nothing; grant forgiveness to thy servants who have fallen asleep, when thou comest to judge those whom thou didst create with immaculate hands.</p>
<p>կամ – Գթա՛, Տէր, ի հոգիս մեր ննջեցելոցն եւ յիշեա՛ ողորմութեամբ, քանզի գինք սուրբ արեան Քո են. ի յորժամ հրաշալի ձայնի փողոյն յառնեն մեռեալքն եւ կան առաջի ահաւոր Քո բեմին:</p>	<p>(or) KUHTA DER ee Hokis mer nunchetzelotz yev hishya voghormutyamp, kanzi kin’k soorp aryan ko yen, ee horjham hrashali tsayniv poghooyun harnen meryalkn yev gan arachi ahavor ko pemin.</p>	<p>(or) Have compassion Lord upon the souls of our deceased, and remember with mercy. For they are the price of thy holy blood. When the dead shall rise by the sound of the wondrous trumpet and stand in front of thy terrible seat.</p>
<p>Սրկ –Ալելուիա, ալելուիա: Ի խորոց կարդացի առ Քեզ, Տէր. Տէ՛ր, լուր ձայնի իմում: Եղիցին ականջք Քո ի լսել զձայն աղօթից իմոց:</p>	<p>DEACON: Alleluia, Alelluia, Ee khorots gartatsi ar kez Der, Der loor tsayni eemoom. Yeghitsin agantch Ko ee lusel uztsayn aghotits eemots.</p>	<p>DEACON: Alleluia, Alelluia. Out of the depths have I cried unto thee, O Lord; Lord, hear my voice.</p>
<p>Սրկ – Ալելուիա, օրթի՛ :</p>	<p>DEACON: Allelula orthi.</p>	<p>DEACON: Allelula, arise.</p>
<p>Քհ – + Խաղաղութիւն ամենեցուն:</p>	<p>PRIEST: + Khaghaghutyun amenetsoon.</p>	<p>PRIEST: + Peace unto all.</p>
<p>Դպ –Եւ ընդ հոգւոյդ քում:</p>	<p>CHOIR: Yev unt hokvooyt koom.</p>	<p>CHOIR: And with thy spirit.</p>
<p>Սրկ –Երկիրաճութեամբ լուարո՛ւք:</p>	<p>DEACON: Yergyughadzoot-yamp luvarook.</p>	<p>DEACON: Hearken ye in fear.</p>
<p>Քհ –Սրբոյ Աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի, որ ըստ Յովհաննու:</p>	<p>PRIEST: Surpo Avedaranis Hisoosi Krisdosi vor usd Hovhannoo.</p>	<p>PRIEST: To the holy Gospel of Jesus Christ according to St. John.</p>

<p>Դպ –Փա՛նք Քեզ, Տէ՛ր Աստուած մեր:</p> <p>Սրկ –Պո՛ւ սխումէ:</p> <p>Դպ –Ասէ Աստուած:</p> <p>Քհ –Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս ասէ.</p> <p>Ամէն, ամէն ասեմ ձեզ. եթէ ո՛չ հատն ցորենոյ անկեալ յերկիր մեռանիցի, ինքն միայն կայ, ապա եթէ մեռանիցի, բազում արդիւնս առնէ: Որ սիրէ զանձն իւր, արձակէ զնա, եւ որ ստեայ զանձն իւր յաշխարհիս յայսմիկ, ի կեանսն յաիտեանականս պահեցէ զնա: Եթէ որ զԻս պաշտիցէ, զկնի Իմ եկեացէ, եւ ուր Եսն եմ, անդ եւ պաշտօնեայն Իմ եղիցի. եթէ որ զԻս պաշտիցէ, պատուեցէ զնա Հայրն Իմ:</p> <p>Դպ –Քահանայք եւ ժողովուրդք՝ հայցեմք ի Քէն, Տէր բարեգութ. ընդ ննջեցեալսն հաւատով, ընկա՛լ զմեզ նովին յուսով. յԵրուսաղէմ քաղաք վերին, յորում արդարքն ժողովին, փառս վերերգել միշտ ընդ նոսին՝ Երրորդութեանդ երրեակ անձին:</p> <p>Ի վերին Երուսաղէմ, ի բնակարանս հրեշտակաց, ուր Ենովք եւ Եղիաս կան ծերացեալ աղանակերպ, ի դրախտին Եդեմական՝ պայծառացեալ արժանապէս. Ողորմած Տէր, ողորմեա՛ հոգւոցն մեր ննջեցելոցն:</p> <p>Քհ –Հոգւոցն հանգուցելոց, Քրիստոս Աստուած, արա</p>	<p>CHOIR: Park kez Der Asdvadz mer.</p> <p>DEACON: Broskhoomeh.</p> <p>CHOIR: Ahseh Asdvads.</p> <p>PRIEST: Dern Mer Hisoos Krisdos aseh:</p> <p>Amen, amen, asem tsez; yeteh votch hadun tsorenoh angyal hergir meranitsi, inkun miyayn ga, aba yete meranitsi pazoom artyuns arneh. Vor sireh zantsun yoor, artsageh uzna, yev vor adya zantsun yoor ashkharhees haysmig, ee gyansun havidenaganus bahestseh uzna. Yete vok zis bashditsch, uzgni eem yegestse, yev oor yesn yem, ant yev bashdonyayn eem yeghitsi, yete vok zis bashditsch, badvestse uzna Hayrn eem.</p> <p>CHOIR: KAHANAYK yev jhoghovoort haitzemk ee ken Der parekoot, unt nunchetzyalsun havadov ungal uzmez novin hoosov, hEroosaghem kaghak verin, horoom artarkun jhoghovin, parrs vererkel mishd unt nosin, Yerortootyant yeryag antsin.</p> <p>EE VERIN Yeroosaghem ee pnagaranus hreshdagatz, oor Yenovk yev Yegheeyas gan dzeratzyal aghavnagerb ee trakhdin, Yetemagan baidzaratzyal arjhanabes, voghormadz Der voghormia hokvotzun mer nunchetzelots.</p> <p>PRIEST: Hokvotzun hankootzelotz Krisdos</p>	<p>CHOIR: Glory to thee, O Lord our God.</p> <p>DEACON: Let us attend.</p> <p>CHOIR: God speaks.</p> <p>PRIEST: Our Lord Jesus Christ says.</p> <p>Verily, verily, I say unto you, Except a corn of wheat falls into the ground and dies, it abides alone: but if it dies, it brings forth much fruit. He that loves his life shall lose it; and he that hates his life in this world shall keep it unto life eternal. If any man serves me, let him follow me; and where I am, there shall my servant be also: if any man serves me, my Father will honour him.</p> <p>CHOIR: We priests and people, entreat thee, O merciful and good Lord, with those who have fallen asleep in faith, receive us who have the same hope, into the heavenly city, Jerusalem, in which the just are assembled, to sing and glorify always the three persons of the Trinity.</p> <p>In the supernal Jerusalem, in the dwelling of the angels, where Enoch and Elijah live old in age like doves, worthily glorified in the garden of Eden. Merciful Lord, have mercy on the souls of those of us who have fallen asleep.</p> <p>PRIEST: To the souls of those who are at rest, O Christ God,</p>
--	---	---

հանգիստ եւ ողորմութիւն, եւ մեզ՝ մեղաւորաց շնորհեա զթողութիւն յանցանաց:

Քարոզ Հոգեհանգստեան

Սրկ -Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեցուք: Վասն հանգուցեալ հոգւոցն աղաչեցուք զՓրկիչն մեր Քրիստոս, զի զնոսա ընդ արդարսն դասեցէ եւ զմեզ կեցուցէ շնորհիւ ողորմութեան Իրոյ: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ւ եւ ողորմեա՛ :

Աղօթք Հոգեհանգստեան

Քհ -Տէր, ողորմեա՛, Տէր, ողորմեա՛, Տէր, ողորմեա՛ :

Քրիստոս, Որդի՛ Աստուծոյ, անխակալ եւ բարեգութ, զթա՛ Քո արարչական սիրովդ ի հոգիս հանգուցեալ ծառայից Քոց: Մանաւանդ ի հոգիս (այս անուն): Յիշեա՛ յաւուր մեծի զալստեան Արքայութեան Քո: Արա՛ արժանի ողորմութեան, քաւութեան եւ թողութեան մեղաց: Դասաւորեալ պայծառացո՛ ընդ սուրբս Քո յաջակողմեան դասուն: Չի Դու եւ Տէր եւ Արարիչ ամենեցուն, դատաւոր կենդանեաց եւ մեռելոց: Եւ Քեզ վայելէ փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն:

Քհ -Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. Ամէն:

Հա՛յր մեր, որ յերկինս եւ, սուրբ եղիցի անուն Քո: Եկեցէ Արքայութիւն Քո: Եղիցին կամք Քո որպէս յերկինս՝ եւ յերկրի: Չհաց մեր հանապազորդ տուր

Asdvadz ara hankisd yev voghormootyoon, yev mez meghavoratzus shenorhia uztooghootyun hantzanatz.

The Bidding for the Repose of Souls

DEACON: Yev yevus khaghaghootyan uzDer aghachestzook, vasun hankootzyal hokvotzun aghachestzook, uzPurgichun mer Krisdos, zi uznosa unt artarsun tasestzeh, yev uzmez getzootzeh shnorhiv voghormootyan yooroh. Amenagal Der Asdvadz mer, getzo yev voghormia.

The Prayer for the Repose of Souls

PRIEST: Der voghormia, Der voghormia, Der voghormia.

Krisdos Vorti Asdoodzoh anokhagal yev parekoot, kuta ko ararchagan sirovut ee hokis hankootzyal dzarayitz kotz, manavant ee hokis (name). Hishya havoor medzi kalusdian. Arkayootyan ko, ara arjhani kavootyan yev toghutyen meghatz. Tasavoryal baydzaratzoh unt soorpus ko hachagoghmyan taseen. Zi too yes Der yev ararich amenetsoon, tadavor gentanyatz yev merelotz. Yev kez vayeleh park ishkhanootyoon yev badiv, aijhm yev mishd yev havidians havidenits. Amen.

PRIEST: Orhnyal Der mer Hisoos Krisdos. Amen.

ALL: HAYR MER vor hergins yes, soorp yeghitzi arkayootyun ko; yegestzeh arkayootyun ko; yeghitzin gamk ko vorbes hergins yev

grant rest and mercy, and to us, sinners, vouchsafe forgiveness of our transgressions.

The Bidding for the Repose of Souls

DEACON: Again in peace let us beseech the Lord. For the souls of those who are at rest, let us beseech Christ our Saviour, that he may reckon them with the just and may save us by the grace of his mercy. Almighty Lord our God, save us and have mercy.

The Prayer for the Repose of Souls

PRIEST: Lord have mercy, Lord have mercy, Lord have mercy.

O Christ, Son of God, forbearing and compassionate, have mercy in thy love as our creator, upon the souls of thy servants who are at rest, especially upon the soul(s) of thy servant(s) (name). Be mindful of them in the great day of the coming of thy kingdom. Make them worthy of mercy, of expiation and forgiveness of sins. Glorify them and reckon them with the company of thy saints at thy right hand. For thou art Lord and creator of all, judge of the living and of the dead. And to thee is befitting glory, dominion and honour, now and unto ages of ages. Amen.

PRIEST: Blessed be our Lord Jesus Christ. Amen.

ALL: Our Father who art in heaven, hallowed be thy name; thy kingdom come; thy will be done on earth as it is in heaven. Give us this day our

<p>մեզ այսօր: Եւ թող մեզ զպարտիս մեր, որպէս եւ մեր թողումք մերոց պարտապանաց: Եւ մի տանիր զմեզ ի փորձութիւն, այլ փրկեա զմեզ ի չարէն:</p> <p>Քհ – Զի Քո է Արքայութիւն եւ զօրութիւն եւ փառք յաւիտեանս. Ամէն:</p> <p>Դպ – Օրհնեցից զՏէր յամենայն ժամ, յամենայն ժամ օրհնութիւն Նորա ի բերան իմ:</p> <p><i>Օրհնութիւն Արձակման</i> Քհ – + Օրհնեա՛ լք եղերո՛ւք ի շնորհաց Սուրբ Հոգւոյն. Երթայք խաղաղութեամբ եւ Տէր եղիցի ընդ ձեզ, ընդ ամենեսեանս. Ամէն:</p>	<p>hergri. Zhatz mer hanabazort door mez aysor; togh mez uzbardis mer, vorbes yev mek toghoomk merotz bardabanatz. Yev mi danir zmez ee portzootyun, ayl purgya ee chareh.</p> <p>PRIEST: Zi ko eh arkayootyun yev zorootyun yev park havidians. Amen.</p> <p>CHOIR: Orhnetzitz uzDer hamenayn jham, hamenayn jham, orhnootyun norah ee peran eem.</p> <p><i>The Blessing of Dismissal</i> PRIEST: Orhnyalk yegherook ee shnorhatz Soorp Hokvooyun. Yertayk khaghaghutyamp yev Der yeghitzi unt tzez unt amenesiant. Amen.</p>	<p>daily bread; forgive us our debts, as we forgive our debtors; and lead us not into temptation; but deliver us from evil.</p> <p>PRIEST: For thine is the kingdom and the power and the glory unto ages. Amen.</p> <p>CHOIR: I will bless the Lord at all times; his praise shall at all times be in my mouth.</p> <p><i>The Blessing of Dismissal</i> PRIEST: Be ye blessed by the Holy Spirit. Depart in peace and the Lord be with you all. Amen.</p>
<p>(3) Զթագաւորն փառաց Քրիստոս, որ վասն մեր մարմնացաւ ի սրբոյ Կուսէն եւ խաչի համբերելով՝ միաբանութեամբ երգով բարեբանեցուք:</p> <p>Որ զթաղումն երեքօրեայ յանձն էա՛ յարուցեալ ի մեռելոց իշխանութեամբ՝ միաբանութեամբ երգով բարեբանեցուք:</p> <p>Փառք Հօր, եւ Որդւոյ, եւ Հոգւոյն Սրբոյ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն:</p> <p>Կարողապէս զդրունս դժոխաց խորտակեաց, եկեղեցւոյ Իւրում զգեցոյց զմե՛ծ վայելչութիւն, միաբանութեամբ երգով բարեբանեցուք:</p>	<p>(1) (On special occasions, when a Bishop is the celebrant, after vesting, singing of the "Hymn of Vesting" is intermitted and verses of Hrashapar Asdvadz ("Glorious God") are sung, during which time the celebrant, together with his deacons, will proceed to the main Altar, where he will wash his hands, at the same time, reciting aloud Psalm 26, "I will wash my hands" in antiphon with the protodeacon.)</p> <p>(2) (or) OORAKH LER soorp yegeghetzi, kanzi Krisdos arkayn yergnitz aysor buhsagyatz uzkez khachin yoorov, yev zartaryatz zahmoorus ko skancheli parokn yoorov. (Variable)</p> <p>(or) HRASHAPAR ASDVADZ, or AYSOR JHOGHOVYAL, or KHORHOORT MEDZ, or AYSOR HARYAV EE MERELOTZ. (according to the proper of the day)</p>	<p>(3) (or) Kovya Yeroosaghem uzDer, Haryav Krisdos ee mehrehlotz, Alleluya. Yegayk jhoghovoort, yerkehtzek Dyarn Alleluia. Park Hor yev Vortvo yev Hokvooyun Surpoh. Aijhm yev mishd yev havidyans havidenitz. Amen. Harootzehlooyun ee mehrehlotz, Alleluia, vor zashkharhus loosavoryatz. Alleluia.</p> <p>(or) DER TAKAVORYATZ vayelchootyun uzketsav. Vor anpavehli haghtogh zorootyamp takavor yes yergni yev yergri Krisdos Asduvadz orhnapanemk uzkez, Vor parragtzootyamp unt hor verorhnis hanmahitz yev khonaryal marmin uzketzar parratz takavor, Orhnapanemk uzkez. Park Hor, yev Vortvo, yev Hokvooyun Surpoh, ayjhm yev mishd yev havidyans havidenitz, Amen. Vor garoghaves uzmah gokhetzer yev harootzyal loosavoretzer soorp zegeghetzi anmah ehyootyun. Orhnapanemk uzkez.</p>